

Magyar Országos Közös Katalógus MOKKA

Katalogizálási szabályzat

2. rész

Bibliográfiai leírás

Megjegyzések:

E szabályzat jóváhagyása után döntött úgy a MOKKA, hogy

- a sorozatok esetében lemond a rekordkapcsolásról és
- a sorozati rekordokat sem tartalmazza a MOKKA adatbázisa

E döntés értelmében e szabályzat 10. fejezetében írottak a MOKKA központi adatbázisa számára érdektelenné váltak. Mivel a tagkönyvtárak egy része alkalmaz rekordkapcsolást a sorozatok esetében, illetve készít sorozati rekordokat, a 10. fejezetet előírásai a tagkönyvtárak számára irányadóak lehetnek, ezért e szabályzat **függeléként** a fejezet előírásait közzétesszük. A 6. fejezetet a 10 fejezet néhány előírásával és példákkal kiegészítettük (ezeket lila színnel jelöltük).

A szabályzat jóváhagyása után készült el a "HUNMARC. A bibliográfiai rekordok adatcsere formátuma" c. könyvtári és szakirodalmi tájékoztatási szabályzat (KSZ/4.1) végleges változata. (jóváhagyva: 2002, márc.), a módosításokat a MOKKA szabályzataiban lila színnel jelöltük.

A KSZ2 kidolgozása után néhány nemzeti szabványt visszavontak, emiatt a KSZ2 3. és 7. fejezetének egyes előírásait módosítanunk kellett (ezeket lila színnel jelöltük).

A 2000-ben és azóta megjelent könyvtári és szakirodalmi tájékoztatási szabályzatok

- a "közös főcím" helyett az "összefoglaló cím" kifejezést használják. A MOKKA katalogizálási szabályzataiban a régi és az új elnevezés együtt szerepel.
- a "sorozati szám" kifejezés helyett a "sorozaton belüli szám" kifejezést használják. A MOKKA katalogizálási szabályzataiban csak az új elnevezés szerepel
- az "alsorozati cím" és "ágazati cím" kifejezés helyett az "alárendelt cím" kifejezést, az "alsorozati megjelölés" és "ágazati megjelölés" helyett pedig az "alsorozati cím megjelölése" kifejezést alkalmazzák. A MOKKA katalogizálási szabályzataiban a régi és az új elnevezés együtt szerepel.

Az új elnevezéseket lila színnel jelöltük.

Budapest, 2000

módosítva: 2006., szerkesztette: Szabó Julianna

Tartalomjegyzék

1. A leírás 1. adatcsoportja. A cím és szerzőségi közlés	4
2. A leírás 2. adatcsoportja. Kiadás	22
3. A leírás 3. adatcsoportja. A speciális dokumentumok speciális adatai	25
4. A leírás 4. adatcsoportja. Megjelenés	26
5. A leírás 5. adatcsoportja. Terjedelem	31
6. A leírás 6. adatcsoportja. Sorozat	36
7. A leírás 7. adatcsoportja. Megjegyzések	42
8. A leírás 8. adatcsoportja. Terjesztési adatok	59
9. Többkötetes könyvek	61
1. <i>Függelék</i> 10.—A sorozati rekord	84

Bevezetés: a MOKKA katalogizálási szabályzata használatához

A MOKKA katalogizálási szabályzata az alábbi részekből áll

Katalogizálási szabályzat 1. rész Általános előírások
Katalogizálási szabályzat 2. rész Bibliográfiai leírás
Katalogizálási szabályzat 3. rész A bibliográfiai és a besorolási tétel
Katalogizálási szabályzat 4. rész Személynevek
Katalogizálási szabályzat 5. rész Testületi nevek
Katalogizálási szabályzat 6. rész Címek

A hivatkozásokban a katalogizálási szabályzat részeit az alábbiak szerint rövidítjük:

KSZ1 = Katalogizálási szabályzat 1. rész Általános előírások
KSZ2 = Katalogizálási szabályzat 2. rész Bibliográfiai leírás
KSZ3 = Katalogizálási szabályzat 3. rész A bibliográfiai és a besorolási tétel
KSZ4 = Katalogizálási szabályzat 4. rész Személynevek
KSZ5 = Katalogizálási szabályzat 5. rész Testületi nevek
KSZ 6 = Katalogizálási szabályzat 6. rész Címek

Jelölések a MOKKA katalogizálási szabályzatában

- az adatok ismételhetségét (mind a mezők, mind az almezők esetén), a hívójelét, illetve almezőazonosítókat (szóköz nélkül) követő csillag jelöli
- az almezőazonosítókat dollárjel előzi meg
- amikor az adatelem szerkezetét közöljük, és valamely almezőn belül a leírás egyezményes jelét térköz előzi meg és/vagy követi, a térközt az aláhúzás jelével tesszük láthatóvá
- a részletes szabályokat illusztráló példákban az indikátorok térköz értékét # jellel jelöljük, ha pedig valamelyik indikátor értéke az adott szabály értelmezéséhez szükséges, akkor az indikátorpozíció(ko)n X jel áll.

A MOKKA katalogizálási szabályzatában, néhány esetben (ezek általában a MOKKA munkatársainak teendőit jelölik meg) említést teszünk a MOKKA ügyrendi szabályzatára. Az ügyrendi szabályzat kidolgozására később kerül sor.

A MOKKA katalogizálási szabályzatának kidolgozásában:
összeállítóként:

Horváth Judit
Koczkás Zoltánné
Körmendy Edit
Oroszné Milicz Zsuzsa
Szabó Julianna és
Szőnyí Éva

vett részt. Lektorálta: Sipos Márta. Szerkesztette: Koltay Klára.

1. A leírás 1. adatcsoportja. A cím és szerzőségi közlés

1.1 Általános előírások

1.1.1 Az adatcsoport adatelemei

- főcím
- az információhordozó általános megnevezése
- párhuzamos cím
- egyéb cím, alcím
- szerzőségi közlés

1.1.2 A MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adatminimum

- főcím
- egyéb cím, alcím
- szerzőségi közlés

1.1.3 Források

1.1.3.1 Főforrás:

- a címloldal,
- a páros és párhuzamos címloldalok.

1.1.3.2 Forrástilalom:

Az első adatcsoportban nem írható le

- olyan főcím, párhuzamos cím, amelynek forrása nem a címloldal valamelyike,
- olyan egyéb cím, alcím, amely nem a könyv valamely címloldaláról vagy előzőkéről származik, és
- olyan szerzőségi adat, amelynek forrása nem a könyv.

1.1.3.3 E forrástilalomtól eltérően - a leírás első adatcsoportjában - indokolt esetben betoldhatók a szerzői, közreműködői funkciót jelölő, továbbá az adatok, adatelemek közötti kapcsolatokat magyarázó kifejezések akkor is, ha főforrásuk nem a könyv.

1.1.4 Jelhasználát:

- minden párhuzamos cím előtt: térköz egyenlőségjel térköz (=),
- minden egyéb cím, alcím előtt: térköz kettőspont térköz (:),
- többszerzős, közös főcím (=összefoglaló cím) nélküli gyűjtemény leírásában az első adatcsoportban felsorolt második és minden egyes további mű címe előtt: pont (.),
- közös főcím (=összefoglaló cím) nélküli szerzői gyűjtemény leírásában az első adatcsoportban felsorolt második és minden további mű címe előtt: térköz pontosvessző térköz (;),
- valamely címhez kapcsolódó első szerzőségi adat előtt: térköz dőlt vonal térköz (/),
- valamely címhez kapcsolódó második és minden egyes további szerzőségi adat előtt: térköz pontosvessző térköz (;)

Példák az adatcsoport szerkezetéről

Főcím = Párhuzamos cím = Párhuzamos cím / szerzőségi közlés

Főcím : egyéb cím, alcím : Egyéb cím, alcím / első szerzőségi közlés ;
második szerzőségi közlés

Főcím / szerzőségi közlés = Párhuzamos cím / párhuzamos címhez tartozó
szerzőségi közlés

Főcím : egyéb cím, alcím = Párhuzamos cím : párhuzamos egyéb cím, alcím /
szerzőségi közlés

Főcím = Párhuzamos cím : egyéb cím, alcím / első szerzőségi közlés ;
második szerzőségi közlés

Első mű címe / első mű első szerzőségi közlése ; első mű második
szerzőségi közlése. Második mű címe / második mű első szerzőségi közlése ;
második mű második szerzőségi közlése

Első mű címe : első mű egyéb címe, alcíme. Második mű címe : második mű egyéb címe, alcíme / első közös szerzőségi közlés ; második közös szerzőségi közlés

Első mű címe ; Második mű címe ; Harmadik mű címe / első szerzőségi közlés ; második szerzőségi közlés

1.1.5 Az adatcsoport HUNMARC formátuma A cím és szerzőségi közlés tartalomjelölői hívójel: 245

indikátorok: első indikátor: 0 = főtétel (a cím a főtétel első besorolási adata)
1 = szerzői főtételhez tartozó (nem a cím a főtétel első besorolási adata)
második indikátor 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = főcím, illetve összetett cím közös cím része
\$b* = egyéb cím, alcím
\$c = első **elsődleges** szerzőségi adat
\$e* = második és minden további **elsődleges** szerzőségi adat
\$h = az információhordozó általános megnevezése
\$n* = ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)
\$p* = ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím)
\$u* = vagylagos cím
\$z = generikus főcímhez tartozó (első) ~~(elsődleges)~~ szerzőségi adat
\$A* = párhuzamos cím, illetve összetett párhuzamos cím közös cím része
\$B* = párhuzamos egyéb cím, alcím
\$H = párhuzamos első **elsődleges** szerzőségi adat
\$E* = párhuzamos második és minden további **elsődleges** szerzőségi adat
\$N* = párhuzamos ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)
\$P* = párhuzamos ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím)
\$U* = párhuzamos vagylagos cím
\$Z = generikus párhuzamos címhez tartozó (első) **(elsődleges)** szerzőségi adat

\$i = első másodlagos szerzőségi közlés **KSZ/4.1 szabályzat (jóváhagyva: 2002-03) törölte**
\$i* = második és minden további másodlagos szerzőségi közlés **KSZ/4.1 szabályzat (jóváhagyva: 2002-03) törölte**

\$I = párhuzamos első másodlagos szerzőségi közlés **KSZ/4.1 szabályzat (jóváhagyva: 2002-03) törölte**
\$L* = párhuzamos második és minden további másodlagos szerzőségi közlés **KSZ/4.1 szabályzat (jóváhagyva: 2002-03) törölte**

A párhuzamos cím tartalomjelölői: hívójel: 741

indikátorok: első indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma
második indikátor: 1 = melléktétel
2 = analitikus tétel

almezőazonosítók:

\$a = párhuzamos cím, illetve összetett párhuzamos cím közös cím része
\$b* = párhuzamos egyéb cím, alcím
\$n* = párhuzamos ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)
\$p* = párhuzamos ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím)
\$u* = párhuzamos vagylagos cím
\$z = generikus párhuzamos címhez tartozó (első) **(elsődleges)** szerzőségi adat

Megjegyzés: A MOKKA tagkönyvérai számára erősen javasolt a párhuzamos címet a 741-es HUNMARC mezőben közölni (exportálni)

A további cím és szerzőségi közlés tartalomjelölői

hívójel: 740*

indikátorok: első indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma
második indikátor: **0 = további főtétel**
-1 = melléktétel
-2 = analitikus tétel

almezőazonosítók:

\$a = főcím, illetve összetett cím közös cím része
\$b* = egyéb cím, alcím
\$c = első **elsődleges**-szerzőségi adat
\$e* = második és minden további **elsődleges** szerzőségi adat
\$n* = ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)
\$p* = ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím)
\$u* = vagylagos cím
\$z = generikus főcímhez tartozó (első) (**elsődleges**) szerzőségi adat

\$i = első másodlagos szerzőségi közlés **KSZ/4.1 szabályzat (jóváhagyva: 2002-03) törölte**

\$r = második és minden további másodlagos szerzőségi közlés **KSZ/4.1 szabályzat (jóváhagyva: 2002-03) törölte**

1.1.6 Az adatcsoport USMARC formátuma

A cím és szerzőségi közlés tartalomjelölői:

hívójel: 245

indikátorok: első indikátor: 0 = főtétel (a cím a főtétel első besorolási adata)
1 = főtételhez tartozó (nem a cím a főtétel első besorolási adata)
második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = főcím,
\$b = egyéb cím, alcím, párhuzamos cím,
\$c = szerzőségi közlés
\$h = az információhordozó általános megnevezése
\$n* = ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése), párhuzamos ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)
\$p* = ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím), párhuzamos ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím)

A párhuzamos cím tartalomjelölői:

hívójel: 246*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzésként megjelenítendő, melléktételt nem képez
1 = megjegyzésként megjelenítendő, melléktételt képez
2 = megjegyzésként nem jelenítendő meg, melléktételt nem képez
3 = megjegyzésként nem jelenítendő meg, melléktételt képez
második indikátor: **1 = párhuzamos cím**

almezőazonosítók:

\$a = párhuzamos cím, illetve összetett párhuzamos cím közös cím része
\$b = párhuzamos egyéb cím, alcím
\$n* = párhuzamos ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)
\$p* = párhuzamos ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím)

Megjegyzés: A MOKKA tagkönyvéi számára erősen javasolt a párhuzamos címet a 246 X1 USMARC mezőben közölni (exportálni)

A további cím tartalomjelölői

hívójel: 740*

indikátorok: első indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma
második indikátor: # = nem meghatározott
2 = analitikus tétel

almezőazonosítók:

\$a = főcím, illetve összetett cím közös cím része

\$n* = ágazati, illetve alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)

\$p* = ágazati, illetve alsorozati cím (=alárendelt cím)

1.2 A főcím

1.2.1 A főcím megválasztása

Ha a könyvnek - egyazon műre vonatkozóan - egynél több címe van, az alábbiak szerint kell eldönteni, hogy közülük melyik a főcím:

- ha a könyvnek csak egy címdala van, a könyv (vagy főrészének) nyelvével és írásrendszerével megegyező nyelvű és írásrendszerű cím,
- ennek hiányában a tipográfiaileg egyértelműen kiemelt cím, vagy
- a címdalon elsőként közölt cím a főcím.

Ha a könyvnek több címdala van (páros címlap), a könyv (vagy főrészének) nyelvével és írásrendszerével megegyező nyelvű és írásrendszerű címdal alapján kell a főcímet megválasztani, ennek hiányában

- a jobboldali címdalon tipográfiaileg elsőként kiemelt cím, vagy
- az elsőként közölt cím a főcím.

Ha a többnyelvű kiadvány különböző nyelvű bibliográfiai adatait párhuzamosan külön-külön oldalak, előzékek tartalmazzák, ezen oldalak, előzékek mindegyike címdalnak tekinthető (párhuzamos címdalok).

1.2.2 A főcím közlésmódja

1.2.2.1 A főcímet szó szerint és betűhíven kell leírni, úgy, ahogy a címdalon szerepel. Ez azt jelenti, hogy a leírásban a főcím

- értelme,
- nyelvtani szerkezete,
- szórendje,
- helyesírása

nem változtatható meg.

Ha a főcím

- rövidítéseket,
- betűszókat,
- szimbólumokat,
- római vagy arab számjegyeket,
- képleteket tartalmaz,

ezeket lehetőség szerint tükrözni kell.

1.2.2.2 A leírásban nem követhetők a tipográfiai sajátosságok és a nagybetűs írásmód. A főcím szavainak nagybetűs, illetve nagy kezdőbetűs írásmódját a főcím nyelvére vonatkozó helyesírási szabályok határozzák meg. Nagy kezdőbetűvel kell írni továbbá:

- a főcím,
- a vagylagos cím,
- összetett cím esetében az összetételt alkotó minden egyes cím

első szavát.

Ha a forráson a cím kezdőszava kis kezdőbetűvel szerepel, ezt a leírásban csak akkor kell követni, ha

- a kezdőszó minden körülmények között mindig kisbetűvel írandó tudományos kifejezés (pl. pH-érték),
- a cím idézőjellel jelölt és három ponttal kezdődő idézet.

1.2.2.3 A főcím szövegének mellékjeleit (diakritikus jeleit) - a jelkészlet adta lehetőségek mértékéig - tükrözni kell. Ha azonban a forrás nem közli, vagy hiányosan tünteti fel a mellékjeleket (pl. a forráson csupa ékezet nélküli nagybetűvel írott főcím esetében, vagy a magyar nyelvű sokszorosított

kiadványokon a hosszú í helyett rövid í), a hiányzó jeleket pótolni, a téveseket pedig helyesbíteni kell. A pótlás, illetve a helyesbítés tényét a leírásban nem jelöljük.

1.2.2.4 Ha a főcím túlságosan hosszú, a szövegrészek közbenső része vagy vége elhagyható. A szövegelhagyás a főcím értelmét és nyelvtani szerkezetét nem módosíthatja.

A főcímből nem hagyható el:

- a szövegkezdet,
- a vagylagos cím,
- az összetett címet alkotó valamely cím,
- valamely más kiadványnak (műnek) a főcím szövegébe foglalt címe.

A címrész elhagyását az előírt kötelező jellel, három ponttal (. . .) kell jelölni.

1.2.2.5 Sajtóhiba jelölése

Ha a főcímben sajtóhiba van, a hibás változatot kell leírni. A hibát szögletes zárójelben felkiáltójellel jelezzük. A helyesbített címről pedig melléktételt kell készíteni (hívójelek: HUNMARC 742, USMARC 740).

1.2.2.6 A könyv főcímének írásjelei közül a leírásban tükrözni kell:

- a főcímet lezáró vagy tagoló felkiáltójel (!) és kérdőjelet (?)
- az idézőjelet (" "), ha a könyv a főcímet, vagy annak egy részét idézőjelben közli.

A főcím szövegét - az adatforráshoz igazodva - szükség szerint vesszővel lehet tagolni.

A főcím leírásában megengedett jelek:

- a könyv főcímén belüli írásjelek tükrözhetők, vagy értelemszerűen más jellel helyettesíthetők,
- ha a főcím valamely része szögletes, vagy egyéb zárójelben van, a képletek kivételével e zárójeleket kerek zárójellel kell helyettesíteni,
- ha a főcím a rendszerben meg nem jeleníthető grafikai jelet tartalmaz, jelentését szögletes zárójelben meg kell adni a főcím nyelvén (ha ez nem lehetséges, a jel neve kivételesen közölhető magyarul),
- ha a főcím szövegének tagolására a forrás tipográfiai megoldásokat (pl. sorváltást) alkalmaz, a leírásban a hiányzó vesszőket pótolni kell,
- ha a főcím utolsó eleme nyelvtanilag nem kapcsolódó teljes évszám, ezt a leírásban vessző előzi meg.

Például:

A címlapon:

Az IDŐ rövid története

LOGISZTIKA

corel D R A W 8

Pénz

Tőke

Piac

ÁFA kézikönyv 1998

Adó '99

A leírásban:

Az idő rövid története

Logisztika

CorelDRAW 8

Pénz, tőke, piac

ÁFA kézikönyv, 1998

Adó '99

1.2.2.7 Ha a cím írásrendszere nem betűírás (pl. arab, japán), vagy olyan betűírás, amelynek átírására nincs magyar vagy nemzetközi szabvány, és ha az ilyen kiadvány címlapja latin betűs írásmódú címet (vagy pedig a vonatkozó magyar vagy nemzetközi szabvány szerint átírható más írásrendszerű címet) is közöl, a tényleges főcím helyett e címet (e címek közül az elsőt) írjuk le főcímként még akkor is, ha az így főcímnak minősített cím nyelvén a kiadvány nem tartalmaz szöveget. E tényről megjegyzést kell készíteni.

1.2.2.8 Ha a kiadvány címe a címlapon mind betűszóként, mind teljes alakban szerepel, főcímként ez utóbbit, a betűszót pedig egyéb cím, alcímként kell leírni.

Például:

A címlapon:

A leírásban:

I	M	F	International Monetary Fund : IMF
International Monetary			
Fund			
N			
A			North Atlantic Treaty Organization :
North Atlantic Treaty Organization			NATO
O			

Ha azonban a teljes alak forrása nem a címloldal, hanem valamely előzők, a főcím a betűszó.
Ha a teljes alak és a betűszó közös nyelvtani szerkezetben szerepel, a főcímet együtt alkotják.
Ha a címloldalon a szöveges cím és évszám sorrendje nem egyértelmű, a tipográfiai kiemeléstől függetlenül, a főcím első eleme a szöveges cím, az évszámot pedig ezt követően, a főcím részeként kell leírni.

Például:

A címlapon:

1
9
ÁFA kézikönyv
9
8

A leírásban:

ÁFA kézikönyv, 1998

1.2.2.9 Ha a szerzőségi közlés, a kiadó neve vagy a könyvre vonatkozó valamely más adat a főcím szerves része, az ilyen adatot a főcím részeként kell leírni.

Például:

A leírásban:

Ady Endre válogatott versei

Frank Frigyes kiállítás

Hamvas Béla művei

Liska Tibor a süllyedő hajóról ...

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X0 \$aAdy Endre válogatott
versei

245 X0 \$aFrank Frigyes kiállítás

245 X0 \$aHamvas Béla művei

245 X0 \$aLiska Tibor a süllyedő
hajóról ...

1.2.2.10 Ha a könyvnek nincs más címe, mint a szerző neve, a leírásban főcímként ezt kell megadni.

Például:

A leírásban:	HUNMARC és USMARC formátumban:
Kálmánfi János	245 XX \$aKálmánfi János
Kölcsey Ferenc	245 XX \$aKölcsey Ferenc
Mikszáth	245 XX \$aMikszáth
OECD	245 XX \$aOECD

1.2.2.11 Gyűjtemények esetében:

Ha a közös főcím (=összefoglaló cím) nélküli szerzői gyűjtemény címloldala a könyvben levő művek címét felsorolja, ezek együttese minősül főcímmel. Ilyenkor az egyes művek címét a címloldalnak megfelelő sorrendben kell leírni.

Például:

A leírásban:

Hitel ; Világ ; Stádium ; A kelet népe ; Politikai programtöredék / Széchenyi

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aHitel

740 0X \$aVilág

740 0X \$aStádium

740 2X \$aA kelet népe

740 0X \$PPolitikai programtöredék\$cSzéchenyi

USMARC formátumban:

245 X0 \$aHitel ;\$bVilág ; Stádium ; A kelet népe ; Politikai
programtöredék /\$cSzéchenyi
740 0X \$aVilág
740 0X \$aStádium
740 2X \$aA kelet népe
740 0X \$aPolitikai programtöredék

A leírásban:

Így írtok ti ; Tanár úr kérem / Karinthy Frigyes

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aÍgy írtok ti
740 0X \$aTanár úr kérem\$cKarinthy Frigyes

USMARC formátumban

245 X0 \$aÍgy írtok ti ;\$bTanár úr kérem /\$cKarinthy Frigyes
740 0X \$aTanár úr kérem

A leírásban:

Szent Péter esernyője ; A gavallérok ; A Sipsirica / Mikszáth Kálmán

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aSzent Péter esernyője
740 2X \$aA gavallérok
740 2X \$aA Sipsirica\$cMikszáth Kálmán

USMARC formátumban

245 X0 \$aSzent Péter esernyője ;\$bA gavallérok ; A Sipsirica /\$cMikszáth
Kálmán
740 2X \$aA gavallérok
740 2X \$aA Sipsirica

Ha a szerzői gyűjtemény címlapja közös főcímet (=összefoglaló címet) is közöl és a gyűjteményt alkotó művek címét is felsorolja, ez utóbbiak a megjegyzések adatcsoportban további cím és szerzőségi közlésként írhatók le.

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban

Albert Camus regényei

a 7. adatcsoportban:

. - Tart.: Közöny ; A pestis ; A bukás

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aAlbert Camus regényei
740 0X \$aKözöny
740 2X \$aA pestis
740 2X \$aA bukás

USMARC formátumban:

245 X0 \$aAlbert Camus regényei
505 XX \$tKözöny ;\$tA pestis ;\$tA bukás
740 0X \$aKözöny
740 2X \$aA pestis
740 2X \$aA bukás

A leírásban:

az 1. adatcsoportban

Három regény / Tamási Áron

a 7. adatcsoportban

. - Tart.: Hazai tükör ; Bölcső és bagoly ; Vadrózsa ága

HUNMARC formátumban:

245 XX \$aHárom regény\$cTamási Áron
740 XX \$aHazai tükör
740 XX \$aBölcső és bagoly
740 XX \$aVadrózsa ága

USMARC formátumban:

245 XX \$aHárom regény / \$cTamási Áron
505 00 \$tHazai tükör ; \$tBölcső és bagoly ; \$tVadrózsa ága
740 XX \$aHazai tükör
740 XX \$aBölcső és bagoly
740 XX \$aVadrózsa ága

vagy

245 XX \$aHárom regény / \$cTamási Áron
505 00 \$aTart.: Hazai tükör ; Bölcső és bagoly ; Vadrózsa ága
740 XX \$aHazai tükör
740 XX \$aBölcső és bagoly
740 XX \$aVadrózsa ága

Megjegyzés: az 505 mező almezőinek alkalmazására vonatkozóan lásd bővebben a KSZ2 7.2.2.1 szakasz megjegyzését

Ha az egyéb közreműködőkről (fordítókról) nem lehet eldönteni, hogy melyik mű második és további szerzőségi közlései (vagy mindegyik műre vonatkozatható-e a második és további szerzőség, pl. válogatás, sajtó alá rendezés), akkor e közreműködőket valamennyi műre vonatkozó szerzőségként, utolsó szerzőségi adatként kell leírni.

Például:

A leírásban:

Transz-Atlantik ; Pornográfia / Witold Gombrowicz ; [ford. Kerényi Grácia, Fejér Irén]

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aTransz-Atlantik
740 0X \$aPornográfia\$cWitold Gombrowicz\$e[ford. Kerényi Grácia, Fejér Irén]

USMARC formátumban:

245 X0 \$aTransz-Atlantik ; \$bPornográfia / \$cWitold Gombrowicz ; [ford. Kerényi Grácia, Fejér Irén]
740 0X \$aPornográfia

A leírásban:

Miről álmodik a lány? / Kate Proctor. Édes otthon / Celeste Hamilton. Te Enata lagúnái / Emma Darcy ; [ford. Semsei Sándor, Méry Ildikó, Szántó Vilmos]

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aMiről álmodik a lány?\$cKate Proctor
740 0X \$aÉdes otthon\$cCeleste Hamilton
740 0X \$aTe Enata lagúnái\$cEmma Darcy\$e[ford. Semsei Sándor, Méry Ildikó, Szántó Vilmos]

USMARC formátumban:

245 X0 \$aMiről álmodik a lány? / \$cKate Proctor. Édes otthon / Celeste Hamilton. Te Enata lagúnái / Emma Darcy ; [ford. Semsei Sándor, Méry Ildikó, Szántó Vilmos]
740 0X \$aÉdes otthon
740 0X \$aTe Enata lagúnái

A leírásban:

Sülve-főve / Ellen James. Itt bármi megtörténhet / Glenda Sanders. Ki kicsoda? / Jessica Hart ; [... ford. Erdély Margit, Szabó Mária, Somló Katalin]

HUNMARC formátumban:

245 XX \$aSülve-főve\$cEllen James
740 XX \$aItt bármi megtörténhet\$cGlenda Sanders
740 XX \$aKi kicsoda?\$cJessica Hart\$e[... ford. Erdély Margit, Szabó Mária, Somló Katalin]

USMARC formátumban:

245 XX \$aSülve-főve / \$cEllen James. Itt bármi megtörténhet / Glenda Sanders. Ki kicsoda? / Jessica Hart ; [... ford. Erdély Margit, Szabó Mária, Somló Katalin]
740 XX \$aItt bármi megtörténhet
740 XX \$aKi kicsoda?

1.2.2.12 Ha a forráson a főcímhez a "vagy" "avagy" kötőszóval (illetve ezek nyelvi megfelelőivel) további címek kapcsolódnak, e vagylagos címeket a főcím részeként, a kötőszót követő első szavát nagy kezdőbetűvel kell leírni.

Például:

A leírásban:

Dorottya, avagy A dámák diadala a fárságon

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aDorottya, avagy\$uA dámák diadala a fárságon

USMARC formátumban:

245 X0 \$aDorottya, avagy A dámák diadala a fárságon

A leírásban:

Eric, or Little by little

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aEric, or\$uLittle by little

USMARC formátumban:

245 X0 \$aEric, or Little by little

A leírásban:

Világ vagy is Felvilágosító töredékek némi hiba 's előítélet eligazítására

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aVilág vagy is\$uFelvilágosító töredék némi hiba 's előítélet eligazítására

USMARC formátumban:

245 X0 \$aVilág vagy is Felvilágosító töredék némi hiba 's előítélet eligazítására

1.2.2.13 A MOKKA tagkönyvtárak adatbázisában a tankönyvek, jegyzetek és egyéb oktatási anyagok esetében a címdalalon szereplő évfolyamjelzést, félév, osztály és hasonló sorszámot, ha ez nyelvtanilag nem része a főcímnek vagy az egyéb címnek, alcímnek, a főcím utolsó elemeként kell leírni (lásd még KSZ2 1.5.1.2).

Ha az egyetemi jegyzeten "rész"-jelzés (kötetjelzés) is van, e jelzést a MOKKA tagkönyvtárak az összetett főcím részeként közölhetik.

1.2.2.14 Szabványosítási kiadványok esetében az összetett főcím első elemeként kell közölni a szabványosítási kiadvány azonosító jelzetét, amelyet (alárendelt címként) a szabványosítási kiadvány főcíme követ.

A szabványosítási kiadvány azonosító jelzete megválasztásakor a forrásszabály figyelmen kívül hagyásával, a kiadványon található legteljesebb formájú jelzetet kell választani. Az azonosító jelzet elemeit úgy kell közölni, ahogy a kiadványon szerepelnek, de a forráson megadott sorrendtől függetlenül a jelzet utolsó elemeként kell közölni, a rész-jelzést, illetve a függelék, kiegészítés megjelölését. Ha a kiadványon e megjelöléseket viszonyzó kapcsolja az azonosító jelzethez, a viszonyzó el kell hagyni (pl. Beiblatt 1 zu DIN 629-1988 helyett DIN 629-1988 Beiblatt 1).

A szabványosítási kiadvány címét, az adatforráson feltüntetett formában kell leírni. Ha a szabványosítási kiadvány címe összetett cím, a cím elemeit a kiadványon közölt sorrendben kell közölni.

Ha a szabványosítási kiadványnak egynél több címe van, akkor a címet az alábbiak szerint kell megválasztani

- ha a szabványosítási kiadványnak több címdala van, akkor a legteljesebb adattartalmú címet tartalmazó címdalt kell a főcím forrásául választani,
- ha az adatforráson az egynyelvű szabványosítási kiadvány címe több nyelven jelenik meg, a szabványosítási kiadvány szövegének megfelelő nyelvű címet kell leírni,

- több nyelvű cím és szöveg esetén, a magyar nyelvű címet, ennek hiányában a tipográfiailag kiemelt címet, ilyen megkülönböztetés hiányában pedig az elsőként közölt címet kell megadni.

Például:

A leírásban:

MSZ ISO 832:1988. Információ és dokumentáció. Bibliográfiai leírás és hivatkozás. Bibliográfiai kifejezések rövidítésének szabályai

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aMSZ ISO 832:1988.\$pInformáció és dokumentáció.\$pBibliográfiai leírás és hivatkozás.\$pBibliográfiai kifejezések rövidítésének szabályai

USMARC formátumban:

245 X0 \$aMSZ ISO 832:1988.\$pInformáció és dokumentáció.\$pBibliográfiai leírás és hivatkozás.\$pBibliográfiai kifejezések rövidítésének szabályai

1.3 Az információhordozó általános megnevezése

Mikroformában vagy géppel olvasható (elektronikus) hordozón megjelent (vagy ilyen változatban szerzeményezett) kiadványok esetében az információhordozó általános megnevezése a MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adat.

1.3.1 Forrásszabály

Az adatelem számára főforrás bármely forrás.

1.3.2 Az információhordozó megnevezésének közlésmódja:

Az információhordozó általános megnevezését - forrásától függetlenül – szögletes zárójelben kell közölni.

Az információhordozó magyar nyelvű megnevezését kell leírni: Ez

- mikrokivadványok esetében: [Mikroforma]
- számítógépes fájlok esetében: [Elektronikus dok.] A KSZ/2 (jóváhagyva 2000) előírása szerint a MOKKÁban is kis kezdőbetűvel kell írni, tehát: [elektronikus dok.]

1.4 A párhuzamos cím

1.4.1 A párhuzamos cím megválasztása

A párhuzamos cím közlése a MOKKA tagkönyvtárak számára nem kötelező. Ha a párhuzamos címet közlik, az alábbiak szerint kell eljárni.

A magyar nyelvű párhuzamos címet le kell írni, ha forrása a címoldal.

Például:

A címoldalon:

O cino krajero

A kis herceg

A leírásban:

O cino krajero = A kis herceg

Ha a magyar nyelvű párhuzamos cím nyelvén a könyv nem tartalmaz szöveget, a könyv szövegének nyelvét a megjegyzések adatsorozatjában meg kell nevezni. (lásd KSZ2 7.10)

Például:

A leírásban:

az 1. adatsorozatban:

Si king = Dalok könyve

a 7. adatsorozatban:

.- Csak kínai nyelven

A nem magyar nyelvű párhuzamos címet (címekeket) csak akkor kell leírni, ha

- forrása a címoldal, és ha
- a párhuzamos cím nyelvén a könyv szöveget is tartalmaz.

1.4.2 A párhuzamos cím közlésmódja

A párhuzamos cím közlésmódjára a főcím közlésmódjára vonatkozó szabályok érvényesek. (lásd: KSZ2 1.2.2.)

Például:

A leírásban:

Az Európai Unió szociális védelemről szóló egyes jogszabályai = European Union selected instruments on social protection

HUNMARC formátumban:

245 X3 \$aAz Európai Unió szociális védelemről szóló egyes jogszabályai\$AEuropean Union selected instruments on social protection

vagy

245 X3 \$aAz Európai Unió szociális védelemről szóló egyes jogszabályai
741 0X \$aEuropean Union selected instruments on social protection

USMARC formátumban

245 X3 \$aAz Európai Unió szociális védelemről szóló egyes jogszabályai
=\$bEuropean Union selected instruments on social protection

vagy

245 X3 \$aAz Európai Unió szociális védelemről szóló egyes jogszabályai
246 X1 \$aEuropean Union selected instruments on social protection

A leírásban:

Annual bulletin of statistics of world trade in steel = Bulletin annuel de statistiques du commerce mondial de l'acier

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aAnnual bulletin of statistics of world trade in steel\$ABulletin annuel de statistiques du commerce mondial de l'acier

vagy

245 X0 \$aAnnual bulletin of statistics of world trade in steel
741 0X \$ABulletin annuel de statistiques du commerce mondial de l'acier

USMARC formátumban

245 X0 \$aAnnual bulletin of statistics of world trade in steel =\$bBulletin annuel de statistiques du commerce mondial de l'acier

vagy

245 X0 \$aAnnual bulletin of statistics of world trade in steel
246 X1 \$ABulletin annuel de statistiques du commerce mondial de l'acier

A párhuzamos címek sorrendjét a leírásban a címoldal(ak) közlési sorrendje szabja meg. A címoldalon közölt - és a főcímtől eltérő nyelvű - eredeti címet párhuzamos címként is le kell írni.

Például:

A leírásban:

Impresiones de un inmigrante = Egy bevándorló impressziói

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aImpresiones de un inmigrante
741 4X \$aEgy bevándorló impressziói

USMARC formátumban

245 X0 \$aImpresiones de un inmigrante
246 X1 \$aEgy bevándorló impressziói

a forráson

Közgazdaságtan - Ökonomie - Economics

A leírásban:

Közgazdaságtan = Ökonomie = Economics

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aKözgazdaságtan
741 0X \$aÖkonomie
741 0X \$aEconomics

USMARC formátumban

245 X0 \$aKözgazdaságtan
246 X1 \$aÖkonomie
246 X1 \$aEconomics

1.5.1 Az egyéb cím, alcím megválasztása

Ha a címlap a könyvre (a benne foglalt műre) vonatkozóan több azonos nyelvű címet közöl, az 1.2.1 szerint kell eldönteni, hogy közülük melyik minősül egyéb címnek, alcímnek.

1.5.1.1 Egyéb címként, alcímként kell leírni a főcímet kiegészítő, vele azonos nyelvű, főcímnél és szerzőségi adatnak nem minősülő közléseket, ha forrásuk a címlapok, vagy előzések valamelyike.

1.5.1.2 Az egyéb cím, alcím elhagyható, kivéve:

- a magyar nyelvű egyéb cím, alcím, ha sem a főcím, sem a párhuzamos cím(ek) nem magyar nyelvű(ek), továbbá
- ha az egyéb címnek, alcímnek szerves része a könyv (a benne foglalt mű) szerzőjével kapcsolatos szerzőségi közlés (lásd még: KSZ2 1.2.2.9.)

Például:

A leírásban:

Vuk, Csi és más állattörténetek : kisregények / Fekete István

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aVuk, Csi és más állattörténetek\$bkisregények\$cFekete István

USMARC formátumban:

245 X0 \$aVuk, Csi és más állattörténetek :\$bkisregények /\$cFekete István

A leírásban:

Bölcs mondások : Isten, szeretet, szerelem, barátság, művészet, szerencse, pénz, halál

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aBölcs mondások\$biIsten, szeretet, szerelem, barátság, művészet, szerencse, pénz, halál

USMARC formátumban:

245 X0 \$aBölcs mondások :\$biIsten, szeretet, szerelem, barátság, művészet, szerencse, pénz, halál

A MOKKA tagkönyvtárak számára az egyetemi (felsőoktatási) jegyzetek esetében kötelező az egyéb cím, alcím közlése, ha az az évfolyam, félév vagy hasonló adatát tartalmazza (lásd még KSZ2 1.2.2.13).

Például:

A leírásban:

Gazdaságmatematika : V. évfolyam

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aGazdaságmatematika\$bv. évfolyam

USMARC formátumban:

245 X0 \$aGazdaságmatematika :\$bv. évfolyam

A leírásban:

Védelemgazdaságtan : második félév

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aVédelemgazdaságtan\$bmásodik félév

USMARC formátumban:

245 X0 \$aVédelemgazdaságtan :\$bmásodik félév

A leírásban:

Business English : alapfok

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aBusiness English\$balapfok

USMARC formátumban:

245 X0 \$aBusiness English :\$balapfok

1.5.2 Az egyéb cím, alcím közlésmódja:

Az alcím közlésmódjára a főcímre vonatkozóan megállapított szabályok érvényesek (lásd KSZ2 1.2.2)

1.5.2.1 A leírásban az egyéb címet, alcímet - lehetőleg - a velük azonos nyelvű és írásrendszerű főcím, illetve párhuzamos cím után kell közölni.

- 1.5.2.2 Ha a közös főcím (**összefoglaló cím**) nélküli gyűjtemény címlapja a könyv egészére vonatkozó közös egyéb címet (alcímet) is közöl, akkor a közös egyéb címet, (alcímet) a gyűjteményt alkotó utolsó mű főcíme után kell leírni.

Például:

A leírásban:

Gellérthegyi álmok / Karinthy Ferenc. Életem Zsóka : drámák / Szakonyi Károly

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aGellérthegyi álmok\$cKarinthy Ferenc

740 0X \$aÉletem Zsóka\$bdrámák\$cSzakonyi Károly

USMARC formátumban:

245 X0 \$aGellérthegyi álmok /\$cKarinthy Ferenc. Életem Zsóka : drámák / Szakonyi Károly

740 0X \$aÉletem Zsóka

A leírásban:

The loneliness of the long-distance runner ; Saturday night and Sunday morning : novels / A. Sillitoe

HUNMARC formátumban:

245 X4 \$aThe loneliness of the long-distance runner

740 0X \$aSaturday night and Sunday morning\$bnovels\$cA. Sillitoe

USMARC formátumban:

245 X4 \$aThe loneliness of the long-distance runner ;\$bSaturday night and Sunay morning : novels /\$cA. Sillitoe

740 0X \$aSaturday night and Sunday morning

Ha a közös egyéb cím, alcím és a műveknek a leírásban felsorolt címei között a kapcsolat nem egyértelmű, az e kapcsolatot magyarázó rövid kifejezés betoldható a leírásba. (lásd KSZ2 1.1.3.3.)

- 1.5.2.3 Egyéb címként, alcímként kell leírni a címlapnak a könyv függelékeire vagy egyéb járulékos részeire vonatkozó adatait, ha e járulékos részeknek és a könyv főrészének szerzőségi adatai közösek .

Például:

A leírásban:

A társadalmi deficit : függelékül Nógrádi Szontagh Pál nyílt levele a szerzőhöz s a szerző arra vonatkozó válasza / Lang Lajos

HUNMARC formátumban:

245 X2 \$aA társadalmi deficit,\$bfüggelékül Nógrádi Szontagh Pál nyílt

levele a szerzőhöz s a szerző arra vonatkozó válasza\$cLang Lajos

USMARC formátumban

245 X2 \$aA társadalmi deficit :\$bfüggelékül Nógrádi Szontagh Pál nyílt

levele a szerzőhöz s a szerző arra vonatkozó válasza /\$cLang

Lajos

Ha a szerzőségi adat, a kiadó neve, vagy a könyvre vonatkozó más - a leírásban rendszerint önálló adatelemléknek minősülő - adat valamely cím szerves része, egyéb címként kell leírni.

Például:

A leírásban:

Mózes : Kass János tizenöt rézkarca Madách Imre drámai költeményéhez

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aMózes\$bKass János tizenöt rézkarca Madách Imre drámai

költeményéhez

USMARC formátumban:

245 X0 \$aMózes :\$bKass János tizenöt rézkarca Madách Imre drámai

költeményéhez

A leírásban:

Arany : Zichy album : Arany János 24 költeménye Zichy Mihály 40 rajzával

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aArany\$bZichy album\$bArany János 24 költeménye Zichy Mihály 40 rajzával

USMARC formátumban:

245 X0 \$aArany :\$bZichy album : Arany János 24 költeménye Zichy Mihály 40 rajzával

1.6 A szerzőségi közlés

1.6.1 A szerzőségi adatok megválasztása:

1.6.1.1 A kiadvány szellemi tartalmáért felelős személyekre/testületekre vonatkozó információt - függetlenül attól, hogy e személyek/testületek funkciója azonos vagy eltérő - egyazon szerzőségi közlésben kell leírni, ha forrásuk azonos, és e forráson közös nyelvtani szerkezetben szerepelnek.

1.6.1.2 A leírásban külön-külön szerzőségi közlések kapcsolódhatnak:

- a főcímhez, vagy a párhuzamos címhez,
- és a függelékek adataihoz.

A közös főcím (=összefoglaló cím) nélküli gyűjtemény esetében a szerzőségi közlések lehetnek

- a gyűjtemény egészére vonatkozóak,
- a címlapon elsőként szereplő és így főcímnek minősített címmel,
- a megjegyzésben felsorolt további címekkel kapcsolatosak.

1.6.1.3 A könyv szerzőségi adatai közül:

- a szerzőkre vonatkozó adatokat a leírásban közölni kell,
- a közreműködőkre vonatkozó szerzőségi adatokat is közölni kell a leírásban, ha a szerzőkre és a közreműködőkre vonatkozó adatok egy nyelvtani szerkezetet, közös szerzőségi közlést alkotnak. Közölni kell továbbá a címlapon megemlített közreműködőkre vonatkozó adatokat akkor, ha a szerzőkre vonatkozó adatok a könyv alapján nem állapíthatók meg. Mellőzhetők azon a közreműködőkre vonatkozó adatok, akik (amelyek) szerepe a MOKKA, illetve a MOKKA tagkönyvtár adatbázisa számára lényegtelenek.

A párhuzamos szerzőségi adatokat a leírásból elhagyjuk.

1.6.2 A szerzőségi adatok közlésmódja

1.6.2.1 A szerzőségi közlést a forrás kifejezéseivel kell leírni.

A szerzők, illetve a közreműködők nevét szó szerint és betűhíven, abban a formában kell leírni, ahogy azt a címloldal (a forrás) közli.

Elhagyandók a név kíséző elemei (pl. tudományos fokozatok, címek, foglalkozás vagy működési hely megnevezése).

Ha a címloldal (a forrás) a szerzők (közreműködők) nevét nem teljes és egységesített alakjukban közli, vagy ha a nevet valamilyen jellel, szimbólummal, vagy körülírással helyettesíti, szerzőségi adatként ezt (ezeket) kell leírni.

Például:

A kiadványon:

Samuelson
Nordhaus

Economics

Magyarázat a példához: a szerzők teljes neve: Paul Anthony Samuelson és William Nordhaus

A leírásban:

Economics / Samuelson, Nordhaus

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aEconomics\$cSamuelson, Nordhaus

USMARC formátumban:

245 X0 \$aEconomics /\$cSamuelson, Nordhaus

1.6.2.2 A szerzői (közreműködői) funkciót jelölő kifejezéseket a címloldal (a forrás) közlésének megfelelően kell leírni, e kifejezések lényegtelen elemei azonban elhagyhatók.

A leírásban a szerzői (közreműködői) funkciót jelölő kifejezések szabványosan rövidíthetők.

Például:

A leírásban:

Pénzügytan / szerk. Bácskai Tamás

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aPénzügytan\$cszerk. Bácskai Tamás

USMARC formátumban

245 X0 \$aPénzügytan /\$cszerk. Bácskai Tamás

A leírásban:

Standardization activities of concern to libraries and national bibliographies : an outline of current practices, projects and publications / comp. by IFLA International Office for UBC

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aStandardization activities of concern to libraries and national bibliographies\$ban outline of current practices, projects and publications\$ccomp. by IFLA International Office for UBC

USMARC formátumban:

245 X0 \$aStandardization activities of concern to libraries and national bibliographies :\$ban outline of current practices, projects and publications /\$ccomp. by IFLA International Office for UBC

- 1.6.2.3 Ha a címdalton (a forráson) a szerzőségi adatokhoz - a szerzői, közreműködői funkciót megjelölő szavakon, kifejezéseken túlmenően a könyv tartalmára, jellegére, megjelentetésének körülményeire utaló kifejezések kapcsolódnak, e közléseket a szerzőségi közlés részeként kell leírni.

Például:

A leírásban:

Időjárási események és elemi csapások Magyarországon 1701-1800-ig / a feljegyzéseket feld. Réthly Antal

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aIdőjárási események és elemi csapások Magyarországon 1701-1800-ig\$ca feljegyzéseket feld. Réthly Antal

USMARC formátumban:

245 X0 \$aIdőjárási események és elemi csapások Magyarországon 1701-1800-ig /\$ca feljegyzéseket feld. Réthly Antal

A leírásban:

Pótlékok a Magyar tájszótárhoz / a Magyar Nyelvtudományi Társaság kérdőíveire beküldött feleletekből összeáll. Gombocz Zoltán

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aPótlékok a Magyar tájszótárhoz\$ca Magyar Nyelvtudományi Társaság kérdőíveire beküldött feleletekből összeáll. Gombocz Zoltán

USMARC formátumban:

245 X0 \$aPótlékok a Magyar tájszótárhoz /\$ca Magyar Nyelvtudományi Társaság kérdőíveire beküldött feleletekből összeáll. Gombocz Zoltán

- 1.6.2.4. A könyv szellemi tartalmának létrejöttével kapcsolatos lényeges közléseket a szerzőségi közlésben akkor is le kell írni, ha személyt vagy testületet nem neveznek meg.

Például:

A leírásban:

Kassák Lajos versei / a szerző illusztrációival

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aKassák Lajos versei\$ca szerző illusztrációival

USMARC formátumban

245 X0 \$aKassák Lajos versei /\$ca szerző illusztrációival

- 1.6.2.5 Az azonos funkciójú szerzőkre (közreműködőkre) vonatkozó közléseket egy szerzőségi közlés keretében kell leírni (a felsorolást vesszővel tagolva), akkor is, ha a címlap a szerzőket gondolatjellel választja el. Egy szerzőségi adatnak minősülnek az eltérő szerzői (közreműködői) funkciójú személyekre (testületekre) vonatkozó közlések, ha a címdal (a könyv) ilyen információi egy nyelvtani szerkezetet alkotnak. Ha valamely - leírásra minősített - szerzőségi adat keretében a

felsorolandó személyek, illetve testületek száma meghaladja a hármat, közülük a tipográfiailag, vagy más módon egyértelműen kiemelt, vagy az elsőként közölt leírása kötelező, a továbbiak elhagyását pedig jelölni kell.

Az adatelhagyás jelölésének kötelező módja:

- személyeknek esetében [et al.]
- testületi neveknél [etc.]

Például:

A leírásban:

Könyvtártan / Sallai, Sebestyén

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aKönyvtártan\$cSallai, Sebestyén

USMARC formátumban:

245 X0 \$aKönyvtártan /\$cSallai, Sebestyén

A leírásban:

Makrogazdasági előrejelzések 1994-re / kész. Ádám László [et al.]

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aMakrogazdasági előrejelzések 1994-re\$ckész. Ádám László [et al.]

USMARC formátumban:

245 X0 \$aMakrogazdasági előrejelzések 1994-re /\$ckész. Ádám László [et al.]

A leírásban:

Fertilizer / [publ. by] Food and Agriculture Organization of the United Nations [etc.]

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aFertilizer\$c[publ. by] Food and Agriculture Organization of the United Nations [etc.]

USMARC formátumban:

245 X0 \$aFertilizer /\$c[publ. by] Food and Agriculture Organization of the United Nations [etc.]

1.6.2.6 Ha valamely címhez több szerzőségi adat kapcsolódik, a leírásban sorrendjüket elsősorban fontosságuk szabja meg, forrásuk rangsora csak ennek alárendelten sorrendhatározó.

Például:

A leírásban:

Hunyadi László : zenedráma / [zenéjét szerezte Erkel Ferenc] ; [szövegét írta] Egressy Béni

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aHunyadi László\$bzenedráma\$c[zenéjét szerezte Erkel Ferenc]\$e[szövegét írta] Egressy Béni

USMARC formátumban:

245 X0 \$aHunyadi László :\$bzenedráma /\$c[zenéjét szerezte Erkel Ferenc] ; [szövegét írta] Egressy Béni

A leírásban:

A Kárpát-medence várai / [képek] Szabóky Zsolt ; [szöveg Csukovits Enikő, Halmágyi Pál]

HUNMARC formátumban:

245 X2 \$aA Kárpát-medence várai\$c[képek] Szabóky Zsolt\$e[szöveg Csukovits Enikő, Halmágyi Pál]

USMARC formátumban:

245 X2 \$aA Kárpát-medence várai /\$c[képek] Szabóky Zsolt ; [szöveg Csukovits Enikő, Halmágyi Pál]

1.6.2.7 Ha a címoldal párhuzamos címekeket is tartalmaz, a szerzőségi közlést azonban csak egy nyelven, illetve írásrendszerben közli, e szerzőségi adatokat az összes felsorolt párhuzamos cím (és az e párhuzamos címekkel kapcsolatos egyéb cím, alcím) után kell leírni. Ha azonban a címoldal a

szereplési adatokat mind a főcím, mind a párhuzamos címek nyelvén, illetve írásrendszerében közli, akkor e szereplési adatokat a velük azonos nyelvű (írásrendszerű) főcím, illetve párhuzamos cím és az e címmel kapcsolatos egyéb cím, alcím után kell közölni.

A MOKKA tagkönyvtárak számára elegendő a szereplési közlést a főcímmel azonos nyelven, illetve írásrendszerben közölni

Például:

A leírásban:

National accounts statistics, 1990-1992 / Organisation for Economic Cooperation and Development = Statistiques des comptes nationaux, 1990-1992 / Organisation de Coopération et de Développement Économique

vagy (elegendő)

National accounts statistics, 1990-1992 = Statistiques des comptes nationaux, 1990-1992 / Organisation for Economic Cooperation and Development

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aNational accounts statistics, 1990-1992\$cOrganisation for Economic Cooperation and Development\$AStatistiques des comptes nationaux, 1990-1992\$HOrganisation de Coopération et de Développement Économique

vagy (elegendő)

245 X0 \$aNational accounts statistics, 1990-1992\$AStatistiques des comptes nationaux, 1990-1992\$cOrganisation for Economic Cooperation and Development

USMARC formátumban:

245 X0 \$aNational accounts statistics, 1990-1992 / \$cOrganisation for Economic Cooperation and Development = Statistiques des comptes nationaux, 1990-1992 / Organisation de Coopération et de Développement Économique

vagy (elegendő)

245 X0 \$aNational accounts statistics, 1990-1992 = \$bStatistiques des comptes nationaux, 1990-1992 / \$cOrganisation for Economic Cooperation and Development

- 1.6.2.8 Ha a közös főcím (=összefoglaló cím) nélküli gyűjtemény által tartalmazott művek más-más szerzők, illetve közreműködők munkái, a leírásban felsorolt minden mű címe és szerzője (szerzői) közötti kapcsolatot mindig, e művek címe és a leírásban megemlített közreműködők közötti kapcsolatot pedig lehetőség szerint ki kell fejezni. A címek és a velük kapcsolatos szerzői (közreműködői) viszonyt - szükség szerint - szövegbetoldásokkal kell egyértelművé tenni. (lásd KSZ2 1.1.3.3)

Például:

A leírásban:

A megsebzett galamb és a szökőkút / Apollinaire. Ballada az átvágott torkú férfiról / Duhamel ; [mindkét verset] ford. Radnóti Miklós

HUNMARC formátumban:

245 X2\$aA megsebzett galamb és a szökőkút\$cApollinaire

740 0X \$aBallada az átvágott torkú férfiról\$cDuhamel\$e[mindkét verset] ford. Radnóti Miklós

USMARC formátumban:

245 X2\$aA megsebzett galamb és a szökőkút / \$cApollinaire. Ballada az átvágott torkú férfiról / Duhamel ; [mindkét verset] ford. Radnóti Miklós

740 0X \$aBallada az átvágott torkú férfiról

- 1.6.2.9 Ha a címloldal a könyv függelékeire vagy egyéb járulékos részeire vonatkozó adatokat is közöl, és e járulékos részeknek a könyv főrészének szereplési közlésétől eltérő, saját szereplési adatai vannak, a közléseket a könyv főrészének szereplési adatai után kell leírni.

Például:

A leírásban:

Francia nyelvi olvasókönyv / Magyar Miklós ; a kazetta hanganyagát
összeáll. Kun László

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aFrancia nyelvi olvasókönyv\$cMagyar Miklós\$ea kazetta hanganyagát
összeáll. Kun László

USMARC formátumban:

245 X0 \$aFrancia nyelvi olvasókönyv /\$cMagyar Miklós ; a kazetta
hanganyagát összeáll. Kun László

Ha a szerzőségi adatok és a könyv járulékos részei közötti kapcsolat értelmezhetősége
szükségessé teszi, vagy ha az adatforrás nem a címlap, a járulékos részek és szerzőségi adataik
a megjegyzések adatcsoportjában írhatók le (lásd KSZ2 7.10.4)

A könyv adott kiadását kiegészítő függelék, illetve e függelék szerzőségi adataira vonatkozóan lásd
a KSZ2 1.5.2.3 előírásait

- 1.6.2.10 Ha a szerzőségi adat a főcím, vagy a párhuzamos cím, vagy az egyéb cím, alcím, szerves része, a
leírásban ezen adatelemek keretében kell közölni és a szerzőségi közlésben nem szabad
megismételni (lásd még KSZ2 1.2.2.9, 1.5.1.2, Függelék 2.4.4).

2. A leírás 2. adatcsoportja. Kiadás

2.1 Általános előírások

2.1.1 Az adatcsoport adatelemei

- kiadásjelzés
- az adott kiadásra vonatkozó szerzőségi közlés

2.1.2 A MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adatminimum

- a kiadásjelzés

2.1.3 Az adatelemek főforrása

- a címloldal
- egyéb előzékek
- a kolofon

Ha a kiadás valamely adatának forrása a kiadvány más része, vagy ha az adat külső forrásból származik, szögletes zárójelbe téve, a főcím nyelvével megegyező nyelven kell az adatot leírni.

2.1.4 Jelhasználat

- az adatcsoport első adateleme előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- az adott kiadásra vonatkozó első szerzőségi adat előtt: térköz dőlt vonal térköz (/)
- a adott kiadásra vonatkozó második és minden egyes további szerzőségi adat előtt: térköz pontosvessző térköz (;)

Példák az adatcsoport szerkezetéről:

Kiadásjelzés

Kiadásjelzés / az adott kiadásra vonatkozó első szerzőségi adat ; az adott kiadásra vonatkozó második és minden egyes további szerzőségi adat

2.1.5 Az adatcsoport HUNMARC formátuma

hívójel: 250

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = kiadásjelzés

\$c = **kiegészítő kiadájelzés** (korábban: utánnnyomásjelzés) (ha csak utánnnyomásjelzés van: → **\$a**)

\$b = az adott kiadásra vonatkozó első szerzőségi közlés

\$d* = az adott kiadásra vonatkozó második és minden további szerzőségi közlés

2.1.6 Az adatcsoport USMARC formátuma

hívójel: 250

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = kiadásjelzés

\$b = az adott kiadásra vonatkozó szerzőségi közlés

2.2 A kiadásjelzés értelmezése és közlésmódja

2.2.1 A kiadásjelzés információ a kiadvány új kiadásáról, ennek sorszámáról, illetve jellegéről, vagy a kiadásváltozat jellemzőiről, amely nem elválaszthatatlan része a főcímnek vagy az alcímnek.

2.2.2 A kiadásjelzést a kiadvány kifejezéseivel kell leírni, de a kiadás sorszámát mindig arab számmal közöljük, akkor is, ha az adat a kiadványon római számmal vagy számnévvel található, a sorszám toldalékait elhagyjuk és a sorszám után pontot teszünk, a kiadásjelzés lényeges információit nem tartalmazó kifejezései - a szövegelhagyás jelölése nélkül - elhagyhatók.

A kiadásjelzés szavai, kifejezései - ha van szabványos rövidítésük - rövidítendő (A rövidítésjegyzéket a ... függelék tartalmazza).

- 2.2.3 Ha a kiadvány a kiadásjelzésen túl további adatokat közöl az utánnomásra, lenyomatra vonatkozóan, ezeket a kiadásjelzés után írjuk le. Ha azonban nincs kiadásjelzés, az ilyen információt kiadásjelzésként kell közölni.
- 2.2.4 Azt, hogy a kiadvány első kiadás, vagy sorszámozás nélküli változatlan kiadás, nem közöljük.

Például:

a kiadványban

A leírásban:

1. kiadás

- 2.2.5 Amennyiben a címloldalhoz képest az előzőkoldalakon vagy a kolofonban közölt kiadásjelzés pontosabb, részletesebb, ez utóbbit írjuk le kiadásjelzésként.

Például:

a kiadványban

A leírásban:

V. kiadás

5. kiad.

A negyedik kiadás utánnomása

4. kiad., utánn.

4th edition

4. ed.

Second edition, second impression

2. ed., 2. impr.

7th edition, reprint

7. ed., repr.

3. változatlan kiadás

3. kiad.

Reprint

Repr.

2eme édition

2. éd.

HUNMARC formátumban:

USMARC formátumban

250 ## \$a5. kiad.

250 ## \$a5. kiad.

250 ## \$a4. kiad.\$c utánn.

250 ## \$a4. kiad., utánn.

250 ## \$a4. ed.

250 ## \$a4. ed.

250 ## \$a2. ed.\$c2. impr.

250 ## \$a2. ed., 2. impr.

250 ## \$a7. ed.\$crepr.

250 ## \$a7. ed., repr.

250 ## \$a3. kiad.

250 ## \$a3. kiad.

250 ## \$aRepr.

250 ## \$aRepr.

250 ## \$a2. éd.

250 ## \$a2. éd.

- 2.2.6 Hasonmás kiadás esetén a kiadásjelzésben közöljük a hasonmás kiadás tényét, megjegyzésként (HUNMARC, USMARC hívójele: 534) pedig az eredeti kiadás megjelenésének adatait. (lásd KSZ2 7.1.1.5)

Hasonmás (facsimile) kiadásnak nevezzük valamely régi kiadvány meghatározott példányának, vagy valamely könyvművészeti ritkaságnak betűképében (könyvdíszzeiben, illusztrációiban) és anyagában (papírmínőség, vízjelek tükrözése, a konkrét példány vagy az ideális példány kötése stb.) hű hasonmását, melyet rendszerint filológiai apparátus, illetve nyomdászati- vagy kiadástörténeti ismertetés kíséretében jelentetnek meg. Hasonmás kiadásnak tekintendők továbbá a kéziratok betűképileg hű másolatainak reprodukciói.

Például:

A leírásban: **kiadásjelzésként**

. - Hasonmás kiad.

HUNMARC és USMARC formátumban **kiadásjelzésként**

250 ## \$aHasonmás kiad.

A leírásban **megjegyzésként:**

. - Eredeti kiad.: Kassán : Elinger, 1797

HUNMARC és USMARC formátumban **megjegyzésként:**

534 ##\$pEredeti kiad.:\$cKassán : Elinger, 1797

Reprint kiadás, azaz valamilyen technikai eljárással készített másolat leírásakor az eredeti kiadás megjelenési adatainak megjegyzése csak a régi kiadványok esetén szükséges.

Például:

A leírásban **kiadásjelzésként:**

. - Repr.

HUNMARC és USMARC formátumban **kiadásjelzésként:**

250 ## \$aRepr.

A leírásban **megjegyzésként:**

. - Eredeti kiad.: Pest : Landerer, 1832

HUNMARC és USMARC formátumban **megjegyzésként:**

534 ## \$pEredeti kiad.: \$cPest : Landerer, 1832

2.2.7 Ha a kiadvány a kiadás adatait párhuzamosan több nyelven illetve több írásrendszerben közli, közülük csak

- a főcím nyelvével/írásrendszerével megegyező nyelvű/írásrendszerű adatot, ennek hiányában
- a párhuzamos nyelvű adatok közül az elsőt kell leírni.

Párhuzamos nyelvű kiadási adatok elhagyását a leírásban nem kell jelezni.

2.3 Az adott kiadásra vonatkozó szerzőségi közlés

2.3.1 Az adatelem keretében azokat a szerzőségi adatokat kell leírni, amelyek kétséget kizáróan csak az adott kiadásra vonatkoznak.

Kétséges esetben nem az adott kiadással, hanem a kiadvány főcímével, a gyűjtemény egészével vagy a tartalmazott művek címeinek egyikével kapcsolatos szerzőségi adatként kell leírni a szerzősége vonatkozó információt.

Például:

A leírásban:

. - 5. ed. / rev. by ... Brian S. Furniss [et al.]

HUNMARC formátumban:

250 ## \$a5. ed. \$brev. by ... Brian S. Furniss [et al.]

USMARC formátumban:

250 ## \$a5. ed. / \$brev. by ... Brian S. Furniss [et al.]

2.3.2 Az adott kiadás szerzőségi adatainak közlésmódjára a leírás első adatcsoportjában leírt szerzőségi adatokra vonatkozó előírások érvényesek (lásd KSZ2 1.6)

2.3.3 A kiadvány adott kiadását kiegészítő függelékek és egyéb járulékos részek adatait az adott kiadás szerzőségi adataiként kell leírni.

2.3.4 Az adott kiadás anyaggyűjtésének lezárására vonatkozó információt nem alcímként vagy kiadásjelzésként, hanem megjegyzésként kell leírni. (lásd KSZ2 7.1.1.5)

Például:

A leírásban **megjegyzésként:**

. - Lezárva: 1998. október

HUNMARC formátumban **megjegyzésként:**

596 ## \$aLezárva: 1998. október

USMARC formátumban **megjegyzésként:**

500 ## \$aLezárva: 1998. október

2.3.5 Az adott kiadással kapcsolatos párhuzamos nyelvű szerzőségi adatokat a leírásból el kell hagyni.

3. A leírás 3. adatszoportja. A speciális dokumentumok speciális adatai

A nemzeti szabványokkal összhangban a MOKKÁban speciális dokumentumokként írtuk le a nem publikált disszertációkat, a kutatási jelentéseket és a szabványosítási kiadványokat. A speciális dokumentumok nemzeti szabványai azonban vissza lettek vonva, ezért ezeket a dokumentumokat is "könyvként" dolgozzuk fel, így ezeknek nincs 3. adatszoportjuk.

3.1 Általános előírások

Megjegyzés A speciális dokumentumok meghatározását lásd KSZ1 1.3.

3.1.1 A speciális dokumentumoknak azokat a jellemzőit, amelyeknél a könyvek leírására megállapított adatelemek értelmezése erre lehetőséget ad, a "hagyományos" adatelemek keretében kell leírni. Ennek megfelelően:

- a speciális dokumentumok szellemi tartalmáért felelős testületekre és személyekre vonatkozó adatokat szerzőségi adatokként,
- a közép- és felsőoktatási oktatási anyagok, oktatási jegyzetek azonosítására szolgáló jegyzetszámot megjegyzésként (lásd KSZ2 7.4.2),
- szabványosítási kiadványok azonosító jelzetét a főcím első elemeként (lásd KSZ2 1.2.2.14),
- publikált disszertációk valamennyi adatát a "hagyományos" adatelemek keretében kell leírni

3.1.2 A speciális dokumentumoknak az előző szakaszban nem érintett speciális adatait külön adatszoportban **megjegyzésként** kell leírni. A speciális dokumentumok speciális adatszoportjára vonatkozó előírásokat

- a nem publikált disszertációk esetében a KSZ2 3.2 **7.4.1**,
- kutatási jelentések esetében a KSZ2 3.3 **7.4.3**,
- szabványosítási kiadványok esetében pedig a KSZ2 3.4- **7.4.4**

szakaszok tartalmazzák

3.1.3 Ha a speciális dokumentum egyben elektronikus dokumentum, akkor a speciális adatok adatszoportjában a dokumentum mindkét értelemben vett speciális adatait le kell írni, mégpedig: először az elektronikus dokumentum speciális adatait, majd ~~a szellemi tartalma szempontjából speciális dokumentum~~ az egyéb speciális adatokkal bíró dokumentumok speciális adatait kell közölni. Ez a szabály az időszaki kiadványok, a kották és hangdokumentumok, a kartográfiai dokumentumok, a videodokumentumok leírására érvényes, ezen dokumentumok leírására a KSZ2 nem terjed ki.

Megjegyzés: az elektronikus dokumentumok speciális adataira a jelen szabályzat nem terjed ki. E szabályzat jóváhagyása után készült el az elektronikus dokumentumok leírásának hazai szabályzata. HUNMARC/USMARC példákkal kiegészített alkalmazási szabályzatát lásd külön dokumentumban.

Az adatszoport tartalomjelölői:

HUNMARC formátumban	USMARC formátumban
300 ## \$a	931 ## \$a

voltak. E mezőket a MOKKA központi adatbázisa elfogadja, de a KSZ módosítását követően készített új rekordokban már **ne használják!**

3.2 — Nem publikált disszertációk

3.3 — Kutatási jelentések

3.4 — Szabványosítási kiadványok

E szakaszok törölve, az előírásokat lásd a 7.4.1, 7.4.3 és 7.4.4 szakaszokban.

4. A leírás 4. adatcsoportja. Megjelenés

4.1 Általános előírások

4.1.1 Az adatcsoport adatelemei

- a megjelenés helye
- a kiadó neve
- a megjelenés éve
- a nyomda székhelye
- a nyomda neve

4.1.2 A MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adatminimum

- a megjelenés helye
- a kiadó neve
- a megjelenés éve

4.1.3 Az adatelemek főforrása

- a címloldal
- egyéb előzékek
- a kolofon

Ha a megjelenés valamely adatának forrása a kiadvány más része, vagy ha az adat külső forrásból származik, szögletes zárójelbe kell tenni.

4.1.4 Jelhasználát

- az adatcsoport első adateleme előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- a második és minden egyes további megjelenési hely előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- minden egyes kiadó neve előtt: térköz kettőspont térköz (:)
- a megjelenés éve előtt: vessző térköz (,)
- a nyomda székhelyét és nevét egy közös zárójel-párba kell foglalni.

Ezen belül a nyomda második és minden egyes további székhelyét (telephelyét), illetve minden egyes nyomda nevét ugyanazok a kötelező jelek előzik meg, mint a második és minden egyes további megjelenési helyet illetve a kiadók nevét.

Példák az adatcsoport szerkezetéről:

. - A megjelenés helye : A kiadó neve, a megjelenés éve

. - Az első megjelenési hely ; A második megjelenési hely : A kiadó neve, a megjelenés éve

. - A megjelenés helye : Az első kiadó neve : A második kiadó neve, a megjelenés éve

. - Az első megjelenési hely : Az első kiadó neve ; A második megjelenési hely : A második kiadó neve, a megjelenés éve

. - A megjelenés helye : A kiadó neve, a megjelenés éve (Az első nyomda székhelye : Az első nyomda neve ; A második nyomda székhelye : A második nyomda neve)

4.1.5 Az adatcsoport HUNMARC formátuma

hívójel: 260

indikátorok: első indikátor: 0 = kiadó, terjesztő a dokumentumbanban szerepel
1 = kiadó, terjesztő a dokumentumban nem szerepel
= meghatározatlan
második indikátor: 0 = kiadó, terjesztő nem egyezik meg a közteradóval
1 = kiadó, terjesztő megegyezik a közteradóval
= meghatározatlan

almezőazonosítók:

\$a* = a megjelenés helye

\$b* = a kiadó neve
\$c = a megjelenés éve
\$e* = a nyomda székhelye
\$f* = a nyomda neve

4.1.6 Az adatcsoport USMARC formátuma

hívójel: 260

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a* = a megjelenés helye
\$b* = a kiadó neve
\$c* = a megjelenés éve
\$e = a nyomda székhelye
\$f = a nyomda neve

4.2 A megjelenési hely értelmezése és közlésmódja

4.2.1 A megjelenés helye a kiadó székhelye, illetve annak a településnek a neve, amelyet a kiadvány megjelenésének helyeként megnevez.

4.2.2 A megjelenés helyét abban a formában (abban a nyelvtani alakban) kell leírni, ahogyan az a kiadványon szerepel. De el kell hagyni

- a helynévnek a térképészeti gyakorlatban mellőzött járulékait (például: New York City helyett New York),
- a teljes postai címből a helynevet követő további adatokat,
- a megjelenési hely szerepét jelölő kifejezéseket. (például: megjelent Pesten helyett Pesten).

4.2.3 Ha a kiadványon a helynév viszonyszóval, illetve toldalékos formában szerepel, a leírásban is így kell közölni. Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a kiadványon a helységnevet rövidítve szerepel.

4.2.4 Ha a megjelenési helyként megadott település neve mellett a városrész neve is szerepel, a leírásban ez is közölhető a két földrajzi nevet kötőjellel összekapcsolt formában (például: Miskolc-Egyetemváros).

4.2.5 Ha a megjelenés helyének azonosíthatósága szükségessé teszi, a megjelenés helyének a kiadványon közölt névalakja a megjelenéskor érvényben lévő hivatalos helységnevével kiegészíthető (például: Velence [Venezia]), a helységnevet után feltüntethető a megfelelő ország (állam) neve, vagy más, megkülönböztetésre alkalmas kifejezés (például: Frankfurt a.M., Lexington, Mass.). A MOKKA tagkönyvtárak számára elsősorban javasolt: az Amerikai Egyesült Államok államneveinek feltüntetése rövidített formában (Az államnevek rövidítését lásd a ... függelékben).

4.2.6 Ha a kiadvány ugyanannak a kiadónak több székhelyét nevezi meg, közülük a kiadványban tipográfiailag vagy más módon kiemeltet, ilyen megkülönböztetés hiányában az elsőt kell leírni. A további megjelenési helyek elhagyását az "et cetera" kifejezés szabványos rövidítésével [etc.] kell jelölni.

Például:

A kiadványon:

Chichester, New York, Brisbane, Toronto, Singapore

A leírásban:

Chichester [etc.]

4.2.7 Ha a kiadványnak több kiadója van és ezek székhelye nem azonos, mindegyik leírt kiadóval kapcsolatosan a megfelelő székhelyet is közölni kell.

Például

A kiadványon:

Budapest, Panem Kiadó – New York, John Wiley and Sons

A leírásban:

. - Budapest : Panem ; New York : Wiley

HUNMARC formátumban:

260 ## \$aBudapest.\$bPanem\$aNew York\$bWiley

USMARC formátumban:

260 ## \$aBudapest : \$bPanem ; \$aNew York : \$bWiley

4.2.8 Ha a kiadványon közölt megjelenési hely kétséges, esetleg téves vagy koholt név, a téves adatot helyesbíteni, vagy kétséges voltát jelölni kell.

Például:

London [!Leipzig]

Szeged [?]

4.2.9 Ha a kiadvány a megjelenés helyét nem nevezi meg, meg kell próbálni külső forrásból megállapítani azt. Ha a megjelenés helye így sem állapítható meg, ezt a tényt a "Sine loco" kifejezés szögletes zárójelbe tett rövidítésével [S.l.] kell jelezni.

4.3 A kiadó értelmezése és közlésmódja

4.3.1 Kiadónak nevezzük a kiadványt megjelentető illetve terjesztő természetes vagy jogi személyt.

4.3.2 A kiadó nevét a kiadványon közölt formában kell leírni. Nem követhető azonban a csupa nagybetűs írásmód, kivéve rövidítések esetében.

Egyes kiadói neveknél, de elsősorban közreadó testületi neveknél az illető nyelv nyelvtani szabályait kell figyelembe venni.

A kiadó nevében esetleg előforduló szimbólumokat - amennyiben a tagkönyvtárak által használt karakterkészletben szerepelnek - tükröztetni kell.

Például:

Sovetskij pisatel'

Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem

P&C

a+u

A kiadó nevéből elhagyandók

- a személynevek nem családnév jellegű elemei (de: magánkiadás esetében az egyéni név kezdőbetűjét is közölni kell),
- a társas viszonyra, cégjellegre utaló kifejezések,
- a "kiadó" szó és megfelelői, kivéve, ha nélkülük a név nyelvtanilag csonka, vagy ha a név írásmódja (egybeírás, kötőjeles írásmód stb.) az elhagyást nem teszi lehetővé,
- a névhez nem tartozó, a kiadó szerepére utaló kifejezések (gondozta, kiadásért felelős stb.).

Például:

A kiadványon

John Wiley and Sons, Inc.

D.C. Heath and Company

Kossuth Könyvkiadó

Akadémiai Kiadó

Henschelverlag

Beton-Verlag

A szerző kiadásában

A leírásban:

Wiley

Heath

Kossuth

Akadémiai K.

Henschelverl.

Beton-Verl.

Angster E.

4.3.3 A megjelenés adatcsoportjában a kiadót akkor is meg kell nevezni, ha ez a leírásban más adatelemként (pl. közreadóként) vagy más adatelem (pl. főcím) részeként előfordul.

4.3.4 Ha a kiadványnak több kiadója van, ezek közül legalább az elsőt közölni kell. Ilyenkor a második és minden további kiadó nevének elhagyását jelöljük ([etc.]).

Például:

A kiadványon:

Budapest, Panem Kiadó – Műszaki Könyvkiadó

A leírásban:

. - Budapest : Panem [etc.]

vagy

. - Budapest : Panem : Műszaki Kvk.

HUNMARC formátumban:

260 ## \$aBudapest.\$bPanem [etc.]

vagy

260 ## \$aBudapest.\$bPanem\$bMűszaki Kvk.

USMARC formátumban:

260 ## \$a Budapest :\$bPanem [etc.] vagy
260 ## \$a Budapest :\$bPanem :\$bMűszaki Kvk.

- 4.3.5 Ha a kiadvány kétséget kizáróan a nyomda kiadásában jelent meg, kiadóként a nyomdát kell megnevezni. Az ismeretlen kiadó székhelye és neve helyett azonban nem adható meg a nyomda neve és székhelye.

Például:

A leírásban:

. - Budapest : Egyetemi Ny.

HUNMARC formátumban:

260 ## \$aBudapest\$bEgyetemi Ny.

USMARC formátumban:

260 ## \$aBudapest :\$bEgyetemi Ny.

- 4.3.6 Ha a könyv kiadója ismeretlen, terjesztőjét, bizományosát azonban megnevezi, a megfelelő megkülönböztetéssel, kiadóként ezt kell leírni.

Például:

A leírásban:

. - Budapest : Pfeifer bizom.

HUNMARC formátumban:

260 ## \$aBudapest\$bPfeifer bizom.

USMARC formátumban:

260 ## \$aBudapest :\$bPfeifer bizom.

- 4.3.7 Ha a kiadvány nem a tényleges kiadót nevezi meg, vagy ha a kiadóra vonatkozó közlése kétséges, a téves adatot helyesbíteni vagy kétséges voltát jelölni kell.

- 4.3.8 Ha a kiadvány a kiadót nem nevezi meg, meg kell próbálni külső forrásból megállapítani azt. Ha a kiadó neve így sem állapítható meg, ezt a tényt a "sine nomine" kifejezés szögletes zárójelbe tett rövidítésével [s.n.] kell jelezni.

Például:

A leírásban:

. - [S.l.] : [s.n.]

HUNMARC formátumban:

260 ## \$a[S.l.]\$b[s.n.]

USMARC formátumban:

260 ## \$a[S.l.] :\$b[s.n.]

- 4.3.9 Ha a kiadvány a kiadó székhelyén kívül más megjelenési helyet is megnevez, a leírásban az e megjelenési hellyel kapcsolatos kiadó hiányát az ismeretlen kiadó jelölésével azonos módon kell jelölni.

Például:

A leírásban:

. - Veszprém : [s.n.] ; Budapest : Műszaki Kvk.

HUNMARC formátumban:

260 ## \$aVeszprém\$b[s.n.]\$aBudapest\$bMűszaki Kvk.

USMARC formátumban:

260 ##\$aVeszprém :\$b[s.n.] ;\$aBudapest :\$bMűszaki Kvk.

- 4.3.10 Ha a kiadvány a kiadó nevét és székhelyét különböző nyelven/írásrendszerben is közli, csak a főcímmel azonos nyelvűt/írásrendszerűt kell közölni. A párhuzamos nyelvű nevek elhagyását nem kell jelölni.

- 4.3.11 A MOKKA adatbázisában a kiadói nevekben csak a kiadó és a nyomda szó és annak különböző nyelvi megfelelői rövidíthetők.

Például:

A kiadványon

Szépirodalmi Könyvkiadó

Beton-Verlag

Kner Nyomda

(A rövidítéseket a .2. sz. függelék tartalmazza.)

A leírásban:

Szépirodalmi Kvk.

Beton-Verl.

Kner Ny.

- 4.4 A megjelenési év megválasztása és közlésmódja
- 4.4.1 A megjelenés évét időszámításunk szerint és arab számmal kell leírni, akkor is, ha az adat a kiadványon római számmal vagy számnévvel szerepel.
- 4.4.2 Ha a kiadvány a megjelenés évét más időszámításban (pl. a zsidó naptár szerint) közli, az adatot a leírásban az időszámításunknak megfelelő évszámmal ki kell egészíteni. A megjegyzések adatcsoportjában közölni kell, hogy a kiadvány a megjelenés időpontját milyen időszámítással adta meg.
- 4.4.3 Ha a kiadvány főforrása a megjelenés éveként több évszámot közöl, közülük a legkésőbbit kell leírni.
- 4.4.4 Ha a kiadványon a megjelenés éve téves, szögletes zárójelbe tett felkiáltójellel és a valós évszámmal az adatot helyesbíteni kell.

Például:

1985 [!1958]

- 4.4.5 Ha a kiadvány a megjelenés évét körülírással (pl. megjelent a szerző születésének 100. évfordulója alkalmából), vagy kronogramként közli, az ezek alapján megállapított megjelenési évet szögletes zárójelbe kell leírni. A kronogramról megjegyzést kell készíteni.
(A kronogram olyan felirat, amelynek tipográfiaiilag kiemelt, római szám értékű betűi évszámot jelölnek oly módon, hogy e római számok összege az évszám.)
- 4.4.6 Ha a kiadvány nem közli a megjelenés évét, helyette a nyomtatás, illetve a copyright évét kell megadni. A nyomtatás éve minden megkülönböztetés nélkül megjelenési évként leírható. A copyright évét "cop." rövidítés megjelöléssel meg kell különböztetni.

Például:

1998

cop. 1992

- 4.4.7 Ha a kiadvány a megjelenéssel kapcsolatban semmilyen évszámot nem közöl, a hiányzó adatot külső forrásból kell megállapítani. Ha az így megállapított évszám helyessége kétséges, ezt az évszámot követő szögletes zárójelbe tett kérdőjellel jelezzük. Ha a pontos évszámot egyáltalán nem tudjuk megállapítani, a megjelenés évét hozzávetőleges formában adjuk meg, esetleg latin nyelvű kiegészítésekkel.

Például:

[post ...]

[ante ...]

[ca ...]

[194?]

- 4.4.8 Hasonmás kiadás esetén - a források rangsorától függetlenül - az új kiadás megjelenésének adatait kell leírni a megjelenés adatcsoportjában. Az eredeti kiadás megjelenési adatait a megjegyzések adatcsoportjában kell közölni. (lásd KSZ2 2.6, KSZ2 7.1.1.5)

5. A leírás 5. adatszoportja. Terjedelem

5.1 Általános előírások

5.1.1 Az adatszoport adatelemei

- oldalszám
- illusztráció
- méret
- melléklet

5.1.2 A MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adatminimum

- oldalszám
- méret
- melléklet

5.1.3 Az adatelemek főforrása

a kiadvány egésze

Forrásuktól függetlenül, szögletes zárójel nélkül kell közölni azonban egyes számjegyadatokat és a terjedelemmel kapcsolatos összes egyezményes kifejezést.

Jelhasználat

- az adatszoport első adateleme előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- az illusztráció adateleme előtt: térköz kettőspont térköz (:)
- a méret előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- a melléklet előtt: térköz pluszjel térköz (+)
- valamely melléklet saját terjedelemadatait kerek zárójelpárba kell foglalni.

Ezen belül a jelhasználat megegyezik a terjedelem leírásakor használtakkal.

Példák az adatszoport szerkezetéről:

. - oldalszám ; méret

. - oldalszám : illusztráció ; méret

. - oldalszám ; méret + melléklet

. - oldalszám : illusztráció ; méret + melléklet (a melléklet oldalszáma : a melléklet illusztrációi ; a melléklet mérete)

5.1.5 Az adatszoport HUNMARC formátuma

hívójel: 300

indikátorok: mindkét indikátor: # = meghatározatlan

almezőazonosítók:

- \$a*** = oldalszám
- \$b** = illusztráció
- \$c*** = méret
- \$e** = a melléklet típusa
- \$h** = a melléklet oldalszáma
- \$i** = a melléklet illusztrációja
- \$k** = a melléklet mérete

5.1.6 Az adatszoport USMARC formátuma

hívójel: 300

indikátorok: mindkét indikátor: # = meghatározatlan

almezőazonosítók:

- \$a*** = oldalszám
- \$b** = illusztráció
- \$c*** = méret

\$e = melléklet

5.2 Az oldalszám megválasztása és közlésmódja

5.2.1 A kiadvány terjedelmét a kiadvány lapjainak számozási rendszerét tükrözve írjuk le. Ha a kiadvány lapjai mindkét oldalukon számozottak, a terjedelmet oldalszámozásként (latinul pagina, rövidítése: p.), ha pedig a lapok csak egyik oldalukon számozottak, lapszámozásként (latinul folio, rövidítése: fol.) kell leírni.

Ha a kiadvány oldalain több hasáb van és e hasábok számozása helyettesíti az oldalszámozást, a terjedelmet hasábszámozásként (latinul column, rövidítése: col.) kell közölni. Ha a többhasábosan nyomtatott kiadványnak mind a hasábjai, mind oldalai számozottak, az oldalszámot kell megadni.

Például:

. - 155 p.
. - 260 fol.
. - 1240 col.

5.2.2 A kiadvány folyamatosan számozott oldalai, lapjai, hasábjai (a továbbiakban oldalak) közül az utolsó számozott oldal számát kell leírni.

Ha az oldalak arab számmal számozottak, a leírásban is arab számmal, ha pedig az oldalak római számmal számozottak, római számmal kell az adatokat közölni.

Például:

. - XV, 265 p.

Ha a kiadvány első oldalai római számozásúak és a számozást megszakítás nélkül folytatja a további oldalak arab számokkal való számozása, a leírásban csak az utolsó arab számot kell közölni.

Ha a kiadványban (vagy a kiadvány egy részében) az oldalak sorrendjét nem számok, hanem latin betűk jelölik, oldalszámként az így megjelölt első és utolsó oldalon levő betűt - kötőjellel összekapcsolva - kell leírni, ezt a számozási egység rövidítése előzi meg.

Például:

. - fol. A-L.

Ha a kiadvány oldalainak sorrendjét nem arab vagy római számok, illetve nem latin betűk, hanem ezektől eltérő jelek (pl. görög betűk) jelölik, a számozatlan oldalakból álló kiadványra vonatkozó előírást kell alkalmazni (lásd. 5.2.4)

5.2.3 Ha a kiadvány oldalainak számozása kétszer vagy háromszor újrakezdődik, az ismétlődő oldalszámokat - vesszővel tagolva - fel kell sorolni. Ha az oldalszámozásokat betű vagy más jel is megkülönbözteti egymástól, e megkülönböztető jeleket el kell hagyni.

Például:

. - XV, 23, 256 p.

5.2.4 Ha a kiadvány egészének, vagy főrészének oldalai számozatlanok, az oldalakat megszámozzuk és megállapított számukat szögletes zárójelbe téve írjuk le. Egyébként a számozatlan oldalakat figyelmen kívül kell hagyni.

Például:

. - [562] p.

5.2.5 Ha a kiadvány oldalszámozása háromnál többször újrakezdődik, e számozások felsorolása helyett, szögletes zárójelbe téve, összegezve adjuk meg az oldalszámot és ezt az oldalszámozás ismétlődésére utaló rövidített kifejezés követi.

A MOKKA tagkönyvtárak számára javasolt a latin nyelvű kifejezések használata: pag. var., fol. var., col. var. (Magyar nyelvű megfelelőik: ism. oldalsz., ism. lapsz., ism. hasábsz.)

Például:

. - [622] pag. var.

5.2.6 Ha az utolsó számozott oldalon a szám téves, a leírásban mind e téves adatot, mind szögletes zárójelbe tett helyesbítését közölni kell.

Például:

. - 174 [!714] p.

5.2.7 Ha a kiadvány oldalszámozása része valamely más kiadvány oldalszámozásának, az első és utolsó oldal sorszámát kötőjellel összekapcsolva közöljük és a második sorszám után pontot teszünk. Az ilyen típusú oldalszámot megelőzi a számozási egységre (oldal, lap, hasáb) vonatkozó rövidítés.

Például:

. - p. 212-256.

. - fol. 15-26.

5.2.8 Ha a kiadvány párhuzamos oldalszámozású, vagyis oldalszámozása része valamely más kiadvány oldalszámozásának, de ugyanakkor saját oldalszámozása is van, csak ez utóbbit közöljük.

5.2.9 Oldalszám helyett a fizikai részek darabszámát és megnevezését közöljük az alábbi esetekben: az előadásokat külön-külön, saját oldalszámozású füzetekben közlő, közös tokban (borítóban), közös bibliográfiai adatokkal megjelentetett kiadványoknál, ha a kiadvány oldalszámozás nélküli leporello, ha a kiadvány cserélhető lapokból áll (a közlendő megjegyzéseket lásd KSZ2 7.6.6).

5.2.10 Ha a kiadvány illusztrációkat tartalmazó lapjai nincsenek beszámítva a szövegoldalok folyamatos számozásába, tehát vagy számozatlanok, vagy saját számozásuk van, táblának minősülnek. A táblákra vonatkozó információt az oldalszám után, attól vesszővel elválasztva írjuk le.

5.2.11 Ha a táblaoldalak, táblalapok számozottak, az utolsó számozott táblaoldal/táblalap számozási adatát írjuk le, hasonlóan az oldalszámozáshoz. A táblaoldal szabványos rövidítése: t. A táblalap szabványos rövidítése: t.fol.

Például:

. - XV, 256 p., XII t.

. - 172 p., 26 t.fol.

5.2.12 Ha a táblák számozatlanok és a lapok egyoldalas nyomásúak, táblalapként, ha kétoldalas nyomásúak, táblaoldalként kell megszámolnunk őket. A táblák megállapított számát szögletes zárójelbe tett arab számmal adjuk meg.

Például:

. - 238 p., [26] t.

. - X, 158 p., [20] t.fol.

5.3 Illusztráció

5.3.1 Ha a kiadvány szövegközi vagy a folyamatos oldalszámozású oldalakon illusztrációkat (fotók, rajzok, ábrák, grafikonok stb.) tartalmaz, ezt az "illusztrált" kifejezés rövidítésével (ill.) lehet közölni.

Az illusztrációkról kiegészítő adatok közölhetők:

- az ill. rövidítés után leírható az illusztrációk típusának megnevezése,
- megadható az illusztrációk száma összefoglalóan vagy típusonként részletezve,
- közölhető, ha az illusztrációk mindegyike vagy egy része színes,
- jelölhető, ha a kiadvány egészében vagy főképp illusztrációkból áll.

Például:

A leírásban:

. - 217 p. : ill.

HUNMARC formátumban:

300 ## \$a217 p.\$bill.

USMARC formátumban:

300 ## \$a217 p. :\$bill.

A leírásban:

. - 98 p., 6 t. : ill.

HUNMARC formátumban:

300 ## \$a98 p., 6 t.\$bill.

USMARC formátumban:

300 ## \$a98 p., 6 t. :\$bill.

A leírásban:

. - IV, 282 p. : ill., térk.

HUNMARC formátumban:

300 ## \$aIV, 282 p.\$bill., térk.

USMARC formátumban:

300 ## \$aIV, 282 p. :\$bill., térk.

A leírásban:

. - IV, 282 p. : ill., 16 fotó, 15 térk.

HUNMARC formátumban:

300 ## \$aIV, 282 p.\$bill., 16 fotó, 15 térk.

USMARC formátumban:

300 ## \$aIV, 282 p. :\$bill., 16 fotó, 15 térk.

A leírásban:

. - 220 p. : főkép ill.

HUNMARC formátumban:

300 ## \$a220 p.\$bfőkép ill.

USMARC formátumban:

300 ## \$a220 p. :\$bfőkép ill.

5.4 Méret

- 5.4.1 Méretként a kiadvány gerincének centiméterben (rövidítése: cm) mért magasságát adjuk meg. Minden megkezdett centimétert felfelé kell kerekíteni, az adatot arab számmal kell megadni.

Például:

A leírásban:

. - 80 p. ; 22 cm

HUNMARC formátumban:

300 ## \$a80 p.\$c22 cm

USMARC formátumban:

300 ## \$a80 p. ;\$c22 cm

- 5.4.2 Ha a kiadvány szélessége meghaladja magasságát, vagy ha a két méret teljesen vagy megközelítően azonos (haránt vagy négyzet alakú kiadványok), a gerinc magassága után megadjuk a kiadvány szélességét is. A két adatot szorzójellel (x) kapcsoljuk össze.

Például:

18x18 cm

16x24 cm

- 5.4.3 Ha a kiadvány nem téglalap vagy négyzet alakú, a legnagyobb kiterjedés méretét (pl. kör alakú kiadvány esetében átmérőjének méretét) közöljük és a kiadvány alakjáról megjegyzést készítünk. (A megjegyzés HUNMARC hívójele: 588, USMARC hívójele: 500; lásd még KSZ2 7.6.8)

Például:

A leírásban **a terjedelem adatcsoportjában:**

. - 80 p. ; 16 cm

A leírásban **a megjegyzések adatcsoportjában:**

Kör alakú kiadvány

HUNMARC formátumban **a terjedelem adatcsoportjában:**

300 ## \$a80 p.\$c16 cm

HUNMARC formátumban **a megjegyzések adatcsoportjában:**

588 ## \$aKör alakú kiadvány

USMARC formátumban **a terjedelem adatcsoportjában:**

300 ## \$a80 p. ; \$c16 cm

USMARC formátumban a megjegyzések adatcsoportjában:

500 ## \$aKör alakú kiadvány

5.5 Melléklet

- 5.5.1 A kiadvány fűzéséhez nem tartozóan, a kötéstáblán (borítón) lévő tokba, szalagba helyezett, vagy szabadon álló kísérőanyagokat mellékletként írjuk le. Arab számmal közöljük a mellékletek darabszámát, ezt a "melléklet" szó szabványos rövidítése (mell.) követi. Ha a melléklet minősített típusú, megnevezésének megállapodás szerinti rövidítését írjuk le. (A mellékletek típusait illetve azok rövidítését lásd a ... mellékletben)

Például:

A leírásban:

- 245 p. ; 22 cm + 2 CD-ROM

HUNMARC formátumban:

300 ## \$a245 p. \$c22 cm \$e2 CD-ROM

USMARC formátumban:

300 ## \$a245 p. ; \$c22 cm + \$e2 CD-ROM

- 5.5.2 A mellékletek saját terjedelemeadatai - a melléklet típusának megjelölése után - kerek zárójelben feltüntethetők. Közlésmódjukra a kiadvány terjedelemeadataira vonatkozó előírások alkalmazandók.

Például:

A leírásban:

. - 245 p. ; 22 cm + mell. (28 p. ; 16 cm)

HUNMARC formátumban:

300 ## \$a245 p. \$c22 cm \$emell. \$h28 p. \$k16 cm

USMARC formátumban:

300 ## \$a245 p. ; \$c22 cm + \$emell. (28 p. ; 16 cm)

6. A leírás 6. adatcsoportja. Sorozat

Bevezető megjegyzés:

A MOKKA egyes tagkönyvtárai a sorozatok esetében önálló sorozati rekordot készítenek, a MOKKA központi adatbázisában pedig a sorozatról önálló rekord készül. A sorozat adatainak alábbiak szerinti közzélése akkor is kötelező, ha a sorozatról önálló sorozati rekord készült.

E szabályzat jóváhagyása után döntött úgy a MOKKA, hogy

- a sorozatok esetében lemond a rekordkapcsolás alkalmazásáról és
- a sorozati rekordokat sem tartalmazza a MOKKA adatbázisa

E döntés értelmében e szabályzat 10. fejezetében írottak a MOKKA központi adatbázisa számára érdektelenné váltak. Mivel a tagkönyvtárak egy része alkalmaz rekordkapcsolást a sorozatok esetében, illetve készít sorozati rekordokat, a 10. fejezetet előírásai tagkönyvtárak számára irányadóak lehetnek, ezért e szabályzat **függeléként** a fejezet előírásait közzétesszük.

A 6. adatcsoportra vonatkozó szabályokat és példákat (amelyek eredetileg csak a 10 fejezetben (most 1. Függelék) szerepeltek, e fejezetben közöljük.

6.1 Általános előírások

6.1.1 Az adatcsoport adatelemei

- a sorozat címe
- a sorozat párhuzamos címe, egyéb címe, alcíme
- a sorozatra vonatkozó szerzőségi közlés
- a sorozat ISSN-je
- a sorozaton beüli szám

6.1.2 A MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adatminimum

- a sorozat címe
- generikus cím esetén a sorozatra vonatkozó szerzőségi közlés
- a sorozat ISSN-je
- a sorozaton beüli szám

6.1.3 Az adatelemek főforrása

- a címdal
- egyéb előzékek
- a kolofon

6.1.4 Jelhasználat

- minden egyes sorozat adatainak összességét külön kerek zárójel-párba kell foglalni (())
- az első sorozatot megelőző kezdő kerek zárójel előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- minden egyes párhuzamos cím előtt: térköz egyenlőségjel térköz (=)
- minden egyes egyéb cím, alcím előtt: térköz kettőspont térköz (:)
- az első szerzőségi adat előtt: térköz dőlt vonal térköz (/)
- a második és minden egyes további szerzőségi adat előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- az ISSN előtt: vessző térköz (,)
- a **sorozaton beüli szám** előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- az alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése) vagy cím előtt: pont térköz (.)
- az alsorozati cím (=alárendelt cím) előtt, ha az alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése) megelőzi: vessző térköz (,)
- a második és minden egyes további sorozatot megelőző kezdő kerek zárójel előtt: pont térköz (.)

Példák az adatcsoport szerkezetéről:

. - (A sorozat főcíme = A sorozat párhuzamos címe)

. - (A sorozat főcíme : A sorozat egyéb címe, alcíme, a sorozat ISSN-je ; **sorozaton beüli szám**)

. - (A sorozat - generikus - főcíme / a sorozat szerzőségi közzélése ; **sorozaton beüli szám**)

. - (A sorozat főcíme, a sorozat ISSN-je)

. - (A sorozat közös címe. Az alsorozati megjelölés, Az alsorozati cím, a sorozat ISSN-je)

. - (A sorozat közös címe. Az alsorozati megjelölés, Az alsorozati cím, a sorozat ISSN-je ; **sorozaton belüli szám**)

. - (A sorozat közös címe = A sorozat párhuzamos közös címe. Az alsorozati megjelölés, Az alsorozati cím , a sorozat ISSN-je)

. - (Az első sorozat főcíme, a sorozat ISSN-je). (A második sorozat főcíme ; **sorozaton belüli szám**)

6.1.5 Az adatcsoport HUNMARC formátuma

hívójel: 440* (sorozat – a sorozatcím melléktételként)

indikátorok: első indikátor: # = meghatározatlan
második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = sorozatcím, illetve összetett sorozatcím közös cím része
\$n* = alsorozati megjelölés
\$p* = alsorozati cím
\$v = **sorozaton belüli szám**
\$x = a sorozat ISSN-je
\$z = generikus sorozatcímhez tartozó (első) (elsődleges) szerzőségi adat

hívójel: 490* (sorozat – a sorozatcím a kiadványon szereplő változatban)

indikátorok: első indikátor: 0 (nem kezelendő)-**melléktétel**
1 (melléktételt nem képző) **nem melléktétel**
második indikátor: # = meghatározatlan

almezőazonosítók:

\$a* = sorozatcím a kiadványon szereplő, a sorozat főcímétől eltérő formában
\$v* = sorozaton belüli szám
\$x = a sorozat ISSN-je

6.1.6 Az adatcsoport USMARC formátuma

Az USMARC-ban a sorozati adatok közlésére két módszer van:

- a sorozati adatok a HUNMARC formátummal azonos mezőkben és módon közlendők (a tartalomjelölőket lásd KSZ2 6.1.5), vagy
- a sorozati adatokat a 490 mezőkben kell leírni, a sorozat egységesített címe (830 mező) közölhető (a tartalomjelölőket lásd az alábbi bekezdésekben)

hívójel: 490* (sorozat – a sorozatcím a kiadványon szereplő változatban)

indikátorok: első indikátor: 0 =nincs 800-830 hívójelű mező a rekordban
1 = van 800-830 hívójelű mező a rekordban
második indikátor: # = meghatározatlan

almezőazonosítók:

\$a* = sorozatcím, ha nem melléktétel (szerzőségi közlés is)
\$v* = **sorozaton belüli szám**
\$x = a sorozat ISSN-je

hívójel: 830* (sorozat – az egységesített sorozatcím melléktételként)

indikátorok: első indikátor: # = meghatározatlan

második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = egységesített sorozatcím

\$n* = alsorozati megjelölés

\$p* = alsorozati cím

6.2 A sorozat értelmezése

6.2.1 A sorozatok értelmezését lásd. KSZ2 1. Függelék 1.1.1-1. Függelék 1.1.4.

6.2.2 Ha a kiadvány egyidejűleg több sorozat részeként jelenik meg, a kiadványon közölt minden egyes sorozat adatait sorozatonként külön kerek zárójel-párba téve kell leírni.
A leírásban a sorozatok sorrendjét forrásuk rangsora, azonos értékű forrás esetén pedig a kiadvány közlési sorrendje határozza meg.

Például:

. - (Vogel-Facbuch). (Kamprath-Reihe)

Ha valamely **számozott** sorozat saját megjelöléssel és/vagy címmel azonosított **alsorozatokra** tagolódik, minden egyes alsorozatról külön sorozati adat készül (mintha több sorozat lenne).

Például:

a kiadvány az Acta Universitatis Wratislaviensis számozott fősorozat és a Romanica Wratislaviensia számozott alsorozat tagja. A sorozat adatcsoportjában:

A leírásban:

(Acta Universitatis Wratislaviensis) és
(Romanica Wratislaviensia)

HUNMARC formátumban:

440 #0 **\$a**Acta Universitatis Wratislaviensis**\$v**<szorozaton belüli szám>
és

440 #0 **\$a**Romanica Wratislaviensia**\$v**<szorozaton belüli szám>

USMARC formátumban:

490 0# **\$a**(Acta Universitatis Wratislaviensis ;**\$v**<szorozaton belüli szám>)
és

490 0# **\$a**(Romanica Wratislaviensia ;**\$v**<szorozaton belüli szám>)

Ha valamely **számozott fősorozat alsorozatának generikus címe** van, az alsorozat címe összetett sorozati cím lesz (amely a fősorozat címéből és az alsorozat címéből áll).

Például:

a kiadvány a Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wroclawskiej számozott fősorozat 43. tagja és a Konferencje számozott alsorozat 20. tagja. A sorozati adatok

A leírásban:

(Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wroclawskiej ; 43.)

és

(Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wroclawskiej. Konferencje ; 20.)

HUNMARC formátumban:

440 #0 **\$a**Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wroclawskiej**\$v**43.

és

440 #0 **\$a**Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wroclawskiej**\$p**Konferencje**\$v**20.

USMARC formátumban:

490 0# **\$a**(Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wroclawskiej ;**\$v**43.)

és

490 0# **\$a**(Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wroclawskiej. Konferencje ;**\$v**20.)

6.3 A sorozat főcíme

6.3.1 A sorozat főcíme azonos a sorozatnak, mint időszaki kiadványnak a főcímével.

Például:

A leírásban:

NATO ASI series. Series E, Applied sciences

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aNATO ASI series\$nSeries E\$pApplied sciences

USMARC formátumban:

490 X# \$a(NATO ASI series. Series E, Applied sciences)

Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm oriental studies

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aActa Universitatis Stockholmiensis\$pStockholm oriental studies

USMARC formátumban:

490 X# \$a(Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm oriental studies)

6.3.2 Ha a sorozat tagjának nincs a sorozatra vonatkozó külön címdala, adatait onnan (címdal, egyéb előzékek, kolofon) kell leírni, ahol a sorozati adatok a legteljesebb formában találhatóak.

6.4 A sorozat párhuzamos címe, egyéb címe, alcíme

6.4.1 A sorozat párhuzamos címét, egyéb címét, alcímét csak akkor kell leírni, ha a sorozat főcíme a sorozatot nem azonosítja.

6.4.2 A sorozat egyéb címét, alcímét a leírásban fel kell tüntetni:

- ha a sorozat főcíme generikus cím (lásd. KSZ2 1. Függelék 2.1.4),
- ha az egyéb címnek, alcímnek nyelvtanilag elválaszthatatlan része a sorozat közreadójának vagy egyéni szerzőjének a neve, vagy a sorozat kiadására vonatkozó információ,
- ha a sorozat címe olyan betűszó, amelynek teljes alakját az alcím tartalmazza.

Például:

A leírásban:

Reprint : az Állami Könyvterjesztő Vállalat reprint sorozata

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aReprint : az Állami Könyvterjesztő Vállalat reprint sorozata

USMARC formátumban:

490 0# \$a(Reprint : az Állami Könyvterjesztő Vállalat reprint sorozata)

A leírásban:

Pure and applied mathematics : a series of texts and monographs

Pure and applied mathematics : a series of monographs and textbooks

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aPure and applied mathematics : a series of texts and monographs

440 #0 \$aPure and applied mathematics : a series of monographs and
textbooks

USMARC formátumban:

490 0# \$a(Pure and applied mathematics : a series of texts and monographs)

490 0# \$a(Pure and applied mathematics : a series of monographs and
textbooks)

6.4.3 A kiadásjelzést a sorozat adatsorozatjában egyéb címként kell közölni, kivéve ha valamelyik sorozati cím nyelvtanilag szerves részeként közli azt a kiadvány.

Például:

A leírásban:

Biblioteka poeta osnovana Maksimom Gor'kim v 1931 godu : 2. izd.

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aBiblioteka poeta osnovana Maksimom Gor'kim v 1931 godu : 2. izd.

USMARC formátumban:

490 0# \$a(Biblioteka poeta osnovana Maksimom Gor'kim v 1931 godu : 2. izd.)

6.5 A sorozat szerzőségi közlése

6.5.1 Ha a sorozat főcíme generikus cím és a kiadvány a sorozat főcímét pontosító egyéb címet, alcímet nem közöl, a sorozatra legjellemzőbb szerzőségi adatot - a sorozati cím részeként - közölni kell. Ez a szerzőségi adat szerzői sorozat esetében az egyéni szerző(k) neve, egyéb esetben pedig a közreadó testület neve.

Például:

A leírásban:

Gesammelte Werke / Werner Heisenberg

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aGesammelte Werke\$zWerner Heisenberg

USMARC formátumban:

490 0# \$a(Gesammelte Werke / Werner Heisenberg)

A leírásban:

Monograph series / International Association for Hydraulic Research

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aMonograph series\$zInternational Association for Hydraulic Research

USMARC formátumban:

490 0# \$a(Monograph series / International Association for Hydraulic Research)

6.5.2 Ha a sorozat főcíme, egyéb címe, alcíme tartalmazza a sorozat szerzőségi adatát, ezt az adatot a sorozati cím részeként kell közölni (lásd még KSZ2 1.2.2.9).

Például:

A leírásban:

A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai

HUNMARC formátumban:

440 #2 \$aA Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai

USMARC formátumban:

490 0# \$a(A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai)

~~6.5.3 A 6.5.1 és 6.5.2 szakaszokban felsoroltakon túl a sorozat szerzőségi adatait a sorozati rekord szerzőségi adataiban kell feltüntetni.~~

6.6 A sorozat ISSN-je

6.6.1 A sorozat ISSN-jének (ISBN-jének) megválasztásáról és közlésmódjáról lásd. KSZ2 1. Függelék 2.11 és KSZ2 8.2

6.6.2 Ha kiadvány tartalmazza a sorozat ISSN/ISBN számát, azt a leírásban közölni kell. Ha a kiadvány a sorozat ISSN/ISBN számát nem tartalmazza, külső forrásból is megállapíthatjuk azt.

Például:

A leírásban:

Berlitz útikönyv, ISSN 1215-2633

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aBerlitz útikönyv\$x1215-2633

USMARC formátumban:

490 0# \$a(Berlitz útikönyv,\$x1215-2633)

6.7 A sorozaton beüli szám

6.7.1 A sorozat tagjainak a sorozaton belüli megkülönböztető jelölése a **sorozaton beüli szám**.

A **sorozaton beüli szám** a sorozathoz tartozásnak nem feltétele (vannak számozás nélküli, ún. számozatlan sorozatok is).

6.7.2 A **sorozaton beüli szám** típusai:

- sorszám,
- betű,
- keltezés,
- ezek kombinációja.

A keltezés csak akkor tekinthető valamely összetett **sorozaton beüli szám** részének, ha az

- a sorszámmal (illetve a sorrendet kifejező betűvel) azonos forráson, ahhoz közvetlenül kapcsolódóan jelenik meg, vagy ha
- a közös forráson az összetett **sorozaton beüli szám** elemeinek összetartozását tipográfiai vagy grafikai eszközök egyértelműsítik.

Ha a sorozati tag a sorozat valamely nagyobb részegységének (kötetének, füzetének, évfolyamának) alárendelt része (pl. alkötete, füzete), a **sorozaton beüli szám** rendszerint az alárendeltséget kifejezően hierarchikus szerkezetű. A hierarchia lehet két- vagy többfokozatú, és leírásuk sorrendjét e hierarchia határozza meg.

Például:

A leírásban:

Technikatörténeti közlemények

HUNMARC formátumban:

440 #0 \$aTechnikatörténeti közlemények;\$v100/1.

USMARC formátumban:

490 0# \$a(Technikatörténeti közlemények ;\$v100/1.)

6.7.3 A **sorozaton beüli szám**ot arab számmal kell leírni akkor is, ha a kiadvány római számmal vagy számnévvel közli azt. A sorszám nyelvi toldalékait ponttal kell helyettesíteni.

Például:

a kiadványon

a leírásban

5

5.

2nd

2.

IV

4.

Hetedik

7.

6.7.4 Ha a **sorozaton beüli szám**ot latin betű helyettesíti, a leírásban ezt kell megadni. A nagy- illetve kisbetűk használata a kiadvány írásmódja szerint történik.

Ha a **sorozaton beüli szám** betű és szám kombinációja, a kettőt együtt kell közölni.

Ha a sorrendet nem latin betűk jelölik, helyettük szögletes zárójelben számértéküket kell megadni.

Ha a betűk számértéke nem állapítható meg, a sorozatot számozatlan sorozatként kell kezelni.

6.7.5 A **sorozaton beüli szám** tartalmazhatja a részegység (kötet, füzet, stb.) típusának megnevezését is. E megnevezés közlése nem kötelező, de ha leírjuk, a kiadványon közölt kifejezéseket kell használni. A sorozat részegységeinek megnevezése rövidíthető. (lásd. KSZ1 2. sz. függelék)

A MOKKA tagkönyvárak számára a részegységek megnevezésének elhagyása javasolt.

6.7.6 Ha a kiadványnak egyazon sorozaton belül több **sorozaton beüli száma** van, mindegyiket le kell írni.

7. A leírás 7. adatcsoportja. Megjegyzések

7.1 Általános előírások

7.1.1 A megjegyzések fő típusai:

A megjegyzések lehetnek:

- a bibliográfiai leírás adatcsoportjaival/adatelemeivel kapcsolatosak (lásd KSZ2 7.2-7.8)
- a leírt példány sajátosságaira vonatkozóak - (a kiadvány adott kiadásának egy bizonyos példányát jellemzőek) (lásd KSZ2 7.9)
- a kiadvány tartalmával kapcsolatosak (lásd KSZ2 7.10)
- a bibliográfiai kapcsolatokra (kiadvány/mű és valamely más kiadvány/mű közötti összefüggésekre vonatkozóak) (lásd KSZ2 7.11)

7.1.2 A megjegyzések alkalmazása:

Alkalmazásukat tekintve a megjegyzések lehetnek

- kötelező illetve
- ajánlott

megjegyzések.

7.1.3 A megjegyzések funkciója:

Funkciójuk szerint a megjegyzések:

- a leíró adatokat kiegészítők, illetve azokat részletezők
- tartalmazhatnak olyan adatokat, amelyekről a katalogizálási szabályzat előírásai szerint melléktételt kell készíteni

7.1.4 A megjegyzések közlésmódja:

Közlésmódjukra nézve a megjegyzések lehetnek:

- szabványosított illetve részben szabványosított szövegűek
- szabad megfogalmazásúak

A megjegyzések szövegében előforduló tipikus szavak és kifejezések az MSZ ISO 832 előírásainak megfelelően rövidítendőek.

7.1.5 Adatforrások

A megjegyzések főforrása bármely adatforrás

7.1.6 A megjegyzések jelhasználata:

A megjegyzéseket lehet új sorba írni, vagy minden megjegyzés első adateleme előtt pont térköz kötőjel térköz (. -) írandó

7.1.7 A megjegyzések nyelve

A kiadvány nyelvétől függetlenül a megjegyzések nyelve magyar

7.2 Megjegyzések a cím és a szerzőségi közlés adatcsoportjáról

7.2.1 Megjegyzések a főcímről

7.2.1.1 Ha a kiadvány valamely előzéke a címlap közlésétől eltérő változatban tartalmazza a főcímet, e címváltozatot a forrás megjelölésével a megjegyzések adatcsoportjában kell leírni.

Például:

A kiadványon:

A címlapon:

Olasz - magyar módszertani tematikus képes szótár

A borítófedélen:

Képes olasz - magyar szótár

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Olasz - magyar módszertani tematikus képes szótár

a 7. adatcsoportban:

Borítócím: Képes olasz - magyar szótár

HUNMARC formátumban:

245 XX \$aOlasz - magyar módszertani tematikus képes szótár

743 XX \$aKépes olasz-magyar szótár

USMARC formátumban:

245 XX \$aOlasz - magyar módszertani tematikus képes szótár

246 X4 \$aKépes olasz-magyar szótár

A kiadványon:

A címlapon:

"Beszéli a világ, hogy mi magyarok ..."

A gerincen:

Magyar történeti mondák

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

"Beszéli a világ, hogy mi magyarok ..."

a 7. adatcsoportban:

Gerinccím: Magyar történeti mondák

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$a"Beszéli a világ, hogy mi magyarok..."

749 XX \$aMagyar történeti mondák

USMARC formátumban:

245 X0 \$a"Beszéli a világ, hogy mi magyarok ..."

246 X8 \$aMagyar történeti mondák

A kiadványon:

A címdalton:

Tanári kézikönyv a mozgóképkultúra és médiaismeret oktatásához

A borítófedélen és a gerincen:

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Tanári kézikönyv a mozgóképkultúra és médiaismeret oktatásához

a 7. adatcsoportban:

Borító- és gerinccím: Mozgóképkultúra és médiaismeret

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aTanári kézikönyv a mozgóképkultúra és médiaismeret oktatásához

742 0X \$aMozgóképkultúra és médiaismeret\$mborító- és gerinccím

USMARC formátumban:

245 X0 \$aTanári kézikönyv a mozgóképkultúra és médiaismeret oktatásához

246 X4 \$aMozgóképkultúra és médiaismeret

246 X8 \$aMozgóképkultúra és médiaismeret

A kiadványon:

A címdalton:

Házunk tája könyvestára

Címváltozataként:

Házunk tája körbejárva

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Házunk tája könyvestára

a 7. adatcsoportban:

Cvált.: Házunk tája körbejárva

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aHázunk tája könyvestára

742 0X \$aHázunk tája körbejárva\$mcvált.

USMARC formátumban:

245 X0 \$aHázunk tája könyvestára

246 X3 \$iCvált:\$aHázunk tája körbejárva

7.2.1.2 Ha a főcímben sajtóhiba van, az 1. adatcsoportban a hibás változatot kell leírni. A helyesbített címről pedig címváltozat készítendő (lásd KSZ2 1.2.2.5).

Például:

A kiadványon:

A címdalton: Mérdföldkövek a kulturális antropológiában

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Mérföldkövek [] a kulturális antropológiában

a 7. adatcsoportban:

Cvált.: Mérföldkövek a kulturális antropológiában

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aMérdföldkövek [!] a kulturális antropológiában

742 0X \$aMérdföldkövek a kulturális antropológiában

USMARC formátumban:

245 X0 \$aMérdföldkövek [!] a kulturális antropológiában

246 X3 \$aMérdföldkövek a kulturális antropológiában

- 7.2.1.3 Nem készül megjegyzés, ha a kiadvány valamely előzőkén szereplő cím csupán rövidebb szövegű változata a főcímnél, és ez a változat a besorolási adatokat nem változtatja meg.

Például:

A címdalton: Parliamentary libraries and research services in Central and Eastern Europe

A gerincen: Parliamentary libraries and research services ...

- 7.2.1.4 Ha a kiadvány főcímének forrása nem a címdal, akkor kötelező megjegyzést készíteni a forrás megjelölésével.

Például:

A leírásban:

Főcím a borítófedélről

HUNMARC formátumban:

500 ## \$aFőcím a borítófedélről

USMARC formátumban:

500 ## \$aFőcím a borítófedélről

- 7.2.1.5 Többkötetes könyv közös címére vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 9.2.7.2.

7.2.2 Gyűjtemények

- 7.2.2.1 Közös főcímmel (=összefoglaló címmel) rendelkező szerzői gyűjtemény esetében a közös főcím (=összefoglaló cím) főcímként kerül leírásra, a tartalmazott művek címei pedig a megjegyzések adatcsoportjában írandók le (lásd KSZ2 .2.2.11).

Például:

A kiadványon:

Közös főcím (=összefoglaló cím) és szerzőségi közlés

Karácsonyi újrakezdés és más ifjúsági színdarabok / Katona Judit

A tartalmazott művek címei:

Hívás, A szikra, A három királyok vándorlása, Káin bűne

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Karácsonyi újrakezdés és más ifjúsági színdarabok / Katona Judit

a 7. adatcsoportban:

Tart: Hívás ; A szikra ; A három királyok vándorlása ; Káin bűne

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aKarácsonyi újrakezdés és más ifjúsági színdarabok/\$cKatona Judit

740 0X \$aHívás

740 2X \$aA szikra

740 2X \$aA három királyok vándorlása

740 0X \$aKáin bűne

USMARC formátumban:

245 XX \$aKarácsonyi újrakezdés és más ifjúsági színdarabok /\$cKatona Judit

505 XX \$aTart: Hívás ; A szikra ; A három királyok vándorlása ; Káin bűne

740 0X \$aHívás

740 2X \$aA szikra

740 2X \$aA három királyok vándorlása

740 0X \$aKáin bűne

vagy

245 XX \$aKarácsonyi újrakezdés és más ifjúsági színdarabok /\$cKatona Judit

505 XX \$tHívás ;\$tA szikra ;\$tA három királyok vándorlása ;\$tKáin bűne

740 0X \$aHívás
740 2X \$aA szikra
740 2X \$aA három királyok vándorlása
740 0X \$aKáin bűne

Megjegyzés: az 505 mezőben a tartalmazott művek adatai kétféleképpen közölhetők. egyetlen (az "a") almezőben felsorolható valamennyi mű, az előírt központosítási jelek használatával, illetve az egyes adatelemek önálló almezőben közölhetők. A MOKKA tagkönyvtárai számára az utóbbi javasolt, vagyis a

- "t" almező a cím, az
- "r" almező a szerzőségi közlés és a
- "g" almező a vegyes információk közlésére.

7.2.2.2 A közös főcímmel (=összefoglaló címmel) rendelkező vegyes gyűjtemény esetében, a főcím a közös cím (a közös szerzőségi adatokkal), a gyűjteményt alkotó művek címeit és szerzőségi adatait pedig a megjegyzések adatcsoportjában soroljuk fel.

Például:

A kiadványon:

Közös főcím (=összefoglaló cím):

Kinyilatkoztatás: két megközelítés

A tartalmazott művek szerzői, címei:

Bolyki János: A Szentírás kettős természetéről, Csanády András: Kijelentés és történelmi lét : a bibliai hermeneutika filozófiai bírálata

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Kinyilatkoztatás: két megközelítés

a 7. adatcsoportban:

Tart.: A Szentírás kettős természetéről / Bolyki János. Kijelentés és történelmi lét : a bibliai hermeneutika filozófiai bírálata / Csanády András

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aKinyilatkoztatás: két megközelítés

740 2X \$aA Szentírás kettős természetéről\$cBolyki János

740 0X \$aKijelentés és történelmi lét\$bba bibliai hermeneutika filozófiai bírálata\$cCsanády András

USMARC formátumban:

245 X0 \$aKinyilatkoztatás: két megközelítés

505 XX \$aTart.: A Szentírás kettős természetéről / Bolyki János.
Kijelentés és történelmi lét : a bibliai hermeneutika filozófiai bírálata / Csanády András

vagy

505 XX \$tA Szentírás kettős természetéről /\$rBolyki János. \$tKijelentés és történelmi lét : a bibliai hermeneutika filozófiai bírálata /\$rCsanády András

740 2X \$aA Szentírás kettős természetéről

740 0X \$aKijelentés és történelmi lét : a bibliai hermeneutika filozófiai bírálata

Megjegyzés: lásd a KSZ2 72.2.1 szakasz USMARC példájához fűzött megjegyzést.

7.2.3 Ha sem a főcím (a párhuzamos cím), sem az alcím, sem a szerzőségi adatok alapján nem egyértelmű, hogy a kiadvány gyűjtemény, és ha megjegyzésként a tartalmazott műveket sem soroljuk fel, akkor a megfelelő műfajmegjelölés a megjegyzésben közölhető (például: tanulmányok, előadáskivonatok, dokumentumgyűjtemény).

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Kvantumelektronika '97 : III. szimpózium a hazai elektronikai kutatások eredményeiről

a 7. adatcsoportban:

Előadáskivonatok

HUNMARC formátumban:

245 ## \$aKvantumelektronika '97\$bIII. szimpózium a hazai elektronikai kutatások eredményeiről

500 ## \$aElőadáskivonatok

USMARC formátumban:

245 ## \$aKvantumelektronika '97 :\$bIII. szimpózium a hazai elektronikai kutatások eredményeiről

500 ## \$aElőadáskivonatok

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Ez a hét még nehéz lesz ... / Galgóczy Erzsébet

a 7. adatcsoportban:

Kisregények

HUNMARC formátumban:

245 ## \$aEz a hét még nehéz lesz ...\$cGalgóczy Erzsébet

500 ## \$aKisregények

USMARC formátumban:

245 ## \$aEz a hét még nehéz lesz ... /\$cGalgóczy Erzsébet

500 ## \$aKisregények

7.2.4 Megjegyzések a szerzőségi közlésről

7.2.4.1 A leírás első adatcsoportjában - a forrástípus miatt - mellőzött szerzők, közreműködők illetve testületi szerzők, közreműködők a megjegyzések adatcsoportjában leírhatók.

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Vörösmarty Mihály drámai művei / a szöveget gond. és a kötet anyagát összeáll. Horváth Károly. - Budapest : Osiris, 1998.

a 7. adatcsoportban:

Martinkó András utószavával

Magyarázat: a kiadvány az utószó íróját nem nevezte meg.

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aVörösmarty Mihály drámai művei\$c szöveget gond. és a kötet anyagát összeáll. Horváth Károly

260 ## \$aBudapest\$bOsiris\$c1998

500 ## \$aMartinkó András utószavával

USMARC formátumban:

245 X0 \$aVörösmarty Mihály drámai művei /\$c szöveget gond. és a kötet anyagát összeáll. Horváth Károly

260 ## \$aBudapest : \$bOsiris, \$c1998

500 ## \$aMartinkó András utószavával

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Centenáriumi évkönyv, 1898-1998 / ... szerk. Bodnár László, Ferenczy Sándorné. - Eger : [Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet], 1998.

a 7. adatcsoportban:

Közread. az egeri Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet

Magyarázat: a kiadvány a közreadót nem nevezte meg.

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aCentenáriumi évkönyv, 1898-1998\$c... szerk. Bodnár László, Ferenczy Sándorné

260 ## \$aEger\$b[Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet]\$c1998

550 ## \$aKözread. az egeri Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet

USMARC formátumban:

245 X0 \$aCentenáriumi évkönyv, 1898–1998 /\$c... szerk. Bodnár László,
Ferenczy Sándorné.
260 ## \$aEger : \$b[Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző
Intézet], \$c1998.
550 ## \$aKözread. az egri Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző
Intézet

7.2.4.2 Többkötetes könyv szerzőségi adataira vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 9.2.7.3.

7.2.4.3 Többkötetes könyv kötetjelzésére vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 9.2.7.4 és KSZ2 9.3.7.1.

7.3 Megjegyzések a kiadásról

A kiadással kapcsolatos megjegyzések közül, kötelező megjegyzést készíteni

- hasonmás illetve
- reprint kiadás

esetében az eredeti kiadás megjelenési adatairól.

7.3.1 Hasonmás illetve reprint kiadás esetén a kiadásjelzésben közöljük a hasonmás illetve reprint kiadás tényét, a megjegyzések adatcsoportjában pedig az eredeti kiadás megjelenésének adatait írjuk le (lásd KSZ2. 2.2.6 .

A megjelenési hely, a kiadó és a megjelenési év közlésmódjára a megjelenés adatcsoportjára vonatkozó előírásokat kell alkalmazni (lásd KSZ2 2.1.4)

Például:

A leírásban:

Révai nagy lexikona : az ismeretek enciklopédiája. - Hasonmás kiad. -
Szekszárd : Babits, 1992- . - Eredeti kiadása: Budapest : Révai, 1911-1935

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aRévai nagy lexikona\$baz ismeretek enciklopédiája
250 ## \$aHasonmás kiad.
260 ## \$aSzekszárd\$bBabits\$c1992-
534 ## \$pEredeti kiadása:\$cBudapest : Révai, 1911-1935

USMARC formátumban:

245 X0 \$aRévai nagy lexikona :\$baz ismeretek enciklopédiája
250 ## \$aHasonmás kiad.
260 ## \$aSzekszárd :\$bBabits,\$c1992-
534 ## \$pEredeti kiadása:\$cBudapest : Révai, 1911-1935

7.3.2 Az adott kiadás anyaggyűjtésének lezárására illetve hatálybalépésére vonatkozó információk a megjegyzésben leírhatók (lásd KSZ2 2.3.4).

Például:

A leírásban:

Lezárva: 1998. okt. 30.

HUNMARC formátumban:

596 ## \$aLezárva: 1998. okt. 30.

USMARC formátumban:

500 ## \$aLezárva: 1998. okt. 30.

Hatálybalépés: 1999. dec.

HUNMARC formátumban:

596 ## \$aHatálybalépés: 1999. dec.

USMARC formátumban:

500 ## \$aHatálybalépés: 1999. dec.

7.3.3 A kiadásról szóló megjegyzések tájékoztathatnak a kiadvány kiadásváltozatairól, bibliográfiai előtörténetéről, valamint a fordítás, átdolgozás, válogatás alapjául szolgáló kiadvány(ok)ról.

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Jakob és Wilhelm Grimm összes meséi

a 7. adatcsoportban:

Megj. "Gyermek- és családi mesék" címmel is

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aJakob és Wilhelm Grimm összes meséi

503 ## \$aMegj. "Gyermek- és családi mesék" címmel is

USMARC formátumban:

245 X0 \$aJakob és Wilhelm Grimm összes meséi

500 ## \$aMegj. "Gyermek- és családi mesék címmel is

A leírásban:

az 1.-2. adatcsoportban:

A legnagyobb erő / Pásztorfi János. - 2. jav. kiad.

a 7. adatcsoportban:

Az 1. kiad. 1981-ben Wiesbadenben jelent meg

HUNMARC formátumban:

245 X2 \$aA legnagyobb erő\$cPásztorfi János

250 ## \$a2. jav. kiad.

503 ## \$aAz 1. kiad. 1981-ben Wiesbadenben jelent meg

USMARC formátumban:

245 X2 \$aA legnagyobb erő /\$cPásztorfi János

250 ## \$a2. jav. kiad.

500 ## \$aAz 1. kiad. 1981-ben Wiesbadenben jelent meg

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Villon összes versei / ford. Illyés Gyula

a 7. adatcsoportban:

A ford. az "Oeuvres completes de Villon" (Paris : Delagrave, 1927) c. kiad. alapján kész.

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aVillon összes versei\$cford. Illyés Gyula

503 ## \$aA ford. az "Oeuvres completes de Villon" (Paris : Delagrave, 1927) c. kiad. alapján kész.

USMARC formátumban:

245 X0 \$aVillon összes versei /\$cford. Illyés Gyula

500 ## \$aA ford. az "Oeuvres completes de Villon" (Paris : Delagrave, 1927) c. kiad. alapján kész.

7.3.4 Többkötetes könyv kiadására vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 9.2.7.1, 9.2.7.5 és 9.3.7.2.

7.4 Megjegyzések a speciális dokumentumok speciális adatairól

7.4.1 **Publikált Disszertációk** esetében a disszertáció **speciális adatairól** (az elérni kívánt fokozat, a védés helye és ideje stb.) megjegyzés készíthető.

Például:

A leírásban:

Ph.D. fokozat, Universität St. Gallen, 1997.

HUNMARC és USMARC formátumban:

502 ## \$aPh.D. fokozat, Universität St. Gallen, 1997.

7.4.2 A felső- és középfokú oktatási jegyzet, oktatási anyag azonosítására szolgáló jelzetet, az ú.n. jegyzetszámot megjegyzésként kell közölni (lásd KSZ2 3.1.1).

Például:

A leírásban:

Jegyzetszám: J-44012

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## \$aJegyzetszám: J-44012

7.4.3 Megjegyzések a **kutatási jelentés speciális adatairól**: a kutatási jelentés azonosító jelzetei, a jelentés típusa és a kutatás ideje(a jelentés által tárgyalt időtartam).

A kutatási jelentés azonosító jelzete(i)t közölni kell. (Tartalomjelölő 024 8# \$a<azonosító jelzet>). Minden jelzetet le kell írni, a jelentésen található sorrendben és formában. A jelzethez nem tartozó toldalékokat el kell hagyni.

Például:

A dokumentumon:

KFKI-1993-42

Júl - 2341 EFI 657(47)-89

HUNMARC és USMARC formátumban:

024 8# \$aKFKI-1993-42

024 8# \$aJúl - 2341

A kutatási jelentés típusának megnevezése és a jelentésben tárgyalt időszak.
(Tartalomjelölő: 513 ## \$a<a jelentés típusa> \$b<a jelentés által tárgyalt időtartam>)

A kutatási jelentés típusának megnevezését akkor is közölni kell, ha az a kutatási jelentés címének nyelvtanilag szerves része. A típusmegnevezést azzal a kifejezéssel, abban a formában kell leírni, ahogy a forráson szerepel. Ha a kifejezésnek van szabványos rövidítése, a kifejezés rövidíthető. A jelentésben tárgyalt időszakot közölni kell, ha a dokumentum megjelöli. Az adatot a forráson megjelölt formában kell közölni.

Például:

A leírásban:

Közbenső jelentés, 1999. jan.-márc.

HUNMARC formátumban:

513 ## \$aKözbenső jelentés\$b1999. jan.-márc.

HUNMARC és USMARC formátumban:

513 ## \$aKözbenső jelentés,\$b1999. jan.-márc.

A leírásban:

Zárójelentés

HUNMARC és USMARC formátumban:

513 ## \$aZárójelentés

A leírásban:

Final rept.

HUNMARC és USMARC formátumban:

513 ## \$aFinal rept.

7.4.4 Megjegyzések a **szabványosítási kiadvány speciális adatairól**: a szabványosítási kiadvány azonosító jelzete, a szabványosítási kiadvány típusának megnevezése a hatálybalépés kelte, vagy a hatály időtartama, ill. a jóváhagyás ideje

A szabványosítási kiadvány azonosító jelzetét nem megjegyzésként, hanem a főcím részeként (első elemeként - lásd 1.2.2.14) kell közölni, minden egyéb speciális adat általános megjegyzésként (=500 mező) közlendő.

A szabványosítási kiadvány típusának megnevezését nem kell közölni nemzetközi és országos szabványok esetén és, ha a szabványosítási kiadvány azonosító jelzete a típust egyértelműen kifejezi (például az International Electrical and Electronics Engineers által közzétett szabvány azonosító jelzete: IEEE Std. 583-1975). A típusmegnevezést a kiadványon lévő kifejezéssel kell leírni

Például:

A leírásban:

. - Fachbereichstandard

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## \$aFachbereichstandard

A leírásban:

. - Ideiglenes Műszaki Irányelv

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## \$aIdeiglenes Műszaki Irányelv

A szabványosítási kiadvány hatálybalépésének keltét vagy a hatály időtartamát, ill. a jóváhagyás keltét (ezek egyikét csak akkor kell megjegyzésként közölni, ha az azonosító jelzet keltezését (legalább évet) nem tartalmaz.

A szabványosítási kiadvány közlésétől függően vagy a hatálybalépés keltét vagy a hatály időtartamát kell megadni. Nemzetközi szabványok és számos ország szabványa a közzététel napján lép életbe, vagyis ez minősül a hatálybalépés keltének. Ha a hatálybalépésre vonatkozóan a szabványosítási kiadvány több keltezési adatot közöl, csak egyet kell megadni, mégpedig:

- -nemzetközi szabvány esetében, ha a hatályba léptetők egyike Magyarország, akkor csak az erre vonatkozó adatot,
- minden más esetben a hatályra vonatkozó legkorábbi adatot.

Ha a szabványosítási kiadványon a hatálybalépésre vonatkozóan többféle keltezési adat van, a legteljesebbet kell közölni a katalógus nyelvén.

Például:

A leírásban:

. - Közzétéve: 2003. aug.

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## \$aKözzétéve: 2003. aug.

A leírásban:

. - Ideiglenes Műszaki Irányelv, hatályos: 1993. jan. 1.-1994. dec. 31.

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## \$aIdeiglenes Műszaki Irányelv, hatályos: 1993. jan. 1.-1994. dec. 31.

7.5 Megjegyzések a megjelenés adatairól

7.5.1 Ha a kiadvány a megjelenés évét más időszámításban közli, a megjelenés évére vonatkozó adatnak az időszámításunktól eltérő voltát jelezni kell (lásd KSZ2 4.4.2).

Például:

A leírásban:

A megjelenés éve örmény időszámítással

HUNMARC formátumban:

597 ## \$aA megjelenés éve örmény időszámítással

USMARC formátumban:

500 ## \$aA megjelenés éve örmény időszámítással

7.5.2 Ha a kiadvány a megjelenés éveként többféle évszámot közöl, közülük a legkésőbbit kell leírni. Ha a címlapon található évszám ettől eltérő, e tényt közölni kell (lásd :KSZ2 4.4.3).

Például:

A leírásban:

A címlapon megjelenési évként 1997

HUNMARC formátumban:

597 ## \$aA címlapon megjelenési évként 1997

USMARC formátumban:

500 ## \$aA címlapon megjelenési évként 1997

7.5.3 Ha a kiadvány a megjelenés évét körülírással (pl. megjelent a szerző születésének 100. évfordulója alkalmából), vagy kronogramként közli, az ezek alapján megállapított megjelenési évet szögletes zárójelbe kell leírni. A kronogramról megjegyzést kell készíteni (lásd KSZ2 4.4.5).

Például:

A leírásban:

A megjelenés éve kronogram

HUNMARC formátumban:

597 ## \$aA megjelenés éve kronogram

USMARC formátumban:

500 ## \$aA megjelenés éve kronogram

- 7.5.4 Ha a leírás tárgya egy időszaki kiadvány saját önálló címmel kiadott részegysége (például: kötete, füzete, különszáma) (vö. KSZ1 1.4 szakasz 3. bekezdés), a megjegyzések adatcsoportjában kell közölni, hogy a könyvként leírt kötet melyik időszaki kiadvány melyik részegysége (kötete, füzete stb.)

A megjegyzésben le kell írni:

- az időszaki kiadvány főcímét, generikus főcím esetében a főcímet és a közreadó testület nevét,
- ISSN-jét,
- számozási adatát.

A számozást az alábbiak szerint kell leírni:

- a számozási adatokat arab számokkal kell megadni,
- a számozási adatok sorrendje: évfolyam jelölés, év, kötetszám illetve füzetszám,
- a részegységek megnevezéseit számozásuk után írjuk le és szabványosan rövidítjük,
- ha a részegységeknek számozásukon kívül keltezésük is van, ezt mellőzzük,
- ha a részegységeknek nincs más számozása, mint a keltezése, a dátumot a kiadványon szereplő formában kell leírni,
- ha a részegységnek átmenő számozása van, a két számozási adatot - térközök nélkül írott - dőlt vonallal kapcsoljuk össze.

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Külföldiek magyarországi tartózkodásával kapcsolatos fontosabb jogszabályok

a 7. adatcsoportban:

A Magyar közlöny, ISSN 0076-2407, 1997. évi kszáma

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X0 \$aKülföldiek magyarországi tartózkodásával kapcsolatos fontosabb jogszabályok

525 ## \$aA Magyar közlöny, ISSN 0076-2407, 1997. évi kszáma

A leírásban:

az 1. adatcsoportban

Válogatás Dobcsányi Ferenc irodalommodszertani írásaiból

a 7. adatcsoportban:

A Módszertani közlemények / Módszertani Közlemények Baráti Társasága, ISSN 1219-0608, 37. évf. (1997) 5. száma

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X0 \$aVálogatás Dobcsányi Ferenc irodalommodszertani írásaiból

525 ## \$aA Módszertani közlemények / Módszertani Közlemények Baráti Társasága, ISSN 1219-0608, 37. évf. (1997) 5. száma

- 7.5.5 Ha a leírás tárgya valamely kiadvány (például: folyóirat, tanulmánykötet) különlenyomata, ezt a tényt (jelölésének szabványos rövidítése: klny.) és az alapkiadvány legfontosabb azonosító adatait a megjegyzésben kell közölni.

- 7.5.5.1 Ha a kiadvány időszaki kiadvány különlenyomata, az időszaki kiadvány feltüntetendő adataira vonatkozóan (lásd KSZ2 7.5.4)

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Egykorú nekrológok és életrajzok Bessenyei Györgyről / sajtó alá rend.
Éliás Balázs

a 7. adatcsoportban:

Klly.: Szabolcs-szatmár-beregi szemle, ISSN 1216-092X, 1997. 1. sz.

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aEgykorú nekrológok és életrajzok Bessenyei Györgyről\$csajtó alá
rend. Éliás Balázs

592 ## \$aKlly.: Szabolcs-szatmár-beregi szemle, ISSN 1216-092X, 1997. 1.
sz.

USMARC formátumban:

245 X0 \$aEgykorú nekrológok és életrajzok Bessenyei Györgyről /\$csajtó alá
rend. Éliás Balázs

500 ## \$aKlly.: Szabolcs-szatmár-beregi szemle, ISSN 1216-092X, 1978. 1.
sz.

7.5.5.2 Ha az alapkiadvány könyv, a megjegyzésekben az alábbi adatok közlendők az adatcsoportokra vonatkozó előírásoknak megfelelően:

- szerzőségi közlés
- főcím
- megjelenés helye
- kiadó neve
- megjelenés éve

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

A dynamic model of turbomachines / L. Kullmann

a 7. adatcsoportban:

Klly.: Proceedings of the Tenth Conference on Fluid Machinery. - Budapest
: GTE, 1995

HUNMARC formátumban:

245 X2 \$aA dynamic model of turbomachines\$cL. Kullmann

592 ## \$aKlly.: Proceedings of the Tenth Conference on Fluid Machinery. -
Budapest : GTE, 1995

USMARC formátumban:

245 X2 \$aA dynamic model of turbomachines /\$cL. Kullmann

580 ## \$aKlly.: Proceedings of the Tenth Conference on Fluid Machinery. -
Budapest : GTE, 1995

7.5.6 Többkötetes könyv megjelenési adataira vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 9.2.7.6.

7.6 Megjegyzések a terjedelemtől

E megjegyzések pontosítják a leírás terjedeleme adatait és a könyv szokásostól eltérő fizikai sajátosságairól tájékoztathatnak.

7.6.1 Ha a többhasábosan nyomtatott kiadványnak mind hasábjai, mind oldalai számozottak, akkor a terjedeleme adatcsoportjában az oldalszámozást kell megadni (lásd KSZ2 5.2.1), a hasábszám pedig a megjegyzések adatcsoportjában közölhető

7.6.2 Ha mindkét oldalukon számozott lapok egyoldalas nyomásúak, vagy ha a kiadvány lapszámozású, lapjai azonban kétoldalas nyomásúak, e tény a megjegyzések adatcsoportjában közölhető.

Például:

A leírásban:

Kétoldalas nyomással, de laponként számozva

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aKétoldalas nyomással, de laponként számozva

USMARC formátumban:

500 ## \$aKétoldalas nyomással, de laponként számozva

A leírásban:

Egyoldalas nyomással, az üres oldalak is számozva

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aEgyoldalas nyomással, az üres oldalak is számozva

USMARC formátumban:

500 ## \$aEgyoldalas nyomással, az üres oldalak is számozva

7.6.3 Ha a kiadvány japán technikával készült, e tény megjegyzésként közölhető.

Például:

A leírásban:

Japán technikával

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aJapán technikával

USMARC formátumban:

500 ## \$aJapán technikával

7.6.4 Ha a kiadvány oldalainak sorrendjét nem arab vagy római számok illetve nem latin betűk jelölik, a számozás módja megjegyzésként közölhető.

Például:

A leírásban:

Oldalszámozása cirill betűkkel

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aOldalszámozása cirill betűkkel

USMARC formátumban:

500 ## \$aOldalszámozása cirill betűkkel

7.6.5 Ha a kiadvány (lapjai, hasábjai) kettős oldalszámozásúak (például: ha a könyv oldalai a könyv saját oldalszámozásán kívül egy nagyobb egység részeként is számozottak, vagy ha a könyv fejezeteinek külön-külön oldalszámozásuk is van), a nagyobb egység oldalszámozása szerinti oldalszám a megjegyzések adatszoportjában írható le.

Például:

A leírásban:

Párhuzamos oldalszámozásként: p. 121-273.

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aPárhuzamos oldalszámozásként: p. 121-273.

USMARC formátumban:

500 ## \$aPárhuzamos oldalszámozásként: p. 121-273.

7.6.6 Ha a kiadvány cserélhető lapokból áll, vagy közös tokkal, borítóval megjelentetett szabad/szállólapos kiadvány, a jellemzőket megjegyzésként lehet leírni (lásd KSZ2 5.2.9)

Például:

A leírásban:

Szabadlapok bővíthető kötésben, bekapcsolós szerkezettel

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aSzabadlapok bővíthető kötésben, bekapcsolós szerkezettel

USMARC formátumban:

500 ## \$aSzabadlapok bővíthető kötésben, bekapcsolós szerkezettel

A leírásban:

Cserélhető lapokkal

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aCserélhető lapokkal

USMARC formátumban:

500 ## \$aCserélhető lapokkal

A leírásban:

Közös tokban

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aKözös tokban
USMARC formátumban:
500 ## \$aKözös tokban

- 7.6.7 Ha a kiadvány két egymásnak háttal egybekötött részből áll, és e részeknek saját oldalszámozásuk van, az ismétlődő oldalszámozásra vonatkozó előírásokat (lásd KSZ2 5.2.3) kell alkalmaznunk, a kötésmódról pedig megjegyzés készíthető.

Például:

A leírásban:

A két r. hátlapjával egybekötve

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aA két r. hátlapjával egybekötve

USMARC formátumban:

500 ## \$aA két r. hátlapjával egybekötve

A leírásban:

Hátlapjával hozzákötve a szerző ... c. tanulmánya

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aHátlapjával hozzákötve a szerző ... c. tanulmánya

USMARC formátumban:

500 ## \$aHátlapjával hozzákötve a szerző ... c. tanulmánya

- 7.6.8 Ha a kiadvány a szokásostól eltérő alakú, erről megjegyzés készíthető (lásd. KSZ2 5.4.3)

Például:

A leírásban:

Kör alakú

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aKör alakú

USMARC formátumban:

500 ## \$aKör alakú

A leírásban:

Figuratív alakú

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aFiguratív alakú

USMARC formátumban:

500 ## \$aFiguratív alakú

- 7.6.9 Többkötetes könyv terjedelema dataira vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 9.2.7.7.

7.7 Megjegyzések a sorozatról

- 7.7.1 Ha a sorozati címet valamely más, kiadványon kívüli forrásból állapítjuk meg, e tény a megjegyzések adatcsoportjában közölhető.

Például:

A leírásban:

A sorozatcím feltüntetésével nélkül

HUNMARC formátumban:

598 ## \$aA sorozatcím feltüntetésével nélkül

USMARC formátumban:

500 ## \$aA sorozatcím feltüntetésével nélkül

- 7.7.2 Ha egy számozott sorozat keretében megjelent kiadványról a **sorozaton beüli szám** hiányzik, és ez külső forrásból sem állapítható meg, az adat hiányát a megjegyzésben jelezni kell.

Például:

A leírásban:

Sorozaton beüli szám nélkül

HUNMARC formátumban:

598 ## \$aSorozaton beüli szám nélkül

USMARC formátumban:

500 ## \$aSorozaton beüli szám nélkül

- 7.7.3 Ha a kiadványon téves **sorozaton beüli szám** szerepel, ez a tény megjegyzésként közlendö

Például:

A leírásban:

A kiadványon téves **sorozaton beüli számként** ...

HUNMARC formátumban:

598 ## \$aA kiadványon téves **sorozaton beüli számként** ...

USMARC formátumban:

500 ## \$aA kiadványon téves **sorozaton beüli számként** ...

- 7.7.4 A sorozati rekord adatszoportjaira, adatelemeire vonatkozó megjegyzésekre vonatkozóan lásd a KSZ2 **1. Függelék 2.1.7, 1. Függelék 2.1.8, 1. Függelék 2.2.4, 1. Függelék 2.4.5, 1. Függelék 2.4.6, 1. Függelék 2.7.1.2, 1. Függelék 2.7.2.2, 1. Függelék 2.10** és alpontjai előírásait..

- 7.7.5 Többkötetes könyv sorozati adataira vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 **9.2.7.8.**

- 7.8 Megjegyzések a terjesztési adatokról

- 7.8.1 E megjegyzések tájékoztathatnak a kötés jellemzőiről

Például:

A leírásban:

Debreceni hasonmás kötésben

HUNMARC formátumban:

506 ## \$aDebreceni hasonmás kötésben

USMARC formátumban:

500 ## \$aDebreceni hasonmás kötésben

A leírásban:

A mellékletekkel közös tokban

HUNMARC formátumban:

506 ## \$aA mellékletekkel közös tokban

USMARC formátumban:

500 ## \$aA mellékletekkel közös tokban

A leírásban:

Bársony kötésben, porcelán plakettel, papírtokban

HUNMARC formátumban:

506 ## \$aBársony kötésben, porcelán plakettel, papírtokban

USMARC formátumban:

500 ## \$aBársony kötésben, porcelán plakettel, papírtokban

- 7.9 A leírt példány sajátosságaira vonatkozó megjegyzések

A MOKKA központi adatbázisába a példányra vonatkozó (HUNMARC 599 hívójelű) megjegyzések nem kerülnek bele, csak tájékoztató jellegűek.

- 7.9.1 A kiadvány bibliográfiai jellemzőin kívül megjegyzésként leírhatók az adott példány lényeges sajátosságai, ha ezt a bibliográfia (katalógus) szempontjai indokolják.

- 7.9.2 Ha az állományban levő példány nem az eredeti kiadvány, megjegyzésként közölhető, hogy a kiadvány foto - ill. mikromásolat-e, és ez esetben le kell írni a másolat saját terjedelemeadatait is.

- 7.9.3 A példány értékcsökkentő jellemzői, valamint a példány egyedi jellege, értéknövelő sajátosságai leírhatók.

Például:

. - Csonka, a 200-205. p. hiányzik

. - Rongált

. - A szerző kézjegyével

7.10 A kiadvány tartalmára vonatkozó megjegyzések

- 7.10.1 Ha a kiadvány nyelvéről sem a főcím, sem a párhuzamos cím(ek), sem az alcím nem tájékoztat egyértelműen, a kiadvány fő részének és jelentős járulékos részeinek nyelvét/nyelveit a megjegyzésben meg kell nevezni (lásd KSZ2 1.2.3.2 pont).

Például:

A leírásban:

Csak magyar nyelven

HUNMARC és USMARC formátumban:

546 ## \$aCsak magyar nyelven

A leírásban:

Az előadások váltakozva angol, francia és német nyelven

HUNMARC és USMARC formátumban:

546 ## \$aAz előadások váltakozva angol, francia és német nyelven

- 7.10.2 Ha a kiadvány fő részének nyelvétől eltérő nyelvű kivonatot (kivonatokat) tartalmaz, e tény közölhető.

Például:

A leírásban:

Összefoglalás angol és német nyelven

HUNMARC formátumban:

593 ## \$aÖsszefoglalás angol és német nyelven

USMARC formátumban:

546 ## \$aÖsszefoglalás angol és német nyelven

- 7.10.3 Ha a kiadvány - fő részének nyelvétől eltérő nyelvű - tartalomjegyzéket, előszót, bevezetőt, képaláírásokat és hasonlókat tartalmaz, e tény a megjegyzésben közölhető.

Például:

A leírásban:

A tartalomjegyzék szlovák és német nyelven

HUNMARC formátumban:

594 ## \$aA tartalomjegyzék szlovák és német nyelven

USMARC formátumban:

546 ## \$aA tartalomjegyzék szlovák és német nyelven

A leírásban:

A bevezetés angol és német nyelven is

HUNMARC formátumban:

594 ## \$aA bevezetés angol és német nyelven is

USMARC formátumban:

546 ## \$aA bevezetés angol és német nyelven is

A leírásban:

A képaláírások angol nyelven is

HUNMARC formátumban:

594 ## \$aA képaláírások angol nyelven is

USMARC formátumban:

546 ## \$aA képaláírások angol nyelven is

- 7.10.4 A kiadvány járulékos részeire vonatkozó megjegyzések tájékoztathatnak a leírás első adatcsoportjában mellőzött függelékekről, kísérő tanulmányokról, mellékletekről, valamint a rejtett bibliográfiákról, filmográfiákról, diszkográfiákról és hasonlókról.

Például:

A leírásban:

Bibliogr. a fejezetek végén

HUNMARC és USMARC formátumban:

504 ## \$aBibliogr. a fejezetek végn

A leírásban:

A szerző publikációinak bibliogr.: 100. p.

HUNMARC és USMARC formátumban:

504 ## \$aA szerző publikációinak bibliogr.: 100. p.

A leírásban:

Diszkogr.: p. 100-101.

HUNMARC és USMARC formátumban:

504 ## \$aDiszkogr.: p. 100-101.

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

Környezetvédelmi kézikönyv / Bándi Gyula

a 7. adatcsoportban:

A függelékben az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aKörnyezetvédelmi kézikönyv\$cBándi Gyula

501 ## \$aA függelékben az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

USMARC formátumban:

245 X0 \$aKörnyezetvédelmi kézikönyv /\$cBándi Gyula

501 ## \$aA függelékben az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

A hazai vagyonérték és az amortizáció alakulása az 1961-1998. években / Sebestyén Tibor

a 7. adatcsoportban:

A mellékletben Matolcsy György "Következtetések és tanulságok" c. írásával

HUNMARC formátumban:

245 X2 \$aA hazai vagyonérték és az amortizáció alakulása az 1961-1998. években\$cSebestyén Tibor

501 ## \$aA mellékletben Matolcsy György "Következtetések és tanulságok" c. írásával

USMARC formátumban:

245 X2 \$aA hazai vagyonérték és az amortizáció alakulása az 1961-1998. években /\$cSebestyén Tibor

501 ## \$aA mellékletben Matolcsy György "Következtetések és tanulságok" c. írásával

7.10.5 Többkötetes könyv tartalmára vonatkozó megjegyzéseket lásd KSZ2 9.2.7.10 és 9.3.7.4.

7.11 Megjegyzések a bibliográfiai kapcsolatokról

7.11.1 Az ilyen típusú megjegyzések a leírt kiadvány (illetve a benne foglalt mű) és valamely más kiadvány (illetve mű) közötti - tartalmuk bibliográfiai kapcsolatán alapuló - viszonyáról tájékoztathatnak.

7.11.2 Az előzmények illetve folytatások esetében a bibliográfiai kapcsolatot kifejező megjegyzéseknek kölcsönösnek kell lenniük.

Valamely kiadvány (mű) folytatása esetében közölni kell az előzmény(ek)re vonatkozó megjegyzést, valamint az előzmény(ek) bibliográfiai rekordja(it) a folytatás(ok)ra vonatkozó megjegyzéssel utólagosan ki kell egészíteni.

Például:

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

A kis herceg visszatér

a 7. adatcsoportban:

Előzm.: A kis herceg

HUNMARC formátumban:

245 X2 \$aA kis herceg visszatér

744 2X \$aA kis herceg

USMARC formátumban:

245 X2 \$aA kis herceg visszatér

780 XX \$tA kis herceg

A leírásban:

az 1. adatcsoportban:

A kis herceg

a 7. adatcsoportban:

Folyt.: A kis herceg visszatér

HUNMARC formátumban:

245 X2 \$aA kis herceg

745 2X \$aA kis herceg visszatér

USMARC formátumban:

245 X2 \$aA kis herceg

785 XX \$tA kis herceg visszatér

8. A leírás 8. adatcsoportja. Terjesztési adatok

8.1 Általános előírások

8.1.1 Az adatcsoport adatelemei:

- az ISBN,
- a kötés,
- az ár.

8.1.2 Az adatelemek közül - a MOKKA tagkönyvtárak számára, valamint a teljes leírás számára is - kötelező adatminimum - az ISBN. A kötésre és az árra vonatkozó adatok a MOKKA központi adatbázisába nem kerülnek bele.

8.1.3 Az adatelemek főforrása: bármely forrás

8.1.4 Az adatelemeket megelőző kötelező jelek:

- a terjesztési adatok adatcsoportjának első adateleme (rendszerint az első ISBN) előtt pont térköz kötőjel térköz (. -),
- a második és minden egyes további ISBN előtt: pont térköz (.)
- ha valamely adat magyarázattal egészül ki, ezt kerek zárójelben (()) kell leírni.

Ha az ISBN új bekezdésben kezdődik a megelőző jel(ek) elhagyandó(k)

8.1.5 Példák az adatcsoport szerkezetéről:

. - ISBN

. - ISBN (magyarázat)

. - ISBN (magyarázat). ISBN (magyarázat)

8.1.6 Az adatcsoport HUNMARC formátuma:

hívójel: 020*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = szabványos azonosító szám

\$h = ISBN-nincs-belenyomva-jelzés kiegészítő információ

\$i = megjegyzés

\$z* = törölt/érvénytelen ISBN

8.1.7 Az adatcsoport USMARC formátuma:

hívójel: 020*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = szabványos azonosítószám

\$z* = törölt/érvénytelen ISBN

8.2 Az ISBN megválasztása:

8.2.1 Ha a kiadvány több kiadó közös gondozásában vagy egyidejűleg több kötésváltozatban vagy többféle árazású változatban jelent meg, és ezért több ISBN-je van, csak a leírásban megadott adatokkal kapcsolatos ISBN-ek közlése kötelező.

8.2.2 Ha a terjesztés adatcsoportja több ISBN-t tartalmaz, és ha ezek az ISBN-ek a megjelenés adatcsoportjában megnevezett kiadókkal kapcsolatosak, minden egyes ISBN után, kerek zárójelbe téve, a megfelelő kiadó rövidített neve is leírható.

8.2.3 Ha a kiadványt nem ISBN azonosítja, hanem ISSN, akkor azt kell leírni.

Az ISSN tartalomjelölői HUNMARC formátumban

hívójel: 022*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

- \$a** = szabványos azonosítószám
- \$h** = ISSN nincs belenyomva jelzés **kiegészítő információ**
- \$i** = magyarázat
- \$y*** = hibás ISSN
- \$z*** = törölt ISSN

Az ISSN tartalomjelölői USMARC formátumban

hívójel: 022*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

- \$a** = szabványos azonosítószám
- \$y*** = hibás ISSN
- \$z*** = törölt ISSN

8.3 Az ISBN közlésmódja:

8.3.1 Ha az ISBN megállapítható, leírása kötelező.

8.3.2 Ha az ISBN a kiadványban szerepel, leírása ennek alapján történik.

Például:

A leírásban:

. - ISBN 963-10-0902-5

HUNMARC formátumban:

020 ## **\$a**963-10-0902-5

USMARC formátumban:

020 ## **\$a**963-10-0902-5

8.3.3 Ha az ISBN nem szerepel a kiadványban, leírásul egyéb forrás szolgálhat. Az ISBN közlésének hiánya a leírásban jelezhető.

Például:

A leírásban:

ISBN 963 9072 14 1

HUNMARC formátumban:

020 ## **\$a**963 9072 14 1**\$h***

vagy

020 ## **\$a**963 9072 14 1**\$i**nincs

belenyomva

USMARC formátumban:

020 ## **\$a**963 9072 14 1 (nincs
belenyomva)

A MOKKÁ-ban HUNMARC formátumban a "nincs belenyomva" magyarázat jelzésére a csillag (*) szolgálhat, vagy e megjegyzés megadható az "i" almezőben.

8.3.4 Ha megállapítást nyert, hogy a kiadvány az ISBN-t pontatlanul közli, e tényt jelezni kell, és ha a helyes ISBN megállapítható, a téves adatot helyesbíteni kell.

Például:

A helytelen ISBN: 963-9191-29-2, a helyes 963-9161-60-8

A leírásban:

ISBN 963-9191-29-2 [!963-9161-60-8]

HUNMARC és USMARC formátumban:

020 ## **\$a**963-9161-60-8**\$z**963-9191-29-2

8.3.5 ISSN közlésekor a fenti szabályokat kell értelem szerűen alkalmazni.

9. Többkötetes könyvek

9.1 Általános előírások

9.1.1 A rekordok szerkezete és a rekordkapcsoláshoz szükséges adatok

9.1.1.1 A rekordok szerkezete

A MOKKA központi adatbázisában a többkötetes könyvek esetében

- külön rekord tartalmazza a többkötetes könyv közös adatait és
- külön rekord készül minden egyes kötet adatairól.

A MOKKA központi adatbázisában a közös adatokat tartalmazó rekord össze van kapcsolva az egyes kötetek adatait tartalmazó rekordokkal (lásd KSZ2 9.1.1.2)

A MOKKA egyes tagkönyvtárai saját katalógusukban nem alkalmazzák a rekordkapcsolást, hanem a kiadvány egészére vonatkozó közös adatokat és a csak az egyes kötetekre érvényes adatokat ugyanaz a rekord tartalmazza. Ilyen rekordok esetében a MOKKA központi adatbázisában történik a közös és a kötetadatok "szétválogatása", a közös adatokat és a kötetadatokat tartalmazó rekordok létrehozása és összekapcsolása.

E kettős megoldás miatt a katalogizálási szabályzat jelen fejezete előírásokat és példákat tartalmaz mindkét rekordszerkezetre vonatkozóan.

9.1.1.2 A rekordok összekapcsolásához szükséges adatok

A rekordok kapcsolását a tagkönyvtárak a többkötetes könyv közös ill. kötetadatait tartalmazó kapcsolómezőiben közölt adatokkal teszik lehetővé. Erre a célra más-más mező használandó a HUNMARC, illetve az USMARC formátumban katalogizáló (szolgáltató) könyvtárak esetében.

A HUNMARC formátum kapcsolómezője:Többkötetes mű közös adatai/Kötetadatok

Megjegyzés:

a HUNMARC formátumban ugyanaz a mező szolgál :

- a kötetrekord kapcsolására a közös adatok rekordjához
- a közös adatok rekordjának kapcsolására a kötetrekordhoz, illetve
- a kötetadatok leírására a többkötetes könyv rekordjában

hívójel: 787*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
1 = nem képez megjegyzést
második indikátor: # = meghatározatlan

almezőazonosítók:

\$w = a kapcsolt rekord (a többkötetes könyv közös adatai rekordjának vagy a kötet rekordjának) rekordazonosítója

\$v = kötetjelzés

\$a = főtételek besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi közlés

\$d = megjelenés helye, kiadója, éve

\$g* = kapcsolati adatok

\$h = terjedelem/fizikai jellemzők

\$i = megjelenítendő szöveg

\$k* = sorozati adatai

\$m = dokumentumspecifikus részletek

\$n* = megjegyzés

\$o* = egyéb azonosító

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$x = ISSN

\$z* = ISBN

Az USMARC formátum kapcsolómezői

A kötetrekord kapcsolása a közös adatok rekordjához

hívójel: 773*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
1 = nem képez megjegyzést
második indikátor: # = meghatározatlan

almezőazonosítók:

\$w* = a kapcsolt rekord (a közös adatok rekordja) rekordazonosítója
\$g* = kapcsolati adatok: kötetjelzés

\$a = főtétel besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$d = megjelenés helye, kiadója, éve

\$h = terjedelem/fizikai jellemzők

\$i = megjelenítendő szöveg

\$k* = sorozati adatok

\$m = dokumentumspecifikus részletek

\$n* = megjegyzés

\$o* = egyéb azonosító

\$p = rövidített cím

\$r* = a jelentés azonosító száma

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$u = STRN

\$x = ISSN

\$y = CODEN

\$z* = ISBN

A közös adatok rekordjának kapcsolása a kötetrekordhoz, illetve a kötetadatok leírása a többkötetes könyv rekordjában

hívójel: 774*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
1 = nem képez megjegyzést
második indikátor: # = meghatározatlan

almezőazonosítók:

\$w* = a kapcsolt rekord (a kötetrekord) rekordazonosítója

\$a = főtétel besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi közlés

\$d = megjelenés helye, kiadója, éve

\$g* = kapcsolati adatok: kötetjelzés

\$h = terjedelem/fizikai jellemzők

\$i = megjelenítendő szöveg

\$k* = sorozati adatok

\$m = dokumentumspecifikus részletek

\$n* = megjegyzés

\$o* = egyéb azonosító

\$r* = a jelzés azonosító száma

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$u = STRN

\$x = ISSN

\$y = CODEN

\$z* = ISBN

Rekordkapcsolást alkalmazó könyvtárak rekordkapcsoláshoz szükséges adatai

Önálló kötetrekord léte esetén a közös adatokat tartalmazó rekordot és a kötet(ek) adatait tartalmazó önálló rekordokat össze kell kapcsolni.

A HUNMARC formátumban a közös és a kötetadatokat tartalmazó rekordok kapcsolására ugyanaz a 787 hívójelű mező szolgál. A kötetrekord 787 mezőjének \$w almezőjében kell megadni a kapcsolt rekord (ez esetben a közös adatokat tartalmazó rekord) rekordazonosítóját, a \$v almezőben pedig a kötetjelzést kell megadni. A közös adatokat tartalmazó rekord 787 mezőjének \$w almezőjében kell megadni a kapcsolt rekord (ez esetben a kötetrekord) rekordazonosítóját. A rekordkapcsolást alkalmazó könyvtárak a kapcsoló mező többi almezőjét - a tagkönyvtár igényeitől függően - kitölthetik, vagy üresen hagyhatják.

Az USMARC formátumban a közös adatokat tartalmazó rekordot a 774 mezővel kell a kötetrekordokhoz kapcsolni, úgy, hogy a 774 mező \$w almezőjében közölni kell a kötetrekord rekordazonosítóját. A kötetrekordot a 773 mezővel kell a közös adatokat tartalmazó rekordhoz kapcsolni, úgy, hogy a kötetrekord 773 mezőjének \$w almezőjébe be kell írni a közös adatokat tartalmazó rekord rekordazonosítóját, a 773 mező \$g almezőjébe pedig a kötet kötetjelzését. Mindkét kapcsolómező többi almezőjét - a tagkönyvtár igényeitől függően - kitölthetik, vagy üresen hagyhatják.

FIGYELEM!

Mivel az USMARC formátumban a 774 - 773 mezőpár *nem kizárólag* többkötetes könyvek kapcsolására alkalmas mezők, az USMARC formátumban szolgáltató tagkönyvtár kötelessége gondoskodni arról, hogy a többkötetes könyveknek a rekordkapcsoláshoz szükséges adatai a rekordok feltöltésekor ezekben a mezőkben legyenek és, hogy ezekben a mezőkben feltöltéskor csak a többkötetes könyvek rekordkapcsoláshoz szükséges adatai legyenek.

Rekordkapcsolást nem alkalmazó könyvtárak rekordkapcsoláshoz szükséges adatai

A többkötetes könyv adatait egyetlen rekordban közlő tagkönyvtárak esetében a rekordok kapcsoláshoz szükséges adatokat a kapcsolómező almezőiben kell közölni.

A HUNMARC formátumban szolgáltató könyvtárak esetében a kötetadatokat a 787 mező almezőiben kell megadni a KSZ2 9.3 előírásai szerint. A mező \$w almezője üresen hagyandó.

Az USMARC formátumban szolgáltató könyvtárak esetében a kötetadatokat a 774 mező almezőiben kell megadni a KSZ2 9.3 előírásai szerint. A mező \$w almezője üresen hagyandó.

FIGYELEM!

Mivel az USMARC formátumban a 774 mező *nem kizárólag* többkötetes könyvek kötetadatainak leírására alkalmas mező, az USMARC formátumban szolgáltató tagkönyvtár kötelessége gondoskodni arról, hogy a többkötetes könyvek kötetadatai a rekordok feltöltésekor a 774 mezőben legyenek és, hogy a 774 mezőben feltöltéskor csak a többkötetes könyvek kötetadatai legyenek.

9.1.2 Az adatok teljessége

A közös adatok rekordja – attól függően, hogy a feldolgozás tárgya a többkötetes könyv egyetlen kötete (köteteinek egy csoportja), egyes adatokat (megjelenési éve) nyitott formában, más adatokat (a kötetek darabszáma) hiányosan/nem pontosan, vagy egyáltalán nem tartalmaz. Amikor a többkötetes könyv teljessé válik, a nyitott adatokat le kell zárni, a darabszámot jelölő terjedelemadatot pótolni/helyesbíteni kell.

9.1.3 A közös adatok és a kötetadatok adatai

Közös adatok (rekordja):	Kötetadatok (rekordja):
	1. A cím és a szerzőségi közlés adatcsoportja:
-	kötetjelzés
főcím	kötetcím
párhuzamos cím	a kötet párhuzamos címe
egyéb cím, alcím	a kötet egyéb címe, alcíme
szerzőségi adatok	a kötet szerzőségi adatai
	2. A kiadás adatcsoportja
kiadásjelzés	a kötet kiadásjelzése
a kiadás szerzőségi adata	a kötet kiadásának szerzőségi adata
	3. A speciális dokumentumok speciális adatainak adatcsoportja
a speciális dokumentum speciális adatai	a speciális dokumentum kötetének speciális adata
	4. A megjelenés adatcsoportja
a megjelenés helye	a kötet megjelenésének helye

a kiadó a kötet kiadója
a többkötetes könyv megjelenésének éve a kötet megjelenésének éve
vagy időtartama

5. A terjedelem adatcsoportja

a kötetek darabszáma a kötet oldalszáma
méret a kötet mérete
- illusztráció
- melléklet

6. A sorozat adatcsoportja

a sorozat címe a sorozat címe
ISSN ISSN
közös **sorozaton beüli szám** a kötet **sorozaton beüli száma**

7. A megjegyzések adatcsoportja

a kiadvány egészére vonatkozó megjegyzések a kötetrel kapcsolatos megjegyzések

8. Terjesztési adatok adatcsoportja

a többkötetes könyv közös ISBN-je a kötet ISBN-je

A MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adatminimum azonos az egykötetes kiadványoknál megjelöltekkel. Kötelező adat még a közös adatok közül a kötetek darabszáma, a kötet adatok esetében pedig a kötetjelzés.

9.1.4 Források

9.1.4.1 A közös adatokhoz előnyben kell részesíteni

- az 1. kötetet, ha ez még nem jelent meg,
- az elsőként kiadott kötetet, ha ez sem hozzáférhető,
- az elsőként beérkezett kötetet.

9.1.4.2 A közös adatok adatváltozásaihoz (az erre vonatkozó közös megjegyzésekhez) a forrás a megváltozott adatot elsőként közlő kötet. Az adatváltozásra vonatkozó megjegyzésben a forrás kötetjelzését fel kell tüntetni.

9.1.4.3 A nyitott adatok lezárásához, a hiányzó adatok pótlásához

- a megjelenési év esetében a legkésőbb megjelent kötetet,
- a kötetek darabszámának megállapításához pedig az összes kötetet kell felhasználni.

9.1.4.4 A kötetadatokat az adott kötet alapján kell leírni. Ha az adat a kötetben hiányzik:

- a többkötetes könyv többi kötetét kell felhasználni, ha pedig az adat ezekből sem állapítható meg,
- megengedett bármely külső forrás használata.

(A kivételekre vonatkozóan lásd KSZ2 9.3.1.)

9.1.4.5 Mind a közös adatok, mind a kötetadatokat esetében a forrásul felhasználandó kötet (kötetek) kiválasztásánál (e fejezet egyéb előírásainak betartása mellett) a forrásrangorra vonatkozó általános előírásokat kell figyelembe venni (lásd MOKKA KSZ1 3.1 és alpontjai).

9.1.4.6 Az egyes adatcsoportok *főforrásaira* vonatkozó előírások megegyeznek az egykötetes könyvek leírására megállapított szabályokkal. Ezek kiegészítéseként az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a kötetjelzés, a kötet cím, a kötet alcíme és szerzőségi adatai esetében főforrás az adott kötet címlapja, címlap-helyettesítője és bármely előzéke;
- a kötetek darabszáma esetében főforrás a többkötetes kiadvány egésze.

9.1.4.7 A forrástípusokra az egykötetes kiadványokra vonatkozó előírások érvényesek, az alábbi kiegészítéssel: csak olyan kötet cím (egyéb cím, alcím) írható le, melynek forrása az adott kötet.

9.1.5 Az adatelemek megválasztása és közlésmódja

Az adatelemek megválasztására, sorrendjére, közlésmódjára, valamint a jelhasználatra - a KSZ2 9.2 és 9.3 fejezetekben megállapított kiegészítésekkel - az egykötetes könyvekre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

9.2 Részletes kiegészítő szabályok: közös adatok

Bevezető megjegyzés

A rekordkapcsoláshoz szükséges adatelemeket a KSZ2 9.1.1.2 előírásai szerint kell megadni

9.2.1 A cím és a szerzőségi közlés adatcsoportja

Adatelemei:

- a főcím (9.2.1.1)
- a párhuzamos cím (9.2.1.2)
- az egyéb cím, alcím (9.2.1.3)
- a szerzőségi adatok (9.2.1.4)

9.2.1.1 A főcím

Az adatelem *tartalomjelölő*i:

HUNMARC: 245 XX \$a \$n, \$p, \$u, \$z

USMARC 245 XX \$a \$n, \$p

Kiegészítő előírások: a közös főcím (=összefoglaló cím) megválasztása

Ha a többkötetes könyv közös főcíme (=összefoglaló címe) az 1. köteten közölthöz képest megváltozott, a címváltozást megjegyzések között kell megadni. (lásd KSZ2 9.2.7.2)

Ha a közös adatok forrása nem az 1. kötet volt, az 1. kötet feldolgozásakor a főcímet ellenőrizni kell.

Ha ez - az 1. kötet közlésének megfelelően - eltér a leírásban megadottól, a címváltozást a megjegyzések között kell megadni. (lásd KSZ2 9.2.7.2)

Kiegészítő előírások: a közös főcím (=összefoglaló cím) közlésmódja

Ha a közös főcímnak (=összefoglaló címnak) nyelvtanilag szerves része a kötetjelzés, ezt nem a közös főcím (=összefoglaló cím) részeként, hanem kötetjelzésként kell leírni. Az adat elhagyását a közös főcímben (=összefoglaló címben) nem kell jelölni.

Például:

A kiadványon:

NAPLÓ I

1945-1949

A leírásban:

A közös főcím (=összefoglaló cím)

Napló

A kötetjelzés:

1.

9.2.1.2 A párhuzamos cím

Az adatelem *tartalomjelölő*i:

HUNMARC: 245 XX \$a, \$B, \$N, \$P, \$U, \$Z, illetve

741 X1 \$a, \$b \$n, \$p, \$u, \$z

USMARC 245 XX \$b, \$n, \$p, illetve

246 X1 \$a, \$b, \$n, \$p

Kiegészítő előírások: a párhuzamos cím közlésmódja:

Ha a párhuzamos címnak nyelvtanilag szerves része a párhuzamos kötetjelzés, ezt mind a párhuzamos címből, mind a leírásból el kell hagyni. Az adatelhagyást a párhuzamos címben nem kell jelölni

9.2.1.3 Egyéb cím, alcím

Az adatelem *tartalomjelölő*i:

HUNMARC: 245 XX \$b

USMARC 245 XX \$b

Kiegészítő előírások: az egyéb cím, alcím közlésmódja

Ha a címoldal - kötetjelzésnek nem minősíthető - információkat tartalmaz a kiadvány többkötetes voltáról, illetve kötetjeinek számáról (például: ... négy kötetben) és ha e közlés nem része a főcímnak, egyéb címként, alcímként kell leírni.

Például:

A kiadványon:

HOME DECORATING

in two volumes

A leírásban:

Home decorating : in two volumes

HUNMARC formátumban:

245 XX \$aHome decorating\$b in two volumes

USMARC formátumban:

245 XX \$aHome decorating :\$b in two volumes

9.2.1.4 Szerzőségi adatok

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 245 XX \$c, \$e, \$i, \$l, \$E, \$H, \$I, \$L (az \$i, \$l \$I, \$L almezőket a

KSZ/4.1 szabályzat (jövőhagyva: 2002-03) törölte

USMARC 245 XX \$c

Kiegészítő előírások: a közös szerzőségi adatok megválasztása:

Ha a feldolgozás tárgya nem a többkötetes könyv egésze, a közös szerzőségi adatok megválasztásánál az alábbiak az irányadók:

Közös szerzőnek tekintjük:

- szerzői gyűjtemények esetében az egyéni szerzőket (társ szerzőket),
- testületi szerzős kiadványok esetében a testületet (társ testületet),

Közös közreműködőként írjuk le:

konferencia-kiadványok esetében a rendezvényt szervező/támogató testületet.

A felsoroltakon kívül közös szerzőségi adatként közöljük azokat a - valamely szerzőre/közreműködőre vonatkozó - információkat, amelyek nyelvtanilag vagy tipográfiailag egyértelműen a közös főcímhez (=összefoglaló címhez) kapcsolódnak.

Kiegészítő előírások: a közös szerzőségi adat megváltozása

Ha valamely közös szerzőségi adat a későbbi köteteken - az 1. kötethez képest - megváltozott (például: a szerkesztő személye, a rendezvényt szervező testület neve, a közreadók száma), az adatváltozást a megjegyzések között kell leírni (lásd KSZ2 9.2.7.3).

Ha a közös adatok forrása nem az 1. kötet volt, az 1. kötet adatainak ismeretében - adatváltozás esetén - a szerzőségi adatot a MOKKA központi adatbázisában módosítani kell! (lásd a MOKKA ügyrendi szabályzatát).

9.2.2 A kiadás adatcsoportja

Adatelemei:

- a kiadásjelzés (lásd 9.2.2.1),
- a kiadás szerzőségi adata (lásd 9.2.2.2).

9.2.2.1 A kiadásjelzés

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 250 ## \$a, \$c

USMARC: 250 ## \$a

Kiegészítő előírások: a kiadásjelzés megválasztása

Közös adatként írjuk le a kiadásjelzést, ha az a többkötetes könyv valamennyi kötetén azonos, ill., valamennyi kötetre vonatkoztatható.

Kiegészítő előírások: a kiadásjelzés közlésmódja

Megjegyzést kell készíteni, ha valamely kötetben a közös kiadásjelzés nem szerepel (lásd KSZ2 9.2.7.5)

9.2.2.2 Az adott kiadással kapcsolatos szerzőségi adat

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 250 ## \$b, \$d

USMARC: 250 ## \$b

Kiegészítő előírások: az adott kiadással kapcsolatos szerzőségi adat megválasztása

Közös adatként írjuk le a kiadás szerzőségi adatait, ha azok a többkötetes könyv egészére érvényesek

9.2.3 A speciális dokumentumok speciális adatai

Lásd 9.2.7.11

Adatelemei:

nem publikált disszertációk esetén:

- a disszertáció típusának megnevezése
- a disszertációt fogadó intézmény neve, székhelye
- a disszertáció védésének, elfogadásának éve

kutatási jelentések esetén

- a kutatási jelentés azonosító jelzete
- a kutatási jelentés típusának megnevezése
- a jelentés elkészítésének kelte

szabványosítási kiadványok esetén:

nincsenek: a szabványosítási kiadványokat mindig egykötetes dokumentumként kell feldolgozni

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: _____ 301 XX \$a

USMARC: _____ 931 XX \$a

Kiegészítő előírások: a speciális dokumentumok speciális adatainak megválasztása

Ha a speciális dokumentum többkötetes, speciális adatait közös adatként kell leírni. Kivétel: a többkötetes kutatási jelentés kötetének egyedi azonosító jelzete (lásd KSZ2 9.3.3)

9.2.4 A megjelenés adatcsoportja

Adatelemei:

- a megjelenés helye (9.2.4.1),
- a kiadó (9.2.4.2),
- a megjelenés éve, időtartama (9.2.4.3).

9.2.4.1 A megjelenés helye

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 260 XX \$a

USMARC: 260 XX \$a

Kiegészítő előírások:

Közös adatként kell leírni a forrásul szolgáló köteten szereplő megjelenési helyet.

Ha a megjelenés helye a többkötetes kiadvány kötetein nem azonos az adatváltozásra a megjegyzések között utalni kell (lásd KSZ2 9.2.7.6) és a változott megjelenési helyet kötetadatként kell közölni (lásd KSZ2 9.3.4.1)

Ha csak a megjelenési hely neve változott, az adatváltozásra a megjegyzésében kell utalni (lásd KSZ2 9.2.7.6).

9.2.4.2 A kiadó

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 260 XX \$b

USMARC: 260 XX \$b

Kiegészítő előírások:

Közös adatként kell leírni a forrásul szolgáló köteten szereplő kiadót.

Ha a közös adatok forrásul felhasznált kötetnek a kiadóra vonatkozó közléseitől a további kötetek adatai eltérnek (pl. megváltozik a kiadó neve, a kiadó más kiadóval társul), az adatváltozásra a megjegyzések között utalni kell (lásd KSZ2 9.2.7.6), a megváltozott vagy új adatot pedig kötetadatként kell leírni (lásd KSZ2 9.3.4.2).

9.2.4.3 A megjelenés éve, időtartama

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 260 ## \$c

USMARC: 260 ## \$c

Kiegészítő előírások:

A megjelenés évét vagy időtartamát közös adatként mindig le kell írni.

Ha a kötetek megjelenési éve eltérő, az elsőként és az utolsóként megjelent kötet megjelenési évét - kötőjellel összekapcsolva - kell közölni.

Ha a megjelenés záró éve nem ismert az adatot nyitott formában kell közölni.

Ha a leírás nem az első (az elsőként megjelent) kötet alapján készül, a nyitó megjelenési évet, az első kötet feldolgozásakor ellenőrizni, és - szükség esetén - a MOKKA központi adatbázisában módosítani kell! (lásd a MOKKA ügyrendi szabályzatát).

Az utolsó (az utolsóként megjelent) kötet leírásakor a nyitott formában közölt megjelenési évet a MOKKA központi adatbázisában le kell zárni (lásd a MOKKA ügyrendi szabályzatát).

Például:

A leírásban:

, 1996

HUNMARC és USMARC formátumban:

260 ## \$c1996

A leírásban:

, 1996-1998

HUNMARC és USMARC formátumban:

260 ## \$c1996-1998

A leírásban:

, 1996-

HUNMARC és USMARC formátumban:

260 ## \$c1996-

9.2.5 A terjedelem (fizikai jellemzők) adatcsoportja

Adatelemei:

- a kötetek (alkötetek) darabszáma (9.2.5.1),
- a méret (9.2.5.2).

9.2.5.1 A kötetek darabszáma

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 300 ## \$a

USMARC: 300 ## \$a

Kiegészítő előírások: források

A kötetet darabszámának megállapításához főforrás a többkötetes könyv egésze.

Kiegészítő előírások: a darabszám megválasztása és közlésmódja:

A kötetek darabszáma mindig közös adat.

A nyitott leírásban az adatot nem kell közölni, a lezárt leírásban az adathiányt pótolni, ill. a MOKKA központi adatbázisában az adatot módosítani kell (lásd a MOKKA ügyrendi szabályzatát).

A kötetek, mint fizikai egységek darabszámát arab számmal kell megadni. A számot a "darab" szó szabványos rövidítése (db) követi.

Például

A leírásban:

3 db

HUNMARC és USMARC formátumban:

300 ## \$a3 db

9.2.5.2 Méret

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 300 ## \$c

USMARC: 300 ## \$c

Kiegészítő előírások:

A méretet közös adatként mindig le kell írni. Ha a forrásul szolgáló kötet méretétől a további kötetek mérete lényegesen (3 centiméterrel vagy ennél többel) eltér, az eltérésről megjegyzés készíthető (lásd KSZ2 9.2.7.7). Ilyen esetben a megváltozott méretadatot kötetadatként kell közölni (lásd KSZ2 9.3.5.4).

9.2.6 A sorozat adatcsoportja

Adatelemei:

- a sorozat címe
- a sorozat ISSN-je
- sorozaton beüli szám

Az adatelemek tartalomjelölői:

HUNMARC 440 #X \$a, \$z, \$n, \$p, \$x, \$v

490 XX \$a, \$x, \$v

USMARC	440 XX	<i>\$a, \$n, \$p, \$x, \$v</i>	
	490 XX	<i>\$a, \$x, \$v</i>	vagy
	490 1#	<i>\$a, \$x, \$v</i>	
	830 #X	<i>\$a, \$v</i>	

Kiegészítő előírások:

Közös adatnak minősül:

- a számozatlan sorozat,
- az olyan számozott sorozat, amelyben a többkötetes kiadvány összes kötetének ugyanaz a **sorozaton beüli száma**

Ha a közös sorozatcím vagy a **sorozaton beüli szám** valamelyik kötetről hiányzik, az adathiányt a megjegyzések között kell jelezni (lásd KSZ2 9.2.7.8).

9.2.7 Megjegyzések

9.2.7.1 "Több nem jelent meg" típusú megjegyzés

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 500 ## *\$a*

USMARC: 500 ## *\$a*

Ha az eredetileg többkötetesre tervezett kiadványnak csak egy kötete jelent meg, e tényt megjegyzésként kell közölni.

A megjegyzés szabványosított szövege: *Több kötet nem jelent meg*

Például:

A leírásban:

. - Több kötet nem jelent meg

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## *\$a*Több kötet nem jelent meg

9.2.7.2 A közös címmel kapcsolatos megjegyzések

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 500 ## *\$a*

USMARC: 500 ## *\$a*

Kiegészítő előírások:

Megjegyzést kell készíteni a címváltozásról, ha a feldolgozás alapjául szolgáló kötetten levő címtől a további vagy a korábbi köteteken szereplő közös cím eltér.

A megjegyzés szövege szabad megfogalmazású.

Például:

A leírásban:

. - A ... kötetten közös címként: ...

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## *\$a*A ... kötetten közös címként: ...

A leírásban:

. - Az ... kötettől a közös cím: ...

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## *\$a*Az ... kötettől a közös cím: ...

9.2.7.3 A közös szerzőségi adatokkal kapcsolatos megjegyzések:

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 500 ## *\$a*

550 ## *\$a* (közreadóra vonatkozó megjegyzések)

USMARC: 500 ## *\$a*

550 ## *\$a* (közreadóra vonatkozó megjegyzések)

Kiegészítő előírások:

Ha valamely közös szerzőségi adat a későbbi köteteken - az 1. kötethez képest - megváltozott, az adatváltozásról megjegyzést kell készíteni (lásd KSZ2 9.2.1.4).
A megjegyzés szövege szabad megfogalmazású.

Például:

A leírásban:

Az 5. kötettől szerk.: Kis Péter

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## \$aAz 5. kötettől szerk.: Kis Péter

A leírásban:

A 3. kötettől közreadja: Pegazus Kft.

HUNMARC és USMARC formátumban:

550 ## \$aA 3. kötettől közreadja: Pegazus Kft.

9.2.7.4 Megjegyzések a kötetjelzésről

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 500 ## \$a

USMARC: 500 ## \$a

Kiegészítő előírások

A kötetjelzéssel kapcsolatos megjegyzést a közös adatok leírásában (rekordjában) csak akkor kell és szabad készíteni, ha a kötetek sorrendi értéke a kötetjelzésből nem állapítható meg, vagy ha a köteteknek semmilyen kötetjelzésük sincs

Például:

A leírásban:

. - Kötetjelzés nélkül

HUNMARC és USMARC formátumban:

500 ## \$aKözetjelzés nélkül

9.2.7.5 Megjegyzések a kiadásjelzésről

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 596 ## \$a

USMARC: 500 ## \$a

Kiegészítő előírások

Megjegyzésként kell közölni, ha a közös kiadásjelzés valamely kötetten nem szerepel.

Például:

A leírásban:

. - A 4. köt. kiadásjelzés nélkül

HUNMARC formátumban:

596 ## \$aA 4. köt. kiadásjelzés nélkül

USMARC formátumban:

500 ## \$aA 4. köt. kiadásjelzés nélkül

9.2.7.6 Megjegyzések a megjelenési helyről és a kiadóról

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 597 ## \$a

USMARC: 500 ## \$a

Kiegészítő előírások

Ha a közös adatok forrásául felhasznált kötethez képest a további köteteken a kiadóra (annak nevére), a megjelenési helyre vonatkozóan más információ szerepel, az adatváltozásra utalni kell (lásd KSZ2 9.2.4.1 és 9.2.4.2).

Ha a megjelenési hely neve a forrásul felhasznált kötettől eltérő a további köteteken, az adatváltozásról megjegyzést kell készíteni.

A megjegyzések szövege szabad megfogalmazású.

Például:

A leírásban:

. - A 3. kötettől a kiadó neve: Nemzeti Tankönyvkiadó

HUNMARC formátumban:

597 ## \$aA 3. kötettől a kiadó neve: Nemzeti Tankönyvkiadó

USMARC formátumban:

500 ## \$aA 3. kötettől a kiadó neve: Nemzeti Tankönyvkiadó

A leírásban:

. - Változó megjelenési helyekkel

HUNMARC formátumban:

597 ## \$aVáltozó megjelenési helyekkel

USMARC formátumban:

500 ## \$aVáltozó megjelenési helyekkel

A leírásban:

. - A 3. kötettől a megjelenés helye: Tiszaújváros

HUNMARC formátumban:

597 ## \$aA 3. kötettől a megjelenés helye: Tiszaújváros

USMARC formátumban:

500 ## \$aA 3. kötettől a megjelenés helye: Tiszaújváros

9.2.7.7 Megjegyzések a terjedelemadatokról

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 588 ## \$a

USMARC: 500 ## \$a

Kiegészítő előírások:

Ha valamely kötet mérete jelentősen (legalább 3 cm-rel) eltér a közös adatok forrásául szolgáló kötet méretétől, az eltérésről megjegyzést kell készíteni. A megjegyzés szabad megfogalmazású.

Például:

A leírásban:

. - A 3. kötettől mérete megváltozott

HUNMARC formátumban:

588 ## \$aA 3. kötettől mérete megváltozott

USMARC formátumban:

500 ## \$aA 3. kötettől mérete megváltozott

9.2.7.8 Megjegyzések a sorozatról:

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 598 ## \$a

USMARC: 500 ## \$a

Kiegészítő előírások:

Ha a (közös) sorozati adatok valamelyike a kötetek valamelyikéről hiányzik, e tény megjegyzésként közölni kell

A megjegyzés részben szabványosított szövege:

A ... köt. sorozatcím nélkül

A ... köt. **sorozaton beüli szám** nélkül

Például:

A leírásban:

. - A 2. köt. sorozatcím nélkül

HUNMARC formátumban:

598 ## \$aA 2. köt. sorozatcím nélkül

USMARC formátumban:

500 ## \$aA 2. köt. sorozatcím nélkül

A leírásban:

. - A 3. köt. **sorozaton beüli szám** nélkül

HUNMARC formátumban:

598 ## **\$a** 3. köt. **sorozaton beüli szám** nélkül

USMARC formátumban:

500 ## **\$a** 3. köt. **sorozaton beüli szám** nélkül

9.2.7.9 Megjegyzések a terjesztési adatokról

A közös ISBN érvénytelen vagy hibás voltára, illetve hiányára vonatkozó megjegyzést nem a megjegyzések között, hanem az ISBN adatelem keretében kell közölni (lásd KSZ2 8. fejezet)

9.2.7.10 A többkötetes könyv tartalmára vonatkozó megjegyzések:

Közös adatként csak azokat a megjegyzéseket szabad leírni, amelyek a többkötetes könyv egészére érvényesek.

Ezek a megjegyzések vonatkozhatnak:

- rejtett bibliográfiára
- a többkötetes kiadvány bibliográfiai történetére vagy bibliográfiai kapcsolataira
- a többkötetes kiadvány nyelvére
- stb.

A megjegyzéseket a KSZ2 7. fejezet előírásai szerint kell közölni.

9.2.7.11 A dokumentum speciális adataira vonatkozó megjegyzések:

Nem publikált disszertációk esetén:

- Az adatokat a 024 és az 513 mezőben kell meadgni (lásd KSZ2 7.4.3)

Kutatási jelentések esetén:

- Az adatokat a 502 mezőben kell meadgni (lásd KSZ2 7.4.1)

Kiegészítő előírások: a speciális adatok megválasztása

Ha a speciális dokumentum többkötetes, speciális adatait közös adatként kell leírni. Kivétel: a többkötetes kutatási jelentés kötetének egyedi azonosító jelzete (lásd KSZ2 9.3.3)

(Megjgyezés: A szabványosítási kiadványokat és oktatási jegyzeteket mindig egykötetes dokumentumként kell feldolgozni.)

9.2.8 A terjesztési adatok adatcsoportja

Adatelemei:

- ISBN

Az adatelem tartalomjelölői:

HUNMARC: 020 ## **\$a**, **\$h**, **\$i**, **\$z**

USMARC: 020 ## **\$a**, **\$z**

Kiegészítő előírások:

A többkötetes könyv egészére vonatkozó ISBN-(e)ket közös adatként kell leírni.

Ha a kiadványból nem állapítható meg, hogy az ISBN a többkötetes könyv egészére, vagy valamely kötetére vonatkozik, az ISBN-t közös adatnak kell minősíteni.

Például:

A leírásban:

0-7876-2185-6

vagy

0-7876-2185-6 (össz.)

HUNMARC: formátumban

020 ## **\$a**0-7876-2185-6

vagy

020 ## **\$a**0-7876-2185-6**\$i**össz.

USMARC: formátuimban

020 ## **\$a**0-7876-2185-6

vagy

020 ## **\$a**0-7876-2185-6 (össz.)

9.3 Részletes kiegészítő szabályok: kötetadatok

Bevezető megjegyzések

A rekordkapcsoláshoz szükséges adatelemeket a KSZT2 9.1.1.2 előírásai szerint kell megadni

A többkötetes könyvet egyetlen rekordban leíró tagkönyvtárak a kötet valamennyi adatát

- a HUNMARC formátumban katalogizáló/exportáló könyvtáraknak a 787 hívójelű adatelemnek a 9.3.2 alfejezeteiben jelölt almezőkben,
- az USMARC formátumban katalogizáló/exportáló könyvtáraknak a rekordkapcsolás esetén a 773, rekordkapcsolás hiján a 774 hívójelű adatelemnek a 9.3.2 alfejezeteiben jelölt almezőkben

kell megadniuk.

Mind a 787, mind a 773/774 mezőben egyes adatelemeket az almezőkön belül központosítási jelekkel kell megkülönböztetni. Az egyezményes jelek térközeit az adatelemek tartalomjelölőiben (az egyértelmű felismerés érdekében) az aláhúzás jelével jelöljük

9.3.1 A cím és a szerzőségi közlés adatcsoportja

Adatelemei:

- kötetjelzés (9.3.1.1)
- kötet cím (9.3.1.2)
- a kötet egyéb címadata, alcíme (9.3.1.3)
- a kötet szerzőségi adatai (9.3.1.4)

9.3.1.1 Kötetjelzés

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
787 x# <i>\$v</i>	773 x# <i>\$g</i>	787 x# <i>\$v</i>	774 x# <i>\$g</i>

Kiegészítő előírások: források:

A kötetjelzés főforrásai: az adott kötet címlapja, címlap-helyettesítői és bármely előzéke.

Kiegészítő előírások: a kötetjelzés közlésmódja:

Kötetjelzést mindig kell közölni.

Ha a kötetjelzés sorszám - függetlenül attól, hogy a kiadványon arab, római szám, vagy számnév szerepel - mindig arab számmal kell leírni.

Ha a kötetek sorrendjét latin betűk jelölik, kötetjelzésként ezt kell megadni. A kiadvány nagy- ill. kisbetűs írásmódját követni kell.

Ha a kötetek sorrendjét a latin ábécétől eltérő betűk (pl. cirill vagy görög betűk) jelölik, ezeket a megfelelő szabványok szerint át kell írni. Ha a kötetjelzés sorrendi értéke zavaróvá válik a sorrendi értéket szögletes zárójelben a tényleges kötetjelzés előtt meg kell adni (pl. cirillbetűs könyv harmadikként megjelent és a cirill ábécé "V" (harmadik) betűjével jelzett kötete esetén a kötetjelzés: [3.] v).

Ha a kötetek sorrendjét nem számok, vagy betűk, hanem más jelek (pl. csillagok) jelölik, ezek helyett - szögletes zárójelben - a megfelelő sorszámot kell leírni. Ha az ilyen jelek sorrendi értéke nem állapítható meg, vagy ha a köteteknek semmilyen kötetjelzésük sincs, a hiányzó adatot a kötetek megjelenése szerinti arab sorszámmal kell helyettesíteni. E kötetjelzést szögletes zárójelbe kell tenni, és a valódi kötetjelzés hiányát a többkötetes kiadvány közös adataként leírt megjegyzésben kell jelezni (lásd KSZ2 9.2.7.4).

Ha a kötetjelzés valamelyik kötetről hiányzik, e tényt a kötet megjegyzéseként kell közölni (lásd KSZ2 9.3.7.1)

Ha a többkötetes kiadvány további részekre (alkötetekre – lásd KSZ2 9.4) tagolódik, és mind a köteteknek, mind e részeknek saját kötetjelzésük van, e kötetjelzések együttesét - összetett kötetjelzésként - kell leírni. Ha a kötetjelzés tartalmazza a kötet (alkötet) típusának megnevezését is, ezt a kötetjelzés részeként közölni kell. Ha ilyen típusmegjelölés a kiadványon nem szerepel, de az összetett kötetjelzés értelmezhetősége megkívánja, a kötetek (alkötetek) típusát a kötetjelzés szögletes zárójelbe tett kiegészítéseként meg kell adni. Ha a típusmegnevezésnek van szabványos rövidítése, mindig e rövidítést kell alkalmazni.

A kötetjelzésben a sorszám (betűjel) mindig megelőzi a típusmegnevezést.

Ha a kötet a kötetjelzést több nyelven (írásrendszerben) közli, közülük csak a kötet cím (kötet cím hiányában a főcím) nyelvvel (írásrendszerével) megegyezőt írjuk le. A párhuzamos kötetjelzéseket mellőzzük.

9.3.1.2 Kötetcím

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
245 XX \$a \$n \$p \$u	245 XX \$a \$n \$p	787 X# \$t	774 X# \$t

Kiegészítő előírások: források

A kötet cím kiegészítő *főforrásai* az adott kötet címoldala, címoldal-helyettesítői és bármely előzéke.

Forrástilalom: a leírásban csak olyan kötet cím közölhető, melynek forrása az adott kötet

Kiegészítő előírások: a kötet cím megválasztása és közlésmódja:

Ha a kiadványon a kötetre vonatkozóan több cím van, közülük a kötet főrészének nyelvvel/írásrendszerével megegyező nyelvű/írásrendszerű, tipográfiaailag kiemelt cím, ilyen megkülönböztetés hiányában pedig az első cím a kötet cím. A kötet cím megválasztásánál mellőzött nyelvű/írásrendszerű címeket (*párhuzamos címeket*) a tételtől elhagyjuk.

Ha a kötet gyűjtemény, a kötet cím megválasztására és közlésmódjára az egykötetes gyűjtemény főcímére vonatkozó előírásokat kell alkalmazni (lásd KSZ2 1.2.2.11). A kötet cím megválasztásánál mellőzött művek címét a rekordkapcsolatot alkalmazó könyvtárak a KSZ2 1.2.2.11 előírásai szerint közlik. A rekordkapcsolatot nem alkalmazó könyvtárak a kötet cím megválasztásánál mellőzött művek címét kötet-megjegyzésként közölhetik (HUNMARC 787 X# \$n, ill. USMARC 774 ## \$n)

9.3.1.3 A kötet egyéb címe, alcíme

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
245 XX \$b	245 XX \$b	787 X# \$t_:_	774 X# \$t_:_

Kiegészítő előírások: források

A kötet egyéb címének, alcímének *főforrásai* az adott kötet címoldala, címoldal-helyettesítői és bármely előzéke.

Forrástilalom: a leírásban a kötetnek csak olyan egyéb címe, alcíme közölhető, amelynek forrása a kötet.

Kiegészítő előírások: a kötet egyéb címének, alcímének közlésmódja:

A párhuzamos alcímeket nem közöljük.

Például:

A leírásban:

Computer graphics in the '90s : a state-of-the-art

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
245 X0 \$aComputer graphics in the '90s \$b a state-of-the-art

Rekordkapcsolat hiánya esetén
787 X# \$tComputer graphics in the '90s : a state-of-the-art

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
245 X0 \$aComputer graphics in the '90s : \$b a state-of-the-art

Rekordkapcsolat hiánya esetén
774 X# \$tComputer graphics in the '90s : a state-of-the-art

9.3.1.4 A kötet szerzőségi adatai

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
245 XX \$c, \$e, \$i, \$j \$i	245 XX \$c	787 X# \$c	774 X# \$c

a \$i és \$j almezőket KSZ/4.1 szabályzat (jóváhagyva: 2002-03) törölte

Kiegészítő előírások: források

A szerzőségi adatok *főforrásai* az adott kötet címlapja, címlap-helyettesítői és bármely előzéke.

Kiegészítő előírások: a kötet szerzőségi adatainak megválasztása:

Valamely kötet szerzőségi adataként általában:

- a kötet szerzőjére (3-nál nem több társszerzőjére), vagy
- ha a kötetnek 3-nál több szerzője van, a kötet saját szerkesztőjére
- vonatkozó információt kell leírni.

9.3.2 A kiadás adatcsoportja

Adatelemei:

- kiadásjelzés (9.3.2.1)
- a kiadás szerzőségi adatai (9.3.2.2)

9.3.2.1 A kiadásjelzés

Az adatalem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
250 ## \$a	250 ## \$a	787 X# \$b	774 X# \$b

Kiegészítő előírások: források

Főforrása a kötet bármely előzéke, valamint kolofonja.

Kiegészítő előírások: kiadásjelzés megválasztása

Ha a köteteken a kiadásjelzés eltérő, akkor a kiadásjelzést a kötetek leírásában kell megadni.

Ha a köteten - utánnomására, lenyomatára vonatkozóan - a közös kiadásjelzést kiegészítő információ szerepel, a csak e kötetre vonatkozó adatot (pl. átdolgozott kiadás) a kötet kiadásjelzéseiként írjuk le.

9.3.2.2 A kiadás szerzőségi adatai

Az adatalem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
250 ## \$c	250 ## \$a	787 X# \$b_/_	774 X# \$b_/_

Kiegészítő előírások: források

Főforrása a kötet bármely előzéke, valamint kolofonja.

Kiegészítő előírások: kiadás szerzőségi adatainak megválasztása

Ha a kötet kiadásának saját szerzőségi adata van, azt a kötet leírásában kell megadni.

9.3.3 A speciális dokumentum kötetének speciális adatai

Lásd KSZ2 9.3.7.5

Az adatalem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
301 ## \$a	931 ## \$a	787 X# \$m	774 X# \$m

9.3.4 A megjelenés adatcsoportja

Adatelemei:

- a kötet megjelenésének helye (9.3.4.1)
- a kötet kiadójának neve (9.3.4.2)
- a kötet megjelenésének éve (9.3.4.3)

9.3.4.1 A kötet megjelenésének helye

Az adatalem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
260 ## \$a	260 ## \$a	787 X# \$d	774 X# \$d

Kiegészítő előírások:

Főforrás a kötet előzékei és kolofonja.

Kiegészítő előírások: az adat megválasztása

A megjelenés helyét a kötetadatok között csak akkor kell leírni, ha az eltér a közös adatként leírt megjelenési helytől (lásd még KSZ2 9.2.4.1) Ha csak a megjelenési hely neve változott, e megváltozott nevet a kötetadatok között nem kell leírni (lásd még KSZ2 9.2.4.1)

Például:

A leírásban:

. - Gödöllő

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén

260 ## \$aGödöllő

Rekordkapcsolat hiánya esetén

787 x# \$dGödöllő

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén

260 ## \$aGödöllő

Rekordkapcsolat hiánya esetén

774 x# \$dGödöllő

9.3.4.2 A kötet kiadójának neve

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
260 ## \$b	260 ## \$b	787 x# \$d	774 x# \$d

Kiegészítő előírások: források

Főforrások a kötet előzékei és kolofonja.

Kiegészítő előírások: az adat megválasztása

A kiadót a kötetadatok között csak akkor kell közölni, ha az a közös adatként leírt kiadó(k)tól eltér

Például:

A leírásban:

. - Sissy Kft.

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén

260 ## \$bSissy Kft.

Rekordkapcsolat hiánya esetén

787 x# \$dSissy Kft.

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén

260 ## \$bSissy Kft.

Rekordkapcsolat hiánya esetén

774 x# \$dSissy Kft.

A leírásban:

. - Gödöllő : Sissy Kft.

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén

260 ## \$aGödöllő \$bSissy Kft.

Rekordkapcsolat hiánya esetén

787 x# \$dGödöllő : Sissy Kft.

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén

260 ## \$aGödöllő : \$bSissy Kft.

Rekordkapcsolat hiánya esetén

774 x# \$dGödöllő : Sissy Kft.

9.3.4.3 A kötet megjelenésének éve

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
260 XX \$c	260 XX \$c	787 x# \$d	774 x# \$d

Kiegészítő előírások: források:

Főforrások a kötet előzékei és kolofonja.

Kiegészítő előírások: az adat megválasztása:

A kötet megjelenési évét kötetadatként **mindig közölni kell.**

Például:

A leírásban:

. - 1991.

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
260 ## \$c1991

Rekordkapcsolat hiánya esetén
787 x# \$d1991

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
260 ## \$c1991

Rekordkapcsolat hiánya esetén
774 x# \$d1991

A leírásban:

. - Gödöllő : Sissy Kft., 1991

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
260 ## \$aGödöllő\$bSissy Kft.\$c1991

Rekordkapcsolat hiánya esetén
787 x# \$dGödöllő : Sissy Kft., 1991

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
260 ## \$aGödöllő : \$bSissy Kft.,
\$c1991

Rekordkapcsolat hiánya esetén
774 x# \$dGödöllő : Sissy Kft., 1991

9.3.5 A terjedelem adatcsoportja

Adatelemei:

- a kötet oldalszáma (9.3.5.1)
- illusztráció (9.3.5.2)
- melléklet (9.3.5.3)
- méret (9.3.5.4)

9.3.5.1 A kötet oldalszáma

Az adatalem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
300 ## \$a	300 ## \$a	787 x# \$h	774 x# \$h

Kiegészítő előírások: az oldalszám közlés módja

Ha a többkötetes kiadvány kötetei folytatólagos oldalszámozásúak, a 2. és a további kötetek leírásakor az első és az utolsó oldal (lap, hasáb) számát kötőjellel összekapcsolva kell közölni. Ezt az oldal- (lap-, hasáb-) szabványos rövidítése és térköz előzi meg.

Például:

A leírásban:

. - p. 583-998.

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
300 ## \$ap. 583-998.

Rekordkapcsolat hiánya esetén
787 x# \$hp. 583-998.

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
300 ## \$ap. 583-998.

Rekordkapcsolat hiánya esetén
774 x# \$hp. 583-998.

9.3.5.2 Illusztráció

Az adatalem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
300 ## \$b	300 ## \$b	787 x# \$h_:_	774 x# \$h_:_

Kiegészítő előírások:

Az adat mindig kötetadat

9.3.5.3 Melléklet

Az adatalem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
300 ## \$e, \$h, \$i, \$k	300 ## \$e	787 x# \$h_+_-	774 x# \$h_+_-

Kiegészítő előírások:
Az adat mindig kötetadat

9.3.5.4 A kötet mérete

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
300 ## \$c	300 ## \$c	787 X# \$h_i_	774 X# \$h_i_

Kiegészítő előírások:

A méretet a kötetadatok között csak abban az esetben kell feltüntetni, ha a kötet mérete jelentősen eltér a korábbi/további kötetek méretétől (lásd még KSZ2 9.2.5.2)

9.3.6 A sorozat adatsorozatja

Adatelemei:

- a sorozat címe
- a sorozat ISSN-je
- sorozaton beüli szám

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
440 #X \$a, \$z, \$n, \$p, \$x, \$v	440 #X \$a, \$n, \$p, \$x, \$v	787 X# \$k	774 X# \$k
490 X# \$a, \$x, \$v	490 X# \$a, \$x, \$v		
	vagy		
	490 1# \$a, \$x, \$v		
	830 #X \$a, \$v		

Kiegészítő előírások:

Ha a sorozat keretében megjelent többkötetes könyv köteteinek eltérő **sorozaton beüli számuk** van, vagy, ha a kötetek különböző sorozatok keretében jelentek meg a sorozat adatait a kötet sorozati adataként kell közölni.

Például:

A leírásban:

Energy and environment ; 7.

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén

440 #X \$aEnergy and environment;\$v7.

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén
440 #X \$aEnergy and environment ;\$v7.

vagy

490 1# \$aEnergy and environment ;\$v7.

830 #X \$aEnergy and environment;\$v7.

Rekordkapcsolat hiánya esetén

787 X# \$kEnergy and environment ; 7.

Rekordkapcsolat hiánya esetén

774 X# \$kEnergy and environment ; 7.

9.3.7 A kötetrel kapcsolatos megjegyzések

9.3.7.1 A kötetjelzéssel kapcsolatos megjegyzés

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
500 ## \$a	500 ## \$a	787 X# \$n	774 X# \$n

Kiegészítő előírások:

Ha a kiadvány valamely kötetének nincs kötetjelzése, e tényt az adott kötetre vonatkozó megjegyzésként közölni kell.

A megjegyzés szabványosított szövege: Kötetjelzés nélkül

Például:

A leírásban:

. - Kötetjelzés nélkül

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén	Rekordkapcsolat hiánya esetén
500 ## \$aKözetjelzés nélkül	787 X# \$nKözetjelzés nélkül

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén	Rekordkapcsolat hiánya esetén
500 ## \$aKözetjelzés nélkül	774 X# \$nKözetjelzés nélkül

9.3.7.2 A kiadással kapcsolatos megjegyzés

Az adatelem tartalomjelölő:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
596 ## \$a	500 ## \$a	787 X# \$n	774 X# \$n

Kiegészítő előírások:

Ha egy adott kiadású többkötetes könyv valamely kötetén nincs kiadásjelzés, ezt kötetadatként kell közölni (lásd KSZ2 9.2.2.1).

A megjegyzés szabványosított szövege Kiadásjelzés nélkül.

Kötetadat megjegyzéseként kell közölni az anyaggyűjtés lezárásának időpontját, ha ez kötetenként eltérő.

Például:

A leírásban:

. - Kiadásjelzés nélkül

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén	Rekordkapcsolat hiánya esetén
596 ## \$aKiadásjelzés nélkül	787 X# \$nKiadásjelzés nélkül

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén	Rekordkapcsolat hiánya esetén
500 ## \$aKiadásjelzés nélkül	774 X# \$nKiadásjelzés nélkül

A leírásban:

. - Lezárva: 1996. dec. 31.

HUNMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén	Rekordkapcsolat hiánya esetén
596 ## \$aLezárva: 1996. dec. 31.	787 X# \$nLezárva: 1996. dec. 31.

USMARC formátumban:

Rekordkapcsolat esetén	Rekordkapcsolat hiánya esetén
500 ## \$aLezárva: 1996. dec. 31.	774 X# \$nLezárva: 1996. dec. 31.

9.3.7.3 Megjegyzések a terjesztési adatokról

Az ISBN hibás voltára, hiányára vonatkozó megjegyzést nem a megjegyzések között, hanem az ISBN adatelem keretében kell közölni (lásd a KSZ2 9.3.8 szakasz előírásait)

9.3.7.4 A kötet tartalmára vonatkozó megjegyzések:

A kötet adatként (rekordjában) csak azokat a megjegyzéseket szabad leírni, amelyek kizárólag az adott kötetre, vagy a kötetek egy csoportjára érvényesek, de nem vonatkozhatnak a többkötetes könyv egészére

Ezek a megjegyzések vonatkozhatnak:

- a kötet függelékére
- a kötetben levő rejtett bibliográfiára
- a kötet bibliográfiai történetére vagy bibliográfiai kapcsolataira
- a kötet nyelvére
- stb.

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
lásd KSZ2 7. fejezet	lásd KSZ2 7. fejezet	787 x# \$n	774 x# \$n

Valamennyi, a kötet tartalmára vonatkozó megjegyzést a KSZ2 7. fejezet előírásai szerint kell közölni. Rekordkapcsolat esetén a KSZ2 7. fejezetében feltüntetett tartalomjelölőjú adatelemekben, rekordkapcsolat hiánya esetén pedig a HUNMARC 787 hívójelű adatelemének "n" almezőjében, illetve az USMARC 774 hívójelű adatelemének "n" almezőjében kell e megjegyzéseket közölni.

9.3.7.5 A dokumentum speciális adataira vonatkozó megjegyzések

Ha a többkötetes kutatási jelentésnek van csak a kötetre vonatkozó azonosító jelzete, akkor azt a kötetadatok között kell feltüntetni a KSZ2 7.4.3 előírásainak figyelembe vételével.

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
024 8# \$a	024 8# \$a	787 x# \$o	774 x# \$o

9.3.8 A terjesztési adatok adatcsoportja

Adatelemek:

- ISBN

Megjegyzés: az adatcsoport kötés és ár adatelemei a MOKKA központi adatbázisába nem kerülnek bele.

Az adatelem tartalomjelölői:

Rekordkapcsolat esetén		Rekordkapcsolat hiánya esetén	
HUNMARC	USMARC	HUNMARC	USMARC
020 ## \$a, \$h, \$i, \$z	020 ## \$a, \$z	787 x# \$z	774 x# \$z

Kiegészítő előírások: a kötet ISBN-jének megválasztása

A kötet ISBN-jeit kötetadatként kell közölni.

Ha a kötetből nem állapítható meg, hogy az ISBN a kötetre, vagy a többkötetes könyv egészére vonatkozik, az ISBN-t közös adatként kell közölni (lásd KSZ2 9.2.8).

9.4 Alkötetekre tagolódo többkötetes könyv

Ha a kötetek további részekre (alkötetekre, füzetekre stb.) tagolódnak, a kötetadatokat (az alkötetek, füzetek és hasonlók adatait) a hierarchia **legalacsonyabb fokú egységei** szerinti tagolódásban kell leírni. E legalacsonyabb fokú egység (a továbbiakban: alkötet) kötetadatait úgy kell leírni, mint az alkötetekre nem tagolódo kötetek adatait, az alábbi kivételekkel:

A kötetjelzés leírása:

A kötet kötetjelzését és az alkötet kötetjelzését összevont kötetjelzésként, térközök nélkül írt dőlt vonallal kell megadni.

A kötet cím leírása:

Ha mind a kötetnek, mind az alkötetnek van címe, ezeket összetett címként kell leírni

A kötet egészére (az alkötetek mindegyikére) vonatkozó szerzőségi adat a kötetadatok 1. adatcsoportjában csak akkor közölhető, ha az adott alkötetnek nincs saját szerzőségi adata. Ha az alkötetnek van saját szerzőségi adata, a kötetre vonatkozó közös szerzőségi adatot (pl. a kötet szerkesztőjére vonatkozót) csak az alkötet megjegyzéseként lehet leírni.

Ha a kötetre és az alkötetre vonatkozó adatok típusuk szerint csoportosított (összevont) közlése miatt valamilyen lényeges információ elmarad, vagy, ha a leírt adatok értelmezhetősége megkívánja, a leírást megjegyzésekkel kell egyértelművé tenni.

Példák az alkötetekben megjelent többkötetes könyv leírására

Példa (*fiktív*) az alkötetekben megjelent könyv leírására **közös kötet cím léte esetén**

A címlapon:

A magyar irodalom története, 1945-1975

3. A próza és a dráma

1. A próza

és

A magyar irodalom története, 1945-1975

3. A próza és a dráma

2. A dráma

A többkötetes könyv közös címe: *A magyar irodalom története, 1945-1975*

A többkötetes könyv közös szerzőségi adatai: a szerk.biz. tagjai: Béládi Miklós, Bodnár György, Sötér István és mások

A 3. kötet közös kötetcíme: **A próza és a dráma**

A 3. kötet közös kötetjelzése: 3.

A 3.kötet közös szerzőségi adatai: szerk. Béládi Miklós, Rónay László

Az 1. alkötet kötetcíme: *A próza*

Az 1. alkötet kötetjelzése: 1.

A 2. alkötet kötetcíme: *A dráma*

A 2. alkötet kötetjelzése: 2

Rekordazonosítók: közös rekord: 000100

1. kötetrekord: 000301

2. kötetrekord 000302

A leírásban:

A magyar irodalom története, 1945-1975 / szerkbiz. Béládi Miklós [et al.]

.....

3/1., A próza és a dráma. A próza / szerk. Béládi Miklós, Rónay László

3/2., A próza és a dráma. A dráma / szerk. Béládi Miklós, Rónay László

Rekordkapcsolás esetén:

HUNMARC formátumban:

A közös rekord adatai:

001 000100

245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975\$c szerkbiz. Béládi Miklós [et al.]

787 1# \$w000301

787 1# \$w000302

Az egyik kötetrekord adatai:

001 000301

245 X2 \$aA próza és a dráma\$PA próza\$c szerk. Béládi Miklós, Rónay László

787 1# \$w000100\$v3/1.

A másik kötetrekord adatai:

001 000302

245 X2 \$aA próza és a dráma\$PA dráma\$c szerk. Béládi Miklós, Rónay László

787 1# \$w000100\$v3/2.

USMARC formátumban:

A közös rekord adatai:

001 000100

245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975 /\$c szerkbiz. Béládi Miklós [et al.]

774 1# \$w000301

774 1# \$w000302

Az egyik kötetrekord adatai:

001 000301

245 X2 \$aA próza és a dráma.\$PA próza /\$c szerk. Béládi Miklós, Rónay László

773 1# \$w000100\$g3/1.

A másik kötetrekord adatai:

001 000302

245 X2 \$aA próza és a dráma.\$pA dráma /\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay
László

773 1# \$w000100\$g3/2.

Rekordkapcsolás hiánya esetén:

HUNMARC formátumban:

001 000100

245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975\$cszerkbiz. Béládi
Miklós [et al.]

787 1# \$v3/1.\$tA próza és a dráma. A próza\$cszerk. Béládi Miklós,
Rónay László

787 1# \$v3/2.\$tA próza és a dráma. A dráma\$cszerk. Béládi Miklós,
Rónay László

USMARC formátumban:

001 000100

245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975 / \$cszerkbiz. Béládi
Miklós [et al.]

774 1# \$g3/1.\$tA próza és a dráma. A próza /\$cszerk. Béládi Miklós,
Rónay László

774 1# \$g3/2.\$tA próza és a dráma. A dráma /\$cszerk. Béládi Miklós,
Rónay László

Példa (fiktív) az alkötetekben megjelent könyv leírására **közös kötet cím hiánya esetén**

A címlapon:

A magyar irodalom története, 1945-1975

3/1. A próza

és

A magyar irodalom története, 1945-1975

3/2. A dráma

A többkötetes könyv közös címe: *A magyar irodalom története, 1945-1975*

A többkötetes könyv közös szerzőségi adatai: a szerk.biz. tagja: Béládi Miklós, Bodnár György,
Sótér István és mások

Az 1. alkötet kötetcíme: *A próza*

Az 1. alkötet kötetjelzése: 3/1.

Az 2. alkötet kötetcíme: *A dráma*

Az 2. alkötet kötetjelzése: 3/2.

Az alkötetek szerzőségi adatai: szerk. Béládi Miklós, Rónay László

Rekordazonosítók: közös rekord: 000100

1. kötetrekord: 000301

2. kötetrekord: 000302:

A leírásban:

A magyar irodalom története, 1945-1975 / szerkbiz. Béládi Miklós [et
al.]

.....

3/1., A próza / szerk. Béládi Miklós, Rónay László

3/2., A dráma / szerk. Béládi Miklós, Rónay László

Rekordkapcsolás esetén:

HUNMARC formátumban:

A közös rekord adatai:

001 000100

245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975\$cszerkbiz. Béládi
Miklós [et al.]
787 1# \$w000301
787 1# \$w000302

Az egyik kötetrekord adatai:

001 000301
245 X2 \$aA próza\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László
787 1# \$w000100\$3/1.

A másik kötetrekord adatai:

001 000302
245 X2 \$aA dráma\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László
787 1# \$w000100\$3/2.

USMARC formátumban:

A közös rekord adatai:

001 000100
245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975 / \$cszerkbiz. Béládi
Miklós [et al.]
774 1# \$w000301
774 1# \$w000302

Az egyik kötetrekord adatai:

001 000301
245 X2 \$aA próza /\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László
773 1# \$w000100\$3/1.

A másik kötetrekord adatai:

001 000302
245 X2 \$aA dráma /\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László
773 1# \$w000100\$3/2.

Rekordkapcsolás hiánya esetén:

HUNMARC formátumban:

001 000100
245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975\$cszerkbiz. Béládi
Miklós [et al.]
787 1# \$3/1.\$tA próza\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László
787 1# \$3/2.\$tA dráma\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László

USMARC formátumban:

001 000100
245 X2 \$aA magyar irodalom története, 1945-1975 / \$cszerkbiz. Béládi
Miklós [et al.]
774 1# \$3/1.\$tA próza /\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László
774 1# \$3/2.\$tA dráma /\$cszerk. Béládi Miklós, Rónay László

10.—A sorozati rekord

Sorozati rekordot és a sorozatok rekordkapcsolását a MOKKA nem tartalmazza. E fejezet előírásait értelemszerűen a bibliográfiai leírás 6. adatcsoportjában kell alkalmazni.

40-1 Általános előírások

40-1.1 A sorozat értelmezése

40-1.1.1 Sorozatnak nevezzük az önálló kiadványoknak olyan – előre meg nem határozott egységből álló csoportját, amelyben a csoportot alkotó minden kiadványnak saját főcímén kívül, az egész csoportra vonatkozó közös címe (sorozatcíme) is van. A sorozatot jellemezheti közös párhuzamos cím, egyéb cím, alcím, kiadásjelzés és szerzőségi adat is.

A sorozatba tartozó kiadványoknak - a sorozaton belül - lehet megkülönböztető jelölésük (**sorozaton beüli számuk**) is. A sorozatok az időszaki kiadványok körébe tartoznak.

40-1.1.2 Sorozatnak minősülnek azok a többkötetes kiadványok, amelyek köteteknek nemcsak mennyiségi/tartalmi tagolást kifejező címük, hanem megkülönböztető kötetcíme is van és a kötetek száma megjelenéskor nem meghatározható számú.

40-1.1.3 A MOKKA adatbázisában sorozatnak minősülnek azok a rendszeres időközökben megjelenő időszaki kiadványok is, amelyeknek részegységei önálló címmel jelennek meg (részcímes periodikák).

Az időszaki kiadványok saját címmel alkalomszerűen megjelentetett különszámait (részcímes köteteket) nem tekintjük sorozati tagoknak. E kiadványok kötetének leírásakor az időszaki kiadvány és a részegység adatait megjegyzésként kell közölni.

40-1.1.4 A leírás szempontjából nem minősülnek sorozatnak azok a kiadói sorozatok, amelyekben a sorozathoz tartozást csak a technikai előállítás azonos jegyei (egyforma kötés, közös embléma stb.) jelzik.

40-1.1.5 A MOKKA adatbázisa számára minden olyan sorozatról, amelynek legalább egy tagja a rendszerben feldolgozásra kerül, külön sorozati rekord készül.

A sorozati rekord készítése az elsőként megjelent, ennek hiányában az elsőként feldolgozott sorozati tag adatainak alapján történik.

40-1.1.6 Ha a kiadvány egyidejűleg több sorozathoz tartozik, a kiadványon szereplő sorozatok mindegyikéről külön sorozati rekord készül.

40-1.1.7 A sorozati rekord mindazokat az adatokat tartalmazza, amelyek a sorozat minden egyes tagjára érvényesek.

40-1.2 A sorozati rekord szerkezete

1. A cím és a szerzőségi közlés adatcsoportja

- főcím
- párhuzamos cím, egyéb cím, alcím
- szerzőségi közlés

2. A kiadás adatcsoportja

- kiadásjelzés
- a kiadás szerzőségi közlése

3. A speciális adatok adatcsoportja

- számozás

4. A megjelenés adatcsoportja

- a megjelenés helye
- a kiadó neve
- a megjelenés éve

5. A terjedelem adatcsoportja

- darabszám
- méret

6. A sorozat adatcsoportja

- a sorozat címe
- ISSN
- sorozaton beüli szám

7. A megjegyzések adatcsoportja

8. A terjesztési adatok adatcsoportja

- ISSN
- kulcscím

40-1.3 A MOKKA tagkönyvtárak számára kötelező adatminimum

- főcím
- generikus cím esetén a sorozatra vonatkozó szerzőségi közlés, ennek hiányában – ha van – a sorozat egyéb címe, alcíme
- az alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése) és/vagy cím (=alárendelt cím)
- kiadásjelzés
- a megjelenés helye
- a kiadó neve
- a megjelenés éve
- a sorozati adatok
- megjegyzések
- ISSN

40-1.4 Jelhasználat

- minden egyes párhuzamos cím előtt: térköz egyenlőségjel térköz (=)
- minden egyes egyéb cím, alcím előtt: térköz kettőspont térköz (:)
- az alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése) előtt: pont térköz (.)
- az alsorozati cím (=alárendelt cím) előtt, ha van alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése): vessző térköz (,)
- valamely címhez kapcsolódó első szerzőségi közlés előtt: térköz dőlt vonal térköz (/)
- valamely címhez kapcsolódó második és minden egyes további szerzőségi közlés előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- a kiadásjelzés előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- az adott kiadásra vonatkozó első szerzőségi közlés előtt: térköz dőlt vonal térköz (/)
- az adott kiadásra vonatkozó második és minden egyes további szerzőségi közlés előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- a számozás első adata előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- a számozás átmenő és összevont adatai között: dőlt vonal, térközök nélkül (/)
- nyitott számozás után: kötőjel, amelyet nem előz meg térköz (-)
- a számozás nyitó és záró adata között: kötőjel, térközök nélkül (-)
- a számozási adatok elválasztása: vessző térköz (,)
- az első megjelenési hely előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- a második és minden további megjelenési hely előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- a kiadó neve előtt: térköz kettőspont térköz (:)
- a megjelenés éve előtt: vessző térköz (,)
- a nyitott megjelenési év után: kötőjel, amelyet nem előz meg térköz (-)
- a lezárt megjelenési nyitó és záró évek között: kötőjel, térközök nélkül (-)
- a terjedelemadatok előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- a sorozat adatainak összességét külön kerek zárójel-párba kell foglalni (())
- a sorozat főcíme előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- a sorozat egyéb címe, alcíme előtt: térköz kettőspont térköz (:)
- a generikus című sorozat szerzőségi közlése előtt: térköz dőlt vonal térköz (/)
- a sorozat ISSN-je előtt: vessző térköz (,)
- a **sorozaton beüli szám** előtt: térköz pontosvessző térköz (;)
- minden egyes megjegyzés előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- az ISSN előtt: pont térköz kötőjel térköz (. -)
- a kulcs cím előtt: térköz egyenlőségjel, térköz (=)

40-1.5 A sorozati rekord HUNMARC formátuma

1. adatscsoport: cím és szerzőségi közlés

hívójel: 245

indikátorok: első indikátor: 0

második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = főcím, illetve összetett cím közös cím része

\$b* = egyéb cím, alcím

\$c = első **elsődleges** szerzőségi adat
\$e* = második és minden további **elsődleges** szerzőségi adat
\$p* = alsorozati cím (**=alárendelt cím**)
\$n* = alsorozati megjelölés (**=alárendelt cím megjelölése**)
\$u = vagylagos cím
\$z = generikus főcímhez tartozó (első **elsődleges**) szerzőségi közlés
\$A* = párhuzamos cím, illetve összetett párhuzamos cím közös cím része
\$B* = párhuzamos egyéb cím, alcím
\$H = párhuzamos első **elsődleges** szerzőségi közlés
\$E* = párhuzamos második és minden további **elsődleges** szerzőségi közlés
\$N* = párhuzamos alsorozati megjelölés (**=alárendelt cím megjelölése**)
\$P* = párhuzamos alsorozati cím (**=alárendelt cím**)
\$U = párhuzamos vagylagos cím
\$Z = generikus párhuzamos címhez tartozó (első **elsődleges**) szerzőségi közlés

2. adatcsoport: kiadás

hívójel: 250

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)
 almezőazonosítók:

\$a = kiadásjelzés
\$b = az adott kiadásra vonatkozó első szerzőségi közlés
\$c* = az adott kiadásra vonatkozó második és minden további szerzőségi közlés

3. adatcsoport: számozás

hívójel: 362*

indikátorok: első indikátor 0 = **formatizált szabályos számozás**
 1 = **nem formatizált számozási megjegyzés**
 második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:
\$a = sorszámzás, további számozás, keltezés, párhuzamos számozás, az új folyamat megnevezése, az új folyamat számozása

4. adatcsoport: megjelenés

hívójel: 260

indikátorok: mindkét indikátor: térköz (#)
 almezőazonosítók:

\$a* = a megjelenés helye
\$b* = a kiadó neve
\$c = a megjelenés éve

5. adatcsoport: terjedelem

hívójel: 300*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)
 almezőazonosítók:

\$a* = terjedelem
\$c* = méret

6. adatcsoport: sorozat

hívójel: 440*

indikátorok: első indikátor: térköz (#)
 második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma
 almezőazonosítók:

\$a = sorozatcím
\$n* = alsorozati megjelölés (**=alárendelt cím megjelölése**)
\$p* = alsorozati cím (**=alárendelt cím**)
\$v = **sorozaton beüli szám**
\$x = a sorozat ISSN-je
\$z = generikus sorozatcímhez tartozó (első **elsődleges**) szerzőségi közlés

hívójel: 490*

indikátorok: első indikátor: 0 = nem kezelendő
 1 = melléktételt nem képző
 második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a* = sorozatcím a kiadványon szereplő, a sorozat főcímétől eltérő formában

\$v* = sorozaton beüli szám

\$x = a sorozat ISSN-je

7. adatcsoport: megjegyzések

hívójel: 5XX* értelemszerűen, a Kesz2 1. Függelék 2.10 alpontjainak megfelelően

indikátorok: a részletes szabályok szerint

almezőazonosítók:

\$a* = a megjegyzés szövege
és a részletes szabályok szerint

8. adatcsoport: terjesztési adatok

ISBN

hívójel: 020*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = szabványos azonosítószám

\$z* = törölt/érvénytelen ISBN

ISSN

hívójel: 022*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = szabványos azonosítószám

\$y* = hibás ISSN

\$x* = törölt ISSN

Kulcs cím

hívójel: 222*

indikátorok: első indikátor: 0 = melléktételt nem képző
1 = melléktétel

második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = rendszó

\$c = kiegészítő

40-1.6 A sorozati rekord USMARC formátuma

1. adatcsoport: cím és szerzőségi közlés

hívójel: 245

indikátorok: első indikátor: 0

második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = főcím, illetve összetett cím közös cím része

\$b = egyéb cím, alcím, párhuzamos cím

\$c = szerzőségi közlés

\$n* = alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)

\$p* = alsorozati cím (=alárendelt cím)

2. adatcsoport: kiadás

hívójel: 250

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = kiadásjelzés

\$b = az adott kiadásra vonatkozó szerzőségi közlés

3. adatcsoport: számozás

hívójel: 362*

indikátorok: első indikátor: 0 = szabályos számozás

1 = számozási megjegyzés

második indikátor: térköz (#)

almezőazonosító:

\$a = sorszámzás, további számozás, keltezés, az új folyam megnevezése, az új
folyam számozása

4. adatcsoport: megjelenés

hívójel: 260

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a* = a megjelenés helye

\$b* = a kiadó neve

\$c* = a megjelenés éve

5. adatcsoport: terjedelem

hívójel: 300*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a* = terjedelem

\$c* = méret

6. adatcsoport: sorozat

Az USMARC-ban a sorozati adatok közlésére két módszer van:

1. a sorozati adatok a HUNMARC formátummal azonos mezőkben és módon közzelendők (a tartalomjelölőket lásd KSZ2 1. Függelék 1.5), vagy
2. a sorozati adatokat a 490 mezőkben kell leírni, a sorozati egységesített címe (830 mező) közölhető (a tartalomjelölőket lásd az alábbi bekezdésekben)

hívójel: 490* (sorozat – a sorozatcím a kiadványon szereplő változatban)

indikátorok: első indikátor: 0 = nincs 800-830 hívójelű mező a rekordban

1 = van 800-830 hívójelű mező a rekordban

második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a* = sorozatcím, ha nem melléktétel (szerzőségi közlés is)

\$v* = sorozaton beüli szám

\$x = a sorozat ISSN-je

hívójel: 830* (sorozat – az egységesített sorozatcím melléktételként)

indikátorok: első indikátor: térköz (#)

második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma

almezőazonosítók:

\$a = egységesített sorozatcím

\$n* = alsorozati megjelölés (=alárendelt cím megjelölése)

\$p* = alsorozati cím (=alárendelt cím)

7. adatcsoport: megjegyzések

hívójel: 5XX* értelemszerűen, a KSZ2 1. Függelék 2.10 alpontjainak megfelelően

indikátorok: a részletes szabályok szerint

almezőazonosítók:

\$a* = megjegyzés szövege

és a részletes szabályok szerint

8. adatcsoport: terjesztési adatok

ISBN

hívójel: 020*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = szabványos azonosítószám

\$z* = törölt, érvénytelen ISBN

ISSN

hívójel: 022*

indikátorok: mindkét indikátor térköz (#)

almezőazonosítók:

\$a = szabványos azonosítószám

\$y* = hibás ISSN

\$z* = törölt ISSN

Kulcs cím

hívójel: 222*

indikátorok: első indikátor:

0 = a kulcs cím nem melléktétel, a főcímmel azonos

1 = a kulcs cím melléktétel, a fő cím más

2 = a kulcscím melléktétel, a főcímmel azonos
 3 = a kulcscím nem melléktétel, a főcím más
 második indikátor: 0-9 = a rendezésből kihagyandó karakterek száma
 almezőazonosítók:
\$a = kulcscím
\$b = minősítő információk

40.2 Részletes szabályok

40.2.1 Főcím

40.2.1.1 A főcímet szó szerint és betűhíven, abban a formában kell leírni, ahogyan azt a leírás alapjául szolgáló sorozati tag közli. A nagybetűs írásmódra, a rövidíthetőségre és az írásjelek használatára vonatkozóan a főcím közlésmódjára megállapított szabályok érvényesek. (lásd KSZ2 1.2)

Például:

a kiadványon	a leírásban
LYRA MUNDI	Lyra mundi
Esztétikai Kiskönyvtár	Esztétikai kiskönyvtár
AUCTORES LATINI	Auctores Latini
rororo Taschenbücher	rororo Taschenbücher

40.2.1.2 Ha a sorozatnak több címe van, a főcímet a források rangsora szerint kell megválasztani. Azonos rangú források esetén a tipográfiaileg kiemelt, ilyen megkülönböztetés hiányában az elsőként közölt cím minősül a sorozat főcímének. A sorozati címváltozatokról cím szerinti melléktételt kell készíteni.

Például:

cím a sorozati tag előzéklapjáról

A leírásban: az 1. adatcsoportban:

International series on advances in fracture mechanics

HUNMARC-ban és USMARC formátumban:

245 X0 **\$a**International series on advances in fracture mechanics

cím a sorozati tag borítófedeléről:

A leírásban: a 7. adatcsoportban:

Borítócím: Advances in fracture mechanics

HUNMARC formátumban:

743 01 **\$a**Advances in fracture mechanics

USMARC formátumban:

246 04 **\$a**Advances in fracture mechanics

40.2.1.3 Ha egy számozott sorozatnak nincs más főcíme, mint a sorozat szerzőjének, közreadójának neve, a sorozat főcímeként ezt kell leírni.

De: pusztán a közreadó neve nem tekinthető sorozatnak, csak a kiadványt közreadó testületi névként írható fel.

Például:

A leírásban:

Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Továbbképző Intézet

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X0 **\$a**Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Továbbképző Intézet

Magyarázat: a sorozat számozott

40.2.1.4 Ha a sorozat főcíme generikus cím és a kiadvány a sorozat főcímét pontosító egyéb címet, alcímet nem közöl, a sorozatra legjellemzőbb szerzőségi adatot közvetlenül a főcím után kell közölni. Ez a szerzőségi adat szerzői sorozat esetében az egyéni szerző(k) neve, egyéb esetben pedig a közreadó testület neve

Például:

A leírásban:

Gesammelte Werke / Werner Heisenberg ; Hrsg. W. Blum

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aGesammelte Werke\$zWerner Heisenberg\$cHrsg. W. Blum

USMARC formátumban:

245 X0 \$aGesammelte Werke / \$cWerner Heisenberg ; Hrsg. W. Blum

A leírásban:

Tanulmányok / Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és
Automatizálási Kutató Intézete

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aTanulmányok\$zMagyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és
Automatizálási Kutató Intézete

USMARC formátumban:

245 X0 \$aTanulmányok / \$cMagyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és
Automatizálási Kutató Intézete

A leírásban:

Project directory / TDC = Répertoire des projets / CDT

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aProject directory\$zTDC\$aRépertoire des projets\$zCDT

UsMARC formátumban

245 X0 \$aProject directory / \$cTDC = Répertoire des projets / CDT.

- 40-2.1.5 Ha a főcímnél nyelvtanilag szerves része a **sorozaton beüli szám**, azt nem a főcím részeként, hanem a sorozat számozási adataként kell közölni. A **sorozaton beüli szám** elhagyását a főcímbe az adatelhagyás egyezményes jelével (. . .) kell jelölni.

Például:

A leírásban:

Közlekedéstudományi Intézet ... kiadványa

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X0 \$aKözlekedéstudományi Intézet ... kiadványa

- 40-2.1.6 Ha a sorozat főcíme vagy a generikus főcímmel megjelenő sorozat közreadója (közreadójának neve) lényegesen és tartósan megváltozik a sorozat új sorozatnak minősül. Az új sorozatról új sorozati tételt kell készíteni. A régi és az új sorozat közötti kapcsolatról készítendő megjegyzéseket lásd KSZ2 1. Függelék 2.10.2. A tételek között rekordkapcsolat is létrehozható.

- 40-2.1.7 Ha valamely számozott sorozat saját megjelöléssel és/vagy címmel azonosított alsorozatokra tagolódik, minden egyes alsorozatról külön sorozati tétel készül. A fő- és alsorozat kapcsolatáról megjegyzést kell készíteni és az alsorozat sorozati tételében a fősorozat adatait, mint sorozati adatokat kell közölni.

Például:

a kiadvány az Acta Universitatis Wratislaviensis számozott fősorozat és a Romanica Wratislaviensia számozott alsorozat tagja. A két sorozati tétel főcíme

A leírásban:

Acta Universitatis Wratislaviensis és

Romanica Wratislaviensia

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis és

245 X0 \$aRomanica Wratislaviensia

- 40-2.1.8 Ha valamely számozott fősorozat alsorozatának generikus címe van, az alsorozatról készített sorozati tétel főcíme a fősorozat és az alsorozat főcíme, mint összetett sorozati cím lesz.

Például:

a kiadvány a Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej számozott fősorozat és a Konferencje számozott alsorozat tagja. A két sorozati tétel főcíme

A leírásban:

Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej

és

Prace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej. Konferencje

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aPrace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej

és

245 X0 \$aPrace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej.\$pKonferencje

USMARC formátumban:

245 X0 \$aPrace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej

és

245 X0 \$aPrace Naukowe Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej.\$pKonferencje

40.2.1.9 Ha valamely számozatlan sorozat saját megjelöléssel és/vagy címmel azonosított alsorozatokra tagolódik, a főcímet és az alsorozati megjelölést és/vagy címet (=alárendelt címet és/vagy megjelölését) összetett sorozati címként kell leírni és egy sorozat tételt kell készíteni.

Például:

A leírásban:

NATO ASI series. Series E, Applied sciences

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aNATO ASI series.\$nSeries E.\$pApplied sciences

USMARC formátumban:

245 X0 \$aNATO ASI series.\$nSeries E,\$pApplied sciences

A leírásban:

Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm oriental studies

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aActa Universitatis Stockholmiensis.\$pStockholm oriental studies

USMARC formátumban:

245 X0 \$aActa Universitatis Stockholmiensis.\$pStockholm oriental studies

A leírásban:

Osiris könyvtár. Film

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aOsiris könyvtár.\$pFilm

USMARC formátumban:

245 X0 \$aOsiris könyvtár.\$pFilm

40.2.2 A párhuzamos cím:

40.2.2.1 Ha a kiadvány a főcímet más nyelven/írásrendszerben megismétli, ez a sorozat párhuzamos címe.

40.2.2.2 Ha a sorozat tagjai eltérő nyelvűek vagy többnyelvűek, a párhuzamos címeket szintén le kell írni. Minden más esetben a párhuzamos címek közölhetők.

40.2.2.3 A párhuzamos cím közlésmódjára vonatkozóan lásd a KSZ2 1.4 előírásait.

40.2.2.4 A párhuzamos cím jelentéktelen vagy átmeneti változásait a sorozati tételben nem közöljük. Jelentős illetve tartós változásukat a megjegyzések között kell közölni, illetve cím szerinti melléktételt kell készíteni.

Például:

A leírásban:

Kutatási beszámolók / Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Közzolgálati Tanulmányi Központ = Research reports / Budapest University of Economic Sciences Center for Public Affairs

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aKutatási beszámolók\$zBudapesti Közgazdaságtudományi Egyetem
Közzolgálati Tanulmányi Központ\$aResearch reports\$zBudapest
University of Economic Sciences Center for Public Affairs

vagy

245 X0 \$aKutatási beszámolók\$zBudapesti Közgazdaságtudományi Egyetem
Közzolgálati Tanulmányi Központ

741 01 \$aResearch reports\$zBudapest University of Economic Sciences Center
for Public Affairs

USMARC formátumban:

245 X0 \$aKutatási beszámolók =\$bResearch reports / \$cBudapesti
Közgazdaságtudományi Egyetem Közzolgálati Tanulmányi Központ =
Budapest University of Economic Sciences Center for Public
Affairs

vagy

245 X0 \$aKutatási beszámolók / \$cBudapesti Közgazdaságtudományi Egyetem
Közzolgálati Tanulmányi Központ

246 X1 \$aResearch reports / Budapest University of Economic Sciences
Center for Public Affairs

40.2.3 Egyéb cím, alcím

40.2.3.1 A sorozat főcímének megválasztásánál mellőzött, vele azonos nyelvű/írásrendszerű címek és egyéb címinformációk a sorozat egyéb címei, alcímei.

40.2.3.2 Az egyéb cím, alcím közlésmódjára a KSZ2 1.5 előírásait kell alkalmazni.

Például:

A leírásban:

Reprint : az Állami Könyvterjesztő Vállalat reprint sorozata

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aReprint\$baz Állami Könyvterjesztő Vállalat reprint sorozata

USMARC formátumban:

245 X0 \$aReprint : \$baz Állami Könyvterjesztő Vállalat reprint sorozata

A leírásban:

Tanulmányok : Borsodi sorozat

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aTanulmányok\$bBorsodi sorozat

USMARC formátumban:

245 X0 \$aTanulmányok : \$bBorsodi sorozat

A leírásban:

Pure and applied mathematics : a series of texts and monographs

Pure and applied mathematics : a series of monographs and textbooks

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aPure and applied mathematics\$b a series of texts and monographs

245 X0 \$aPure and applied mathematics\$b a series of monographs and
textbooks

USMARC formátumban:

245 X0 \$aPure and applied mathematics : \$b a series of texts and monographs

245 X0 \$aPure and applied mathematics : \$b a series of monographs and
textbooks

40.2.4 Szerzőségi közlés:

40.2.4.1 A kétséget kizáróan a sorozatra vonatkozó szerzőségi adatokat a sorozati rekordban kell leírni.

40.2.4.2 A szerzőségi adatok közlésmódjára vonatkozóan lásd a KSZ2 1.6 előírásait.

40.2.4.3 Ha a szerzőségi közlés testületekre és személyekre vonatkozó adatokat egyaránt tartalmaz, sorozat esetén elsőként mindig a testületre vonatkozó adatokat kell közölni funkciójelölés nélkül. Ha

az egyéni közreműködő szerepét a forrás megnevezi, azt – a KSZ2 1. fejezet előírásainak megfelelően – közölni kell.

Például:

A leírásban:

Magánépítők kiskönyvtára / Építésügyi Tájékoztatási Központ ; a sorozatot szerk. Gádorosi Ferenc

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aMagánépítők kiskönyvtára\$cÉpítésügyi Tájékoztatási Központ\$ea sorozatot szerk. Gádorosi Ferenc

USMARC formátumban:

245 X0 \$aMagánépítők kiskönyvtára /\$cÉpítésügyi Tájékoztatási Központ ; a sorozatot szerk. Gádorosi Ferenc

A leírásban:

The Irwin series in marketing / Gilbert A. Churchill jr. consulting ed.

HUNMARC formátumban:

245 X4 \$aThe Irwin series in marketing\$cGilbert A. Churchill jr. consulting ed.

USMARC formátumban:

245 X4 \$aThe Irwin series in marketing /\$cGilbert A. Churchill jr. consulting ed.

40-2.4.4 Ha a főcím, egyéb cím, alcím tartalmazza a sorozat szerzőségi adatát, ezt az adatot szerzőségi adatként nem szabad megismételni. (lásd még KSZ2 1.6.2.10)

Például:

A leírásban:

A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X2 \$aA Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai

40-2.4.5 Ha a szerzőség a sorozati tétel forrásául szolgáló kötetben közölthöz képest jelentékenyen és tartósan megváltozik, az új szerzőségi adatról megjegyzést kell készíteni. A szerzőségi adatok jelentéktelen illetve átmeneti változásait nem közöljük.

40-2.4.6 Ha a sorozat címe generikus cím és közreadója vagy közreadójának neve tartósan és jelentékenyen megváltozott, a közreadó változása miatt a sorozat új sorozatnak minősül. Az új sorozatról új sorozati tételt kell készíteni. A régi és új sorozat közötti kapcsolatról megjegyzés készítendő, és a tételek között rekordkapcsolat hozható létre. (lásd KSZ2 1. Függelék 2.1.7)

40-2.5 Kiadásjelzés

40-2.5.1 A kiadásjelzés a sorozat új kiadására, ennek sorszámára, illetve jellemzőire vonatkozó közlés.

40-2.5.2 A kiadásjelzés közlésmódjára vonatkozóan lásd a KSZ2 2. fejezet előírásait.

Például:

A leírásban:

Biblioteka poeta osnovana Maksimom Gor'kim v 1931 godu. - 2. izd.

HUNMARC és USMARC formátumban:

245 X0 \$aBiblioteka poeta osnovana Maksimom Gor'kim v 1931 godu
250 ## \$a2. izd.

40-2.6 A sorozat számozása

40-2.6.1 A számozási adat a sorozat tagjainak sorrendjét kifejező megjelölés. A számozási adat lehet sorszám (kötetszám, füzetszám, betű vagy egyéb jel), továbbá a hozzá tartozó megnevezés.

40-2.6.2 A számozást a kiadvány kifejezéseivel írjuk le, de

- a számozást mindig arab számmal közöljük, akkor is, ha az adat a kiadványon római számmal vagy számnévvel található,
- a sorszám toldalékait elhagyjuk és a sorszám után pontot teszünk,

- a részegységek megnevezéseit – ha van szabványos rövidítésük – rövidítjük.

A számozás és a részegységek megnevezésének sorrendjére vonatkozóan a MOKKA tagkönyvtárak számára a számozás-részegység megnevezése sorrend javasolt.

40.2.6.3 A nyitott leírásban a sorozati tétel készítéséhez forrásul szolgáló kötet számát kell nyitott formában leírni.

A lezárt leírásban a nyitó **sorozaton beüli szám** után a sorozat utolsó (a sorozatot záró vagy utolsóként beszerzett) tagjának számát közöljük.

40.2.6.4 Ha valamely – változatlan főcímmel megjelenő – sorozat tagjainak számozása újakezdődik, az új számozással megjelenő kötetek a sorozat új folyamát alkotják.

Ha a sorozatnak új folyama van

- régi számozási adatát le kell zárni,
- az új folyam megjelölését követően – nyitott formában – az új számozással megjelenő első kötet (elsőként feldolgozott kötet) **sorozaton beüli számát** kell leírni.

Az új folyam megjelölését a forrásul szolgáló kötetben lévő kifejezésekkel kell közölni. Ha e kifejezések szabványosan rövidíthetők, rövidített alakjukat írjuk le.

Például

A kiadványon:	A leírásban:	HUNMARC és USMARC formátumban:
1. kötet	1. köt.	362 0# \$a1. köt.
Bd. 12	12. Bd.	362 0# \$a12. Bd.
No. 14.	14. Nr.	362 0# \$a14. Nr.
Part 1	1. pt.	362 0# \$a1. pt.
Neue Folge	N.F.	362 0# \$aN.F.

A leírásban:

Filozófiai írók tára / Magyar Tudományos Akadémia ; szerk. Fogarasi Béla, Lukács György, Mátrai László. – Ú.f., 1- köt.

HUNMARC formátumban:

245 X0 \$aFilozófiai írók tára\$cMagyar Tudományos Akadémia\$eszerk. Fogarasi Béla, Lukács György, Mátrai László
362 0# \$aÚ.f., 1- köt.

USMARC formátumban:

245 X0 \$aFilozófiai írók tára /\$cMagyar Tudományos Akadémia ; szerk. Fogarasi Béla, Lukács György, Mátrai László
362 0# \$aÚ.f., 1- köt.

40.2.7 A sorozat megjelenési adatai

40.2.7.1 A megjelenés helye

40.2.7.1.1 A sorozat megjelenési helyét a KSZ2 4.2 előírásai szerint kell megválasztani és közölni.

40.2.7.1.2 Ha a sorozat megjelenési helye a sorozat tagjainak megjelenése során megváltozik, az adatváltozásról megjegyzést lehet készíteni.

40.2.7.2 A kiadó neve

40.2.7.2.1 A sorozat kiadójának nevét a KSZ2 4.3 előírásai szerint kell megválasztani és közölni.

40.2.7.2.2 Ha a kiadó a sorozat tagjainak megjelenése során megváltozik, az adatváltozásról megjegyzést lehet készíteni.

40.2.7.3 A megjelenés éve

40.2.7.3.1 A sorozat megjelenési évét a KSZ2 4.4 előírásai szerint kell megválasztani és közölni.

40.2.7.3.2 A sorozati tételben a megjelenés évét nyitott formában (az évszám után kötőjelet téve) kell leírni. Lezárt sorozat megjelenési éveként a nyitó és záró évszámot kötőjellel összekapcsolva kell leírni.

40.2.8 A terjedelemadatok

A MOKKA tagkönyvtárai a sorozat terjedelemadatait elhagyhatják.

40.2.9 A sorozati adatok

40.2.9.1 Ha valamely számozott sorozat saját megjelöléssel és/vagy címmel azonosított alsorozatokra tagolódik, minden egyes alsorozatról külön sorozati tétel készül (lásd KSZ2 1. Függelék 2.1.8). Az alsorozat sorozati tételében a főszorozat adatait, mint sorozati adatokat kell közölni.

40.2.9.2 A sorozat adatelemei

- a sorozat főcíme

- generikus sorozati cím esetén a sorozat szerzőségi közlése
- ISSN
- sorozaton beüli szám

40-2.9.3 A sorozati adatok közlésmódjára vonatkozó előírásokat lásd a KSZ2 6. fejezetben.

Például:

A leírásban:

Romanica Wratislaviensia
 . - (Acta Universitatis Wratislaviensis)

HUNMARC formátumban

245 X0 \$a Romanica Wratislaviensia
 440 #0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis

USMARC formátumban

245 X0 \$a Romanica Wratislaviensia
 490 0# \$aActa Universitatis Wratislaviensis

40-2.10 Megjegyzések

40-2.10.1 A sorozatra vonatkozó megjegyzések forrására, közlésmódjára és nyelvére a KSZ2 7 fejezet előírásait kell alkalmazni.

40-2.10.2 Ha a sorozat új sorozatnak minősül (lásd KSZ2 1. Függelék 2.1.6):

- az új sorozati tétel megjegyzéseként az előzmény főcímét vagy főcímét és közreadójának nevét közölni kell,
- a megszünt sorozat tételét a folytatás főcímére vagy főcímére és közreadójára vonatkozó megjegyzéssel kell kiegészíteni (lásd a MOKKA ügyrendi szabályzatát).

Például:

az új sorozati tétel megjegyzésében:

A leírásban:

Előzménye: A Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Továbbképző Intézetének előadássorozatából

HUNMARC formátumban:

744 2X \$aA Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Továbbképző Intézete
 előadássorozatából

USMARC formátumban:

780 XX \$aA Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Továbbképző Intézete
 előadássorozatából

a régi sorozati tétel megjegyzésében:

A leírásban:

Folytatása: Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöktovábbképző Intézete

HUNMARC formátumban:

745 0X \$aBudapesti Műszaki Egyetem Mérnöktovábbképző Intézete

USMARC formátumban:

785 XX \$aBudapesti Műszaki Egyetem Mérnöktovábbképző Intézete

40-2.10.3 Ha a sorozat címe a sorozati tagokon (a tagok valamelyikén) több változatban szerepel, a főcím megválasztásánál mellőzött címváltozatról, ha az betűrendi szempontból lényegesen eltér a főcímtől, megjegyzést kell készíteni. (HUNMARC hívójele: 742-749) (USMARC hívójele:246)

40-2.10.4 Ha a főcím a sorozati tétel készítésekor forrásul szolgáló kötetben lévő főcímhez képest későbbi kötetben megváltozik, és ha az a címváltozás jelentéktelen, vagy átmeneti jellegű, a címváltozat megjegyzésként közölhető.

40-2.10.5 Ha az egyéb cím, alcím tartósan megváltozik, az új egyéb címet, alcímet megjegyzésként le kell írni.

40-2.10.6 Ha a párhuzamos cím jelentősen és tartósan megváltozik, az új párhuzamos címet megjegyzésként közölni kell.

40-2.10.7 Ha a közreadó (a közreadó neve) a sorozati tagok megjelenése során megváltozik, az adatváltozásról megjegyzést kell készíteni.

A közreadó jelentéktelen névváltozása figyelmen kívül hagyható.

40.2.10.8 Megjegyzésként kell jelezni a sorozat számozási rendszerének változását, a számozásra való áttérést, illetve annak megszűnését.

40.2.10.9 A megjelenési hely és/vagy kiadó megváltozásáról megjegyzés készíthető.

40.2.11 Az ISSN

40.2.11.1 Az ISSN (International Standard Serial Number) az időszaki kiadványok, így a sorozatok nemzetközi azonosítására szolgáló, nyolc számjegyből álló számsor.

40.2.11.2 Ha a kiadvány közli a sorozat ISSN számát, azt a leírásban közölni kell.

Ha a sorozatot ISSN helyett ISBN azonosítja, a leírásban azt kell közölni.

40.2.11.3 Ha a kiadvány a sorozat ISSN/ISBN-jét nem tartalmazza, külső forrásból is megállapíthatjuk.

Például:

A leírásban:

Lépésről lépésre - ISSN 1416-034X

HUNMARC és USMARC formátumban:

022 ## \$a1416-034X

245 X0 \$aLépésről lépésre

A leírásban:

Developments in heat transfer - ISSN 1369-7331

HUNMARC és USMARC formátumban:

022 ## \$a1369-7331

245 X0 \$aDevelopments in heat transfer

A leírásban:

Graham Greene válogatott művei - ISBN 963-07-4265-9

HUNMARC és USMARC formátumban:

020 ## \$a963-07-4265-9

245 X0 \$aGraham Greene válogatott művei

40.2.12 A kulcs cím

40.2.12.1 A kulcs cím az időszaki kiadvány – jelen esetben a sorozat – azonosítására megállapított cím.

40.2.12.2 A kulcs cím közlése a MOKKA tagkönyvtárak számára nem kötelező.

40.3 Rekordkapcsolás

Bevezető megjegyzés:

A MOKKA központi adatbázisában a sorozati rekordok össze lesznek kapcsolva a sorozatba tartozó dokumentumok (sorozati tagok) rekordjaival. Hasonlóképpen össze lesznek kapcsolva a különféle sorozati rekordok (fősorozati rekord, illetve alsorozati rekord).

A MOKKA tagkönyvtárainak egy része (a továbbiakban **rekordkapcsolást alkalmazó könyvtárak**) saját adatbázisában is rekordkapcsolást alkalmaz a sorozati rekord(ok) és a sorozati tag-rekordok között.

A MOKKA tagkönyvtárainak más része ugyan önálló rekordban írja le a sorozat valamennyi tagjára vonatkozó adatokat, de ezt a sorozati rekordot nem kapcsolja össze a sorozati tagok rekordjaival (a továbbiakban **rekordkapcsolást nem alkalmazó könyvtárak**).

A MOKKA tagkönyvtárainak harmadik csoportja nem készít önálló sorozati rekordot, a legfontosabb sorozati adatokat csak a sorozat adatcsoportjában, vagy a sorozat adatcsoportjában és "a sorozat egységesített címe - melléktétel besorolási adatként" formában írja le (a továbbiakban: **sorozati rekordot nem készítő könyvtárak**). E könyvtárak rekordjaiból vett adatokból a MOKKA központi adatbázisában készítik el a sorozati rekordot és végzik el a rekordok összekapcsolását.

Az alábbiakban mindhárom katalogizálási módszerre figyelemmel közöljük a rekordkapcsoláshoz szükséges előírásokat.

40.3.1 Rekordkapcsolás a rekordkapcsolást alkalmazó könyvtárak esetében

40.3.1.1 Alsorozati és fősorozati rekordok összekapcsolása

40.3.1.1.1 Alsorozat rekordjának kapcsolása a fősorozat rekordjához

A kapcsoló mező: HUNMARC és USMARC formátumban

hívójel: 760*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
 1 = nem képez megjegyzést
 második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$w/\$w* = a fősorozat rekordjának rekordazonosítója
megjegyzés: HUNMARC-ban az almező nem ismételhető, USMARC-ban ismételhető

\$a = főtétel besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi adatok

\$d = megjelenés helye, kiadója, éve

\$g* = kapcsolati adatok

\$h = terjedelem/fizikai jellemzők

\$i = megjelenítendő szöveg

\$m = dokumentumspecifikus részletek

\$n* = megjegyzés

\$o* = egyéb azonosító

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$x = ISSN

Az alsorozati rekord 760 mezőjének "w" almezőjében meg kell adni a fősorozati rekord rekordazonosítóját. A 760 mező többi almezőjét nem kell kitölteni.

Például:

Az adatelem neve	Az adatelem tartalma	
	alsorozati rekordban	fősorozati rekordban
rekordazonosító	0007628	0009772
főcím	Romanica Wratislaviensia	Acta Universitatis Wratislaviensis

HUNMARC és USMARC formátumban:

001 0007628

245 X0 **\$a**Romanica Wratislaviensia

440 #0 **\$a** Acta Universitatis Wratislaviensis

760 1# **\$w**0009772

40.3.1.1.2 Fősorozat rekordjának kapcsolása az alsorozat rekordjához

A kapcsoló mező: HUNMARC és USMARC formátumban

hívójel: 762*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
 1 = nem képez megjegyzést

második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$w/\$w* = az alsorozat rekordjának rekordazonosítója

megjegyzés: HUNMARC-ban az almező nem ismételhető, USMARC-ban ismételhető

\$a = a főtétel besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi adatok

\$d = megjelenés helye, kiadója, éve

\$g* = kapcsolati adatok

\$h = terjedelem/fizikai jellemzők

\$i = megjelenítendő szöveg

\$m = dokumentumspecifikus részletek

\$n* = megjegyzés

\$o* = egyéb azonosító

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$x = ISSN

A fősorozati rekord 762 mezőjének "w" almezőjében meg kell adni az alsorozati rekord rekordazonosítóját. A 762 mező többi almezőjét nem kell kitölteni.

Például:

Az adatelem neve	Az adatelem tartalma
------------------	----------------------

	fősorozati rekordban	alsorozati rekordban
rekordazonosító	0009772	0007628
főcím	Acta Universitatis Wratislaviensis	Romanica Wratislaviensia

HUNMARC és USMARC formátumban:

001 0009772

245 X0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis

762 1# \$w0007628

40.3.1.2 Sorozati rekord és sorozati tag rekordjának összekapcsolása

A HUNMARC formátum kapcsoló mezője

hívójel: 761*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
1 = nem képez megjegyzést
második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$w = a sorozat/sorozati tag rekordjának a rekordazonosítója

\$v = sorozaton beüli szám

\$a = a főtétel első besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi közlés

\$d = megjelenés helye, kiadója, éve

\$g* = kapcsolati adatok

\$h = terjedelem/fizikai jellemzők

\$i = megjelenítendő szöveg

\$m = dokumentumspecifikus részletek

\$n* = megjegyzés

\$o* = egyéb azonosító

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$x = ISSN

A rekordkapcsoló mező mindkét irányban azonos. Mind a sorozati, mind a sorozati tag rekord esetében a 761 mező "w" mezőjében lehet (és kell) megadni a másik rekord rekordazonosítóját. A 761 mező többi almezőjét nem kell kitölteni, kivéve számozott sorozat esetében, amikor a **sorozaton beüli számot** a sorozati tag rekordjában meg kell adni a 761 mező **\$v** almezőjében.

Az USMARC formátum kapcsoló mezője

hívójel: 787*

indikátorok: első indikátor: 0 = a mező tartalma megjelenik
1 = a mező tartalma nem jelenik meg
második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$w* = a kapcsolt rekord rekordazonosítója

\$g* = kapcsolati adatok: **sorozaton beüli szám**

\$a = főtétel első besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi közlés

\$d = megjelenés helye, ideje, kiadó

\$k* = sorozati adatok

\$o* = egyéb azonosító

\$r* = a jelentés azonosító száma

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$u = STRN

\$x = ISSN

\$y = CODEN

\$z* = ISBN

A rekordkapcsoló mező mindkét irányban azonos. Mindkétféle rekord esetében a 787 mező "w" mezőjében lehet (és kell) megadni a kapcsolt rekord rekordazonosítóját. A mező többi almezőjét nem kell kitölteni, kivéve számozott sorozat esetében, amikor a **sorozaton beüli számot** a sorozati tag rekordjában meg kell adni a 787 mező **\$g** almezőjében..

Például:

Az adatelem neve	Az adatelem tartalma		
	alsorozati rekordban	fősorozati rekordban	sorozati tag rekordjában
rekordazonosító	0007628	0009772	0011234
főcím	Romanica Wratislaviensia	Acta Universitatis Wratislaviensis	Wielka literaura powszechna

A sorozati tag a fősorozat 45. köteteként, az alsorozat 17. köteteként jelent meg.

HUNMARC formátumban:

a fősorozat rekordjában

001 0007628
245 X0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis
761 1# \$w0011234

az alsorozat rekordjában

001 0009772
245 X0 \$aRomanica Wratislaviensia
761 1# \$w0011234

a sorozati tag rekordjában

001 0011234
245 X0 \$aWielka literaura powszechna
440 #0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis\$v45.
440 #0 \$aRomanica Wratislaviensia\$v17.
761 1# \$w0007628\$v17.
761 1# \$w0009772\$v45.

USMARC formátumban:

a fősorozat rekordjában

001 0007628
245 X0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis
787 1# \$w0011234

az alsorozat rekordjában

001 0009772
245 X0 \$aRomanica Wratislaviensia
787 1# \$w0011234

a sorozati tag rekordjában

001 0011234
245 X0 \$aWielka literaura powszechna
490 0# \$aActa Universitatis Wratislaviensis\$v45.
490 0# \$aRomanica Wratislaviensia\$v17.
787 1# \$w0007628\$g17.
787 1# \$w0009772\$g45.

40.3.2 Rekordkapcsolás a rekordkapcsolást nem alkalmazó könyvtárak esetében

40.3.2.1 Alsorozati és fősorozati rekordok "összekapcsolása"

40.3.2.1.1 Alsorozat rekordjának "kapcsolása" a fősorozat rekordjához (a fősorozat adatai az alsorozati rekordban)

A kapcsoló mező: HUNMARC és USMARC formátumban

hívójel: 760*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
1 = nem képez megjegyzést
második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$w/\$w* = a fősorozat rekordjának rekordazonosítója
megjegyzés: HUNMARC-ban az almező nem ismételhető, USMARC-ban ismételhető

\$a = főtétel besorolási adata (a kapcsolt rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi közlés
\$d = megjelenés helye, kiadója, éve
\$g* = kapcsolati adatok
\$h = terjedelem/fizikai jellemzők
\$i = megjelenítendő szöveg
\$m = dokumentumspecifikus részletek
\$n* = megjegyzés
\$o* = egyéb azonosító
\$s = egységesített cím
\$t = cím
\$x = ISSN

Az alsorozati rekord 760 mezőjének "w" almezőjén kívüli almezőkben lehet megadni a főszorozati rekord adatait. a 760 mező "w" almezőjét üresen kell hagyni. Kötelező a "t" (a főszorozat címe) és az "x" (a főszorozat ISSN-je - ha van) almezők kitöltése.

A 760 mezőben egyes adatelemeket az almezőkön belül központosítási jelekkel kell megkülönböztetni (a felhasználásra vonatkozóan lásd KSZ2 1. Függelék 1.4).

Például:

Az adatelem neve	Az adatelem tartalma	
	alsorozati rekordban	főszorozati rekordban
rekordazonosító	0007628	0009772
főcím	Romanica Wratislaviensia	Acta Universitatis Wratislaviensis

HUNMARC és USMARC formátumban:

001 0007628

245 X0 **\$a**Romanica Wratislaviensia

440 #0 **\$a**Acta Universitatis Wratislaviensis**\$x**XXXX-XXXX

760 1# **\$t**Acta Universitatis Wratislaviensis**\$x**XXXX-XXXX

40.3.2.1.2 Főszorozat rekordjának "kapcsolása" az alsorozat rekordjához (az alsorozat adatai a főszorozat rekordjában)

A kapcsoló mező: HUNMARC és USMARC formátumban

hívójel: 762*

indikátorok: első indikátor: 0 = megjegyzést képez
1 = nem képez megjegyzést
második indikátor: térköz (#)

almezőazonosítók:

\$w/\$w* = az alsorozat rekordjának rekordazonosítója

megjegyzés: HUNMARC-ban az almező nem ismételhető, USMARC-ban ismételhető

\$a = a főtétel besorolási adata (az alsorozati rekordé)

\$b = kiadás

\$c = szerzőségi közlés

\$d = megjelenés helye, kiadója, éve

\$g* = kapcsolati adatok

\$h = terjedelem/fizikai jellemzők

\$i = megjelenítendő szöveg

\$m = dokumentumspecifikus részletek

\$n* = megjegyzés

\$o* = egyéb azonosító

\$s = egységesített cím

\$t = cím

\$x = ISSN

A főszorozati rekord 762 mezőjének "w" almezőjén kívüli almezőkben lehet megadni az alsorozati rekord adatait. a 762 mező "w" almezőjét üresen kell hagyni. Kötelező a "t" (a főszorozat címe) és az "x" (a főszorozat ISSN-je - ha van) almezők kitöltése.

A 762 mezőben egyes adatelemeket az almezőkön belül központosítási jelekkel kell megkülönböztetni (a felhasználásra vonatkozóan lásd KSZ2 1. Függelék 1.4).

Például:

Az adatelem neve	Az adatelem tartalma	
	alsorozati rekordban	főszorozati rekordban
rekordazonosító	0007628	0009772
főcím	Romanica Wratislaviensia	Acta Universitatis Wratislaviensis

HUNMARC és USMARC formátumban:

A 787 mezőben egyes adatelemeket az almezőkön belül központosítási jelekkel kell megkülönböztetni (a jelhasználatra vonatkozóan lásd KSZ2 1. Függelék 1.4).

Például:

Az adatelem neve	Az adatelem tartalma		
	alsorozati rekordban	fősorozati rekordban	sorozati tag rekordjában
rekordazonosító	0007628	0009772	0011234
főcím	Romanica Wratislaviensia	Acta Universitatis Wratislaviensis	Wielka literaura powszechna

A sorozati tag a fősorozat 45. köteteként, az alsorozat 17. köteteként jelent meg.

HUNMARC formátumban:

a fősorozat rekordjában

001 0007628
245 X0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis

az alsorozat rekordjában

001 0009772
245 X0 \$aRomanica Wratislaviensia

a sorozati tag rekordjában

001 0011234
245 X0 \$a\$aWielka literaura powszechna
440 #0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis\$xXXXX-XXXX\$V45.
440 #0 \$aRomanica Wratislaviensia\$xYYYY-YYYY\$V17.
761 1# \$tActa Universitatis Wratislaviensis\$xXXXX-XXXX\$V45.
761 1# \$tRomanica Wratislaviensia\$xYYYY-YYYY\$V17.

USMARC formátumban:

a fősorozat rekordjában

001 0007628
245 X0 \$aActa Universitatis Wratislaviensis

az alsorozat rekordjában

001 0009772
245 X0 \$aRomanica Wratislaviensia

a sorozati tag rekordjában

001 0011234
245 X0 \$a\$aWielka literaura powszechna
490 0# \$aActa Universitatis Wratislaviensis\$xXXXX-XXXX\$V45.
490 0# \$aRomanica Wratislaviensia\$xYYYY-YYYY\$V17.
787 1# \$tActa Universitatis Wratislaviensis\$xXXXX-XXXX\$V45.
787 1# \$tRomanica Wratislaviensia\$xYYYY-YYYY\$V17.

40.2.3 Sorozati rekordot nem készítő könyvtárak esetében

Ezek a könyvtárak a sorozati tag rekordjában adják meg a sorozati adatokat.

A MOKKA központi adatbázisában

- HUNMARC formátumban szolgáltató könyvtárak esetében a 440 vagy a 440 és a 490 mező adataiból
- USMARC formátumban szolgáltató könyvtárak esetében vagy
- a 440 vagy a 440 és a 490 mező adataiból vagy pedig
- a 490 vagy a 490 és a 830 mező adataiból

hozzák létre a sorozati rekordot.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.